

Передрук за погодженням

Ініціативи Президента України (шляхи реформування)

Випуск 48

(огляд матеріалів ЗМІ за 10 – 16 вересня 2015 р.)

Зміст

1. АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР.....	2
Нові форми взаємодії уряду і громади: що необхідно для ефективної децентралізації.....	2
2. БЛОГОСФЕРА.....	9
3. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....	23
4. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ В МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	29
Офіційна інформація.....	29
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	49
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільнозначимих джерел інформації.....	54
Експертний погляд.....	62
5. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ..	84
Офіційна інформація.....	84
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	89
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільнозначимих джерел інформації.....	92
Експертний погляд.....	98
6. ПРОГНОЗИ.....	103
7. ІНФОГРАФІКА.....	106

Аналітичний коментар

*В. Волковинська,
н.с. ФПУ,
канд. філос. наук*

Нові форми взаємодії уряду і громади: що необхідно для ефективної децентралізації

Після трагічних подій 31 серпня під будівлею Верховної Ради України, Президент звернув увагу на необхідність інформаційного супроводу діяльності ВР у частині прийняття змін до Конституції України. Так, Петро Порошенко заявив: «Зараз ніхто не буде прискорювати прийняття змін до Конституції у другому читанні. Саме зараз ми і маємо провести роз'яснювальну роботу – що таке децентралізація. Має бути відповідна роз'яснювальна література, в областях – проведено широкі заходи, щоб люди, кожен, мали можливість переконатися, що ні в якому разі його не обдурюють, що децентралізація – це наближення влади до людей, передача значного фінансового ресурсу територіальним громадам, можливість і більшої відповідальності влади» (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-nagoloshuye-na-neobhidnosti-rozjasnennya-sutnosti-35935>. – 2015. – 06.09).

Дійсно, про потребу у такій роботі неодноразово згадували експерти, певні напрацювання у цьому напрямку вже є. Так, функціонує сайт «Децентралізація влади» (<http://decentralization.gov.ua/>), який пропонує загальний опис реформи та останні новини із її впровадження. Ще один корисний ресурс – сайт Конституційної комісії (<http://constitution.gov.ua/news>), який публікує звернення та коментарі високопосадовців щодо децентралізації, а також сповіщає про роботу самої Конституційної комісії. Крім того, Асоціація міст України готує щоденний дайджест новин «Про децентралізацію та реформи» (<http://auc.org.ua/page/pro-detsentralizatsiyu-ta-reformi-shchodennii-daidzhest>). Всі ці ресурси дозволяють зорієнтуватись у найголовніших завданнях реформи децентралізації влади та стежити за пов'язаними із нею подіями.

Однак, одне з нещодавніх соціологічних досліджень, яке провели Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та соціологічна служба Центру Разумкова з 22 по 27 липня 2015 року, свідчить про те, що реформа децентралізації досі не ввійшла до списку найбільш пріоритетних для громадян. «Найважливішою реформою для українців є антикорупційна – так вважають 65%. До того ж у списку пріоритетних реформ респонденти часто згадували реформу органів правопорядку (58%), пенсійну реформу та реформу системи соціального захисту (40%) і реформу сфери охорони здоров'я (36%)» (<http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/reformi-v-ukselelnja.htm>. – 2015. – 09.09). Крім того, на думку 39% громадян,

інформація, яку надає уряд щодо прогресу у реформах, часто не відповідає дійсності, 28% вважають, що такої інформації замало, а 24% вважають її незрозумілою. Водночас, не всі опитані виявили бажання докладати зусилля заради отримання такої інформації. Так, 12% переконані, що такою інформацією мають цікавитися фахівці, а не пересічні громадяни. Досить невеликий відсоток – 28% – готові уважно стежити за інформацією про прогрес реформ у ЗМІ, 13% – набувати знань, потрібних для орієнтування в реформах, 11% – брати участь у публічних обговореннях.

Отже, вже сьогодні ситуація щодо поінформованості населення щодо децентралізації потребує втручання. А надалі з'являтиметься багато нової інформації: будуть прийняті нові закони (зміни убудуть необхідні в 22 сферах діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248468265&cat_id=244276429. – 2015. – 09.09), в яких теж необхідно буде орієнтуватись. Зрозуміло, що інформація про подальші кроки у реформі повинна бути наявною та доступною. Йдеться не тільки про розміщення її в Інтернеті, а й у розповсюдженні у друкованих ЗМІ та на телебаченні, – ці джерела залишаються актуальними для великої частки українців. Для цього потрібна робота не тільки центральних органів влади, а й регіональних – ОДА, обласних та міських рад.

«Провідниками» децентралізації в регіонах повинні були стати «Офіси реформ», відкриті у кожній області країни. Частина із них має своє представництво і Інтернет-просторі, а також поширює інформацію в соціальних мережах (<http://decentralization.gov.ua/info/reformsoffices>). Інформаційна наповненість цих ресурсів варіюється, але загалом вони представляють регіональні новини щодо прогресу формування об'єднаних територіальних громад, обговорення, зустрічей та круглих столів, присвячених впровадженню децентралізації. Для прикладу, Дніпропетровський Офіс реформ має тільки сторінку на сайті Дніпропетровської ОДА, на якій не розміщуються новини чи інформаційні матеріали, але має представництво у Facebook, яка наповнена актуальними регіональними новинами (<https://www.facebook.com/ofisereformdp>). Івано-Франківський Офіс реформ також має статичну сторінку на сайті ОДА, але не має представництва у соцмережах. Запорізький Офіс реформ представлений і на сайті ОДА, і в Facebook (https://www.facebook.com/groups/1422308484744965/?ref=br_rs). Безперечно, активна діяльність на місцях цих представництв є подекуди більш дієвим механізмом інформування громадян, ніж розміщення інформації в мережі, адже це той орган, який сьогодні безпосередньо спілкується із громадами, головами міських, сільських і селищних рад та намагається залагоджувати конфлікти між останніми, коли ті виникають на ґрунті об'єднання громад та визначення їх центрів. Саме це останнє питання зазвичай є найбільш дискусійним, і обласні Офіси реформ не тільки брали участь в обговоренні перспективних планів об'єднання громад, а й організовували зустрічі, круглі столи тощо заради пошуку консенсусу.

Вочевидь, діяльність Офісів реформ визнається недостатньою: нещодавно віце-прем'єр-міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Зубко заявив, що Кабінет Міністрів України планує ухвалити рішення про введення додаткової посади заступника голови ОДА, який відповідатиме виключно за процес децентралізації. Заступник із децентралізації «займатиметься координацією з органами місцевого самоврядування і підготовкою стратегії розвитку регіонів та інвестиційними проектами» (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/843>. – 2015. – 10.09). Ймовірно, йдеться про підтримку подальшої діяльності громад вже після їх об'єднання, спрямовану на формування їх як відносно самостійних економічних одиниць. Для цього їм необхідно контролювати податкові надходження та оптимізувати витрати. Але цього наразі недостатньо – чималі кошти необхідні на ремонти та поновлення інфраструктури, без яких не буде працювати бізнес, а отже – не буде надходжень із податків. Саме тому необхідно надавати допомогу громадам із пошуку та залучення інвестиційних коштів, в тому числі – із Державного фонду регіонального розвитку. ДФРР започатковує в Україні фінансування проектів регіонального розвитку на конкурсній основі, а тому виникає проблема підготовки проектів на цей конкурс. Зі слів Геннадія Зубка зрозуміло, що саме такого роду допомогою буде займатись заступник голови ОДА із децентралізації.

Наразі невідомо, як буде фінансуватись діяльність заступника з децентралізації та чи припинять свою діяльність Офіси реформ, однак комісар ЄС з питань розширення та політики добросусідства Йоганнес Хан розповів, що Європейський союз готовий надати Україні 90 млн євро, які потрібно спрямувати на проекти децентралізації (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/531>. – 2015. – 11.09). Надаватимуть ці кошти під реалізацію конкретних проектів. Ефективність цієї допомоги буде залежати не в останню чергу від правильності та своєчасності формування цих проектів. В свою чергу віце-прем'єр-міністр Геннадій Зубко повідомив, що від української сторони будуть створені «40 субрегіональних груп підтримки реформи, у тому числі виділення значних ресурсів для здійснення зав'язків з громадськістю, навчання та коучингу. Такі групи надаватимуть технічну допомогу через навчання місцевих органів влади на всіх рівнях. Крім того, групи також координуватимуть підготовку новообраних депутатів, а також державних службовців, щодо своїх нових повноважень з управління» (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/531>. – 2015. – 11.09). Відтак, можна сподіватись, що місцеві органи влади отримають необхідну їм експертну підтримку та навчання, оскільки із самостійністю та можливістю вільніше використовувати власні ресурси, громади отримують відповідальність та нові обов'язки.

Однак, готувати до реформ потрібно не тільки чиновників та депутатів органів місцевого самоврядування, а й широкі верстви населення. Експерти стверджують, що реформа децентралізації не може ефективно працювати без формування відповідного громадянського суспільства та контролю з його

боку за діяльністю органів влади. Крім контролю, необхідні і елементарна відсутність спротиву змінам, адже будь-яка законодавча новація втілюється у життя конкретними людьми, які можуть поставитись до неї відповідально, а можуть своєю пасивністю нівелювати всі наміри влади. Так, экс-міністр фінансів Єгипту Ахмед Галал каже: «Для танго потрібні двоє: влада не впорається без підтримки суспільства» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27248086.html>. – 2015. – 14.09). Він пропонує проводити форуми, де влада та лідери думок обговорюватимуть реформу з різних боків, потрібно надати громадянам платформу для такого обговорення, адже цей процес є не менш важливим за саму реформу: «Навіть якщо люди налаштовані вороже до тієї чи іншої реформи, то все одно слід публічно обговорювати її. Це сприяє освіченості суспільства» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27248086.html>. – 2015. – 14.09). Те ж відзначає і глава Представництва ЄС в Україні Ян Томбінський: «ЗМІ повинні роз'яснювати громадянам інформацію про реформи, скільки зусиль має докласти кожен, щоб реформи відбулися. Громадські засоби масової інформації дуже важливі для відновлення довіри суспільства до держави» (<http://www.segodnya.ua/ukraine/glava-predstavitelstva-es-v-ukraine-rasskazal-kak-vernut-doverie-k-gosudarstvu-649636.html>. – 2015. – 15.09). Віце-президент Асоціації міст України та громад з виконавчої роботи Мирослав Пітцик вказує на те, що «50% населення інформацію про події чи те, що написано в законах, отримує через чутки» (<http://www.auc.org.ua/news/miroslav-pittsik-%C2%ABzmini-dokonstitutsii-zadumivalisya-lishe-z-metoyu-detsentralizatsii-derzhavn>. – 2015. – 07.09). Про ці аспекти інформаційної діяльності теж необхідно пам'ятати, оскільки без освіченості, загального рівня розуміння державних процесів тощо формування громадянського суспільства може бути не тільки скаладним, а й неможливим. А відсутність довіри до влади призводить і до несприйняття інформації, що походить від урядовців.

Формуванню довіри до влади можуть сприяти багато факторів, серед яких інформаційна діяльність займає важливе місце. Так, відповідність інформації із публічних заяв політиків фактичним подальшим крокам влади працює на підвищення їх авторитету. Водночас, існують і інші можливості побудови такої довіри. Так, наразі в депутатському корпусі тривають дискусії щодо розгляду законопроекту № 2477а. Він стосується так званого «конфлікту інтересів». «Сьогодні для суспільства очевидний існуючий «конфлікт інтересів», коли керівники комунальних підприємства, будучи одночасно депутатами місцевих рад, беруть участь у розподілі бюджетних коштів. Це створює величезне поле для корупції та зловживань бюджетними коштами», – стверджує нардеп Олександр Співаковський (<http://khersonline.net/novosti/politika/45580-spivakovskiy-uveren-cho-parlament-podderzhit-ego-zakonoproekt-o-konflikte-interesov.html>. – 2015. – 10.09). Зрозуміло, що сам факт такого конфлікту, навіть не підтверджений конкретними порушеннями закону чи лобіюванням власних бізнес-інтересів, вже викликає недовіру до депутатів і діяльності місцевих рад загалом. Щодо

цього законопроекту асоціація міст України надала свій експертний висновок. «На переконання експертів АМУ, питання запобігання конфлікту інтересів достатньо повно врегульовані в чинному законодавстві і не потребують нових законодавчих новел. Більш детальну регламентацію вони можуть отримати в локальних нормативних актах» (<http://www.auc.org.ua/news/amu-napravila-visnovki-do-zakonoproektiv-shcho-budut-rozglyanuti-na-zasidanni>. – 2015. – 14.09). Так чи інакше, регулювання цього питання потрібне, – це нам підказує практика.

В цьому контексті симптоматичним є прийняття Верховною Радою законопроекту № 3008 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо організації проведення перших виборів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів». Законопроектом пропонується позбавити органи місцевого самоврядування обласного рівня повноважень щодо об'єднання територіальних громад базового рівня. Проект закону визначає, що у разі прийняття місцевими радами рішення про створення об'єднаної територіальної громади, а також підтримання такого об'єднання на місцевому референдумі, сільські, селищні, міські голови звертаються до обласної державної адміністрації задля перевірки такого рішення вимогам Конституції та чинного законодавства (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248456852&cat_id=244276429. – 2015. – 04.09). Йдеться про те, що обласні ради можуть бути усунені із процесу формування територіальних громад, а громадам надають можливість формуватись в обхід її рішень. Прийнятий цей законопроект на основі звернень з регіонів та скарг на затягування процесу об'єднання громад обласними радами, в той час як рівні сільських та селищних громад цей процес пройшов успішно. Це суттєво дискредитує обласні ради, особливо в контексті того, що на початку процесу об'єднання громад саме сільських і селищних голів звинувачували у спротиві реформі. Відповідно, у світлі такої дискредитації більш обґрунтованою здається позиція експертів, які обстоюють запровадження інституту префекта. «Запровадження регіонального самоврядування без ефективного державного контролю призводить до утворення удільних князівств. Обласна рада своїм виконкомом робить, що хоче, ніхто їй не указ, ніхто не може їй нічого зробити», – вважає юрист-конституціоналіст, народний депутат України чотирьох скликань Юрій Ключковський (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/523>. – 2015. – 08.09).

Віце-президент Асоціації міст України та громад з виконавчої роботи Мирослав Пітцик запевняє, що подібна ситуація із обласними радами виникла через загальну хаотичність та нерівномірність розвитку країни: «Навіть взяти формування спроможних громад, які ми почали декілька місяців тому, коли вже дійшло до виборів. (...) Ми вийшли вже на цей рівень. Виявляється, що інші відомства повідставали. (...) Трагедія наша в тому, що хаотично, несистемно ми це робимо, в тому числі і не відкрито» (<http://www.auc.org.ua/news/miroslav-pittsik-%C2%ABzmini-do-konstitutsii-zadumuvallisya-lishe-z-metoyu-detsentralizatsii-derzhavn>. – 2015. – 07.09).

Відкриті обговорення – важливий фактор успішності впровадження реформ, але у випадку України має місце і фактор часу. Голова комітету закордонних справ Європарламенту Елмар Брок вважає, що на ці обговорення Україна не має часу. «Зараз дискусія (про необхідність реформ, – *ред.*) має завершитися, я б на місці влади зробив це максимально швидко» (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/847>. – 2015. – 11.09), – зазначає він. Дійсно, сперечатись про те, чи потрібна децентралізація в цілому вже немає сенсу – реформа почалась, і ні Президент, ні уряд радикально змінювати свою позицію не будуть. Проте, деталі, конкретні кроки – ось що підлягає обговоренню.

Про такі деталі нагадує куратор фіскальної децентралізації в Польщі Войцех Місьонг. Він наголошує, що «нині важко сказати, чи є створена українським урядом модель вдалою, адже чіткого розподілу завдань досі немає» (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/532>. – 2015. – 14.09). Головне – не створено структури органів виконавчої влади в одиницях самоврядування та не розподілено завдань. Поки цього не буде, зрозуміти, як працює вся система на місцях, неможливо, – вважає Войцех Місьонг. Акцент у розподілі повноважень він ставить на відповідності завдань, які повинен виконувати той чи інший орган, та фінансовому ресурсі, яким він володіє. Політик виступає за створення спільної групи на стику Міністерства регіонального розвитку та Міністерства фінансів, яка б координувала реформу децентралізації. Крім того, зауважує він, «необхідна підтримка лідерів на місцях. (...) Уряд повинен запропонувати створену ним модель і говорити з лідерами громад для того, щоб уже вони переконували населення в необхідності розпочати працювати за запропонованою урядом моделлю» (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/532>. – 2015. – 14.09). У даному випадку йдеться не стільки про обговорення реформи, скільки про інформування громадян про неї як про невідворотне майбутнє, до якого треба бути готовим.

Однак, складність полягає і в тому, щоб залучити громадян до масштабних обговорень реформ, адже вони (цілком слушно) вважають, що в таких питаннях повинні займатись спеціалісти та ті, кого спеціально обрано представляти їх волю. Крім того, у вищезгаданому дослідженні фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» зазначається, що за останні півроку зменшився відсоток тих, хто готовий терпіти матеріальні труднощі заради реформ, а більше половини опитаних не готові щось робити для того, аби втілювати реформи в життя. Професор кафедри політології Національного університету «Києво-Могилянська академія» Олексій Гарань не вважає ці дані негативними, оскільки «далеко не всі люди будуть займати активну позицію і витратити час на якісь активні дії. Більшість простих людей достатньо пасивні. (...) У західних суспільствах теж кількість людей, які беруть участь у діяльності громадських та волонтерських організацій, не надто велика. Тож можна сказати, що в Україні достатньо високі показники тих, хто готовий щось робити» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27237187.html>. – 2015. – 10.09).

Координатор експертних груп «Реанімаційного пакету реформ» Вадим Міський наголошує на важливості залучення громадян не тільки до обговорення реформ, а й для їх реалізації. «Громадські та волонтерські організації мають високий імідж рушія реформ і, при цьому, практично не мають антирейтингу. (...) Потрібна більша готовність з боку уряду залучати їх, і тоді реформи, які проводить уряд, краще сприйматимуться населенням» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27237187.html>). – 2015. – 10.09).

Отже, існує три проблеми в інформаційній підтримці реформ: недовіра до офіційних джерел, недостатній об'єм та невідповідність форми, у якій подана інформація. Із частиною цих недоліків боролися обласні офіси реформ, проте діяльність їх у різних областях проходила по різному, крім того, наразі вони не підготували публічні звіти про свою роботу, які показали б той об'єм інформації, який трансльовано безпосередньо на місцях, у зустрічах та обговореннях із органами місцевого самоврядування та населенням, а також ту аудиторію, яку цими зустрічами охоплено. Така інформація дозволила б оцінити прогрес у роботі влади із громадськістю. Водночас, влада за підтримки іноземних партнерів йде на подальші кроки інформаційної підтримки децентралізації, оскільки на наступному етапі реформи громади повинні самостійно розробляти інвестиційні програми та стратегії розвитку регіону. Із цими завданнями їм допомагатимуть заступники голів ОДА із децентралізації та регіональні групи підтримки реформи. Водночас, необхідно створювати можливості для громадської участі у децентралізації влади, оскільки остання, за численними нагадуваннями експертів, неможлива без сформованого громадянського суспільства. Але заходи із популяризації реформи повинні бути спрямовані не тільки на подання тієї інформації, яка наразі є актуальною, а й на формування у громади потреби в самостійному її пошуку, відновлення довіри до наданої органами влади інформації та підвищенні загального рівня освіченості громадян.

Блогосфера

Андрій Парубій, перший заступник Голови Верховної Ради України, громадський діяч, політик:

Мною було ініційовано створення у Верховній Раді Робочої групи з парламентського забезпечення реалізації державної антикорупційної політики «Антикорупційний порядок денний» (Антикорупційна група). Неформально вона працювала уже з весни. Цілий ряд важливих антикорупційних законів, які вдалося з боєм ухвалити у парламенті – в тому числі і наша робота. Робота групи не байдужих до долі країни експертів, депутатів та урядовців.

Сьогодні нашу групу створено офіційно.

ЧОМУ ВВАЖАЄМО НЕОБХІДНИМ СТВОРЕННЯ ГРУПИ?

Необхідно об'єднати ВСІ здорові сили в один кулак для боротьби з корупцією. Створюється єдина інтегруюча антикорупційна платформа.

Група «Антикорупційний порядок денний» створена для ефективної й оперативної координації експертів-антикорупційників, членів виконавчої влади, парламентаріїв, спрямованої на знищення корупції.

ХТО УВІЙШОВ ДО ГРУПИ?

Люди, які довели свою ефективність в боротьбі з корупційним злом.

Від уряду:

Директор Національного антикорупційного бюро Артем Ситник, міністр юстиції Павло Петренко, заступник генпрокурора Віталій Касько, перший заступник глави МВС Ека Згуладзе

від експертів-антикорупційників:

Віталій Шабунін, Дмитро Котляр, Микола Хавронюк, Віктор Таран, Ярослав Юрчишин.

від Верховної Ради:

Єгор Соболев, Сергій Лещенко, Леонід Ємець, Іван Крулько, Сергій Висоцький, Віктор Галасюк, Ігор Артюшенко.

ЯК БУДЕ ПРАЦЮВАТИ АНТИКОРУПЦІЙНА ГРУПА?

- Розробка, визначення і супровід антикорупційного законодавства*
- внесення в порядок денний кожного пленарного тижня, проведення через парламентський зал й прийняття антикорупційних законів*
- моніторинг дотримання антикорупційного законодавства високопосадовцями*
- підтримка урядовців, які ведуть антикорупційні розслідування.*

Всі хто об'єднався у нашу групу усвідомлюють, що корупція – головний внутрішній ворог України. Ми також усвідомлюємо, що головна боротьба з корупційним спрутом попереду. Та вірю, що разом ми здатні протистояти цій заразі, яка як іржа роз'їдає державу. Бо іншого шляху немає: якщо ми не здолаємо корупцію, цей ворог знищить державу.

Також переконаний, що завдяки вашій підтримці, підтримці усіх небайдужих наша робота буде результативною й ефективною. Крок за кроком, найнебезпечнішого внутрішнього ворога України – корупцію – знищимо **(АНТИКОРУПЦІЙНА ГРУПА // <http://blogs.pravda.com.ua/authors/parubiy/55f96c999f4a5/>. – 2015. – 16.09).**

Сергей Поддубняк, юрист:

В плане развития государства на ближайшие годы Президент Украины Петр Порошенко обозначил направления в сфере информационно-коммуникационных технологий, в которых будут происходить реформы в ближайшее время. Среди них - внедрение связи нового поколения и изучение гражданами английского языка, а также приоритетное направление работы – переход к электронному правительству, закупкам, сервисам и т.д. На реформах в этих сферах настаивает Европейский союз, считая, что с помощью электронных систем снизится коррупция, повысится качество госуслуг, усовершенствуется качество управления, улучшится взаимодействие власти и граждан. В частности, на программу развития e-government в Украине, которая будет реализована в 2015-2019 годах и начнется с Днепропетровской, Одесской, Винницкой и Волынской областей, Швейцария выделила 4,3 млн. швейцарских франков.

Внедрение электронного правительства является одной из самых ожидаемых реформ для Украины. Однако еще в начале года в рейтинге ООН относительно развития e-government наша страна оказалась только на 87 месте, в то время как лидерами рейтинга стали Южная Корея, Австралия, Сингапур и Франция. Хотя стоит признать, что за последнее время ситуация понемногу стала улучшаться. Так, недавно в Украине заработало довольно много онлайн-сервисов: открытые базы данных, электронные сервисы министерства юстиции, онлайн-калькуляторы для расчета субсидий и налогов, сервис от Укравтодора, призванный контролировать качество дорог, сервис отслеживания транспорта онлайн и другие. Но все-таки по сравнению с другими зарубежными странами такой уровень развития e-government пока еще можно назвать очень низким, и поэтому нашей стране предстоит провести огромную работу.

К примеру, опыт Эстонии в сфере разработки и внедрения систем электронного правительства называют лучшим в Европе и наиболее показательным. Начнем с того, что на поддержание существующих систем электронного правительства в Эстонии ежегодно тратят 50 млн. евро (в то же время в Украине на создание электронного правительства из государственного бюджета выделили всего 2 млн. гривен). В Эстонии для граждан действуют системы электронного здравоохранения, обеспечения общественного порядка, правительственного документооборота и взаимодействия с бизнесом, банками, телекоммуникационными и энергетическими компаниями, система электронного правосудия, портал гражданских услуг, системы госзакупок и онлайн-платежей, а также

несколько культурных порталов. Примечательно, что e - government в этой стране использует в себе лучшие технологические ноу-хау и работает на открытом программном обеспечении, в котором правительство видит преимущество, так как такое ПО позволяет экономить, способствует социальным инновациям и устойчивому развитию.

Замечу, что раньше всех над развитием e - government в своей стране стали работать французы – все началось в 1984 году с сети терминалов, которые позволяли оплачивать счета и давали доступ к различным публичным сервисам. Однако началом существования электронного правительства можно считать 2008-й год, а уже в 2014-м Франция стала первой и единственной в мире, где уровень проникновения госуслуг в онлайн составил 100%! Так, например, с помощью смартфона во Франции можно оплатить все что угодно.

Чтобы электронные системы работали эффективно, необходима качественная связь. Как заявил Петр Порошенко, через несколько лет больше половины абонентов в Украине будут подключены к 3G, а к 2017 году состоится прозрачный конкурс по выдаче 4G лицензий. Тем не менее, если обратиться к опыту Латвии, то в этой стране мобильная связь такого уровня доступна по всей стране уже фактически с 2014 года. Как результат, на сегодня за счет полученных от Евросоюза огромных инвестиций в инфраструктуру в Латвии работает самый быстрый интернет не только в Европе, но и в мире. Однако, как отмечают латвийские эксперты, дело не только в инвестициях, но в первую очередь в создании четкого законодательства, которое на одинаковом уровне будет регулировать оборот, как электронных документов, так и бумажных. *Также немаловажный момент – это образование населения, в частности, людей среднего и преклонного возраста, не все из которых знакомы с технологическими инновациями.*

Определенно, главной целью развития электронного правительства в Украине следует признать обеспечение прозрачности всех процедур и максимально простого, быстрого и эффективного сотрудничества государства и граждан, которое предполагает устранение бюрократии, искоренение коррупции и исключение возможности уклонения от уплаты налогов. Поэтому на сегодняшний день важно не только синтезировать прошлый опыт стран ЕС и мира, но также опережать время, и создавать в Украине e-government, используя те технологии, которые будут актуальны и в будущем (*Внедрение электронного правительства – одна из самых ожидаемых реформ* // <http://blog.liga.net/user/spoddubnyak/article/19273.aspx>. – 2015. – 15.09).

Олег Петровець, депутат Київської міської ради:

Сьогодні, нарешті, Верховна Рада ухвалила закон «Про внесення змін до деяких законів України у сфері державних закупівель щодо приведення їх у відповідність з міжнародними стандартами та вжиття заходів з подолання корупції». ВР йшла до цього досить довго, а

паралельно з її «ваганнями» умільці продовжували розкрадати державні кошти за допомогою корупційних об'єктів.

Відтепер протидіяти корупції стане реально можливим: корупційні ризики значно знизяться завдяки появі запобіжних заходів. Також, важливим є те, що бізнес отримав значні спрощення участі в процедурах закупівлі, що збільшить рівень конкуренції.

Хочу підкреслити, що громадська організація «Свідомі» вже тривалий час займається моніторингом та контролем у сфері державних закупівель. Нами виявлено багато порушень, які здійснювались під час конкурсних торгів. Деяким корупційним махінаціям з державними коштами наші спеціалісти змогли завадити. Про корупційні складові були своєчасно проінформовані відповідні інстанції і вжиті заходи, аби правопорушники понесли відповідальність. Найчастіше прослідковувались порушення при здійсненні державних закупівлях за такими принципами: добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія та ефективність; відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель; недискримінація учасників; об'єктивна та неупереджена оцінка пропозицій конкурсних торгів.

Маю надію, що завдяки новому закону відбудуться кардинальні зміни у сфері державних закупівель і державі вдасться зекономити величезні кошти *(З'явилась можливість подолати корупцію в державних закупівлях! // <http://blog.liga.net/user/opetrovets/article/19277.aspx>. – 2015. – 15.09).*

Павло Петренко, міністр юстиції України:

На цьому тижні в комітетах Верховної Ради розглядатимуть пакети законів Мін'юсту та ГПУ, ухвалення яких послідовно та всебічно вирішить проблему пошуку та управління державою активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Це – проекти законів N3040 та N3041, якими на законодавчому рівні закріплюється механізм розшуку активів, що підлягають арешту, їх повернення та управління. У разі ухвалення Радою законів в Україні з'явиться окремий незалежний орган – Національне агентство України з питань розшуку та розпорядження активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Це – проекти законів N2540а й N2541а, які суттєво вдосконалюють інституту арешту активів та спеціальної конфіскації.

Ухвалення всього пакету з 4-х законів, розроблених Міністерством юстиції спільно із Генеральною прокуратурою України за участю представників антикорупційних організацій, зокрема, експертів ініціативи «Реанімаційний пакет реформ», за підтримки проекту Організації економічного співробітництва та розвитку з протидії корупції в Україні та Міжвідомчої робочої групи з координації повернення в Україну коштів, одержаних злочинним шляхом колишніми високопосадовцями України, на законодавчому рівні позбавить можливості корупціонерів отримувати дохід від злочинно набутих активів.

Проекти законів N3040 та N3041 – Агентство з пошуку та управління активами

Необхідність створення Агентства із повернення активів є одним із основних критеріїв виконання Україною Плану дій з лібералізації візового режиму з ЄС та однією з вимог Революції Гідності – невідворотність покарання за кримінальні корупційні злочини.

Законопроектом утворюється компактне з широкими повноваженнями та гарантіями незалежності Агентство, яке буде здійснювати дві ключові функції:

1. за запитом правоохоронних органів шукати активи в Україні та за кордоном;

2. за запитом правоохоронних органів управляти арештованими активами – оцінювати, зберігати або продавати, тобто – генерувати додатковий дохід державі.

Дохід від такої діяльності Агентство буде спрямовувати в бюджет – до спеціального фонду – на підвищення ефективності кримінального судочинства, зокрема, проведення негласних слідчих дій, забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, заохочення та захист осіб, які повідомляють про факти корупційних правопорушень.

Як Агентство шукатиме активи

Алгоритм простий. Агентство, за умови, що його очолить людина з бездоганною репутацією, обрана через прозорий та чесний конкурс, з самого початку отримає кредит довіри від аналогічних інституцій країн ЄС.

Новостворене Агентство одразу стане рівноцінним партнером всім європейським офісам з пошуку та управління активами, які нині, аби допомогти нашій державі із поверненням украденого, змушені працювати чи не зі всією виконавчою владою в купі з правоохоронними органами.

Довірливі стосунки із аналогічними офісами країн ЄС дадуть змогу аналітикам Агентства отримувати необхідну інформацію швидше та у більш повному обсязі, та головне – неформально, що підвищить шанси виявлення та арешту майна корупціонерів на ранніх етапах – до того часу, поки вони встигнуть його переоформити або продати.

Також працівники Агентства матимуть прямий доступ до державних реєстрів, що пришвидшить роботу з розшуку майна та статків осіб.

Отже, після запиту від правоохоронного органу аналітичний відділ Агентства дуже швидко – протягом трьох днів – збиратиме та систематизуватиме інформацію про активи, якої буде достатньо для того, щоб в подальшому слідчий звертався до суду із клопотанням про арешт.

Як Агентство управлятиме активами

Другою та основною діяльністю Агентства є прибуткове управління арештованим та конфіскованим майном. На практиці це виглядатиме так:

- в рамках досудового слідства слідчий накладає арешт на майно, щодо якого є обґрунтована підозра у його злочинному походженні – наприклад, автомобіль «Лексус»;

- оскільки слідчий не має умов для зберігання «Лексусу» в такий спосіб, щоб авто не втратило своєї вартості, слідчий звертається до Агентства з клопотанням взяти «Лексус» в управління;

- агентство проводить оцінку вартості «Лексусу», вносить дані до Державного реєстру арештованого майна та розпочинає процес продажу автомобіля, обов'язково – за ціною, не нижчою ринкової вартості;

- гроші від реалізації Агентство кладе на депозитний рахунок у державному банку – до рішення суду відсоток від цієї суми буде надходити в дохід держави;

- після рішення суду Агентство або повертає суму від продажу «Лексуса» власнику, або з депозитного рахунку перераховує всю суму в спеціальний фонд.

Таким чином Агентство не тільки зберігатиме найбільш цінні активи – вартістю понад 200 000 грн – але і робитиме це у прибутковий спосіб.

Аналогічним чином працюють Агентства в країнах Європи. Так, французьке агентство з менеджменту арештованих і конфіскованих активів (AGRASC) з 2011 по 2014 роки сплатило до бюджету 4,5 млн євро, до фонду боротьби з наркотиками – 5,9 млн євро, 1,2 млн євро повернуто державним кредиторам, 23 млн євро відшкодовано особам, які потерпіли від злочинів. При цьому агентство повністю забезпечувало свою роботу за рахунок надходжень від менеджменту активами (3,6 млн євро за три роки: 2011-2014 рр.).

Такий самий принцип самоокупності діяльності закладено і в модель українського Агентства з питань розшуку та розпорядження активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Проекти законів N2540а й N2541а – арешт та спеціальна конфіскація

Два з чотирьох проектів законів покликані удосконалити процедури накладення арешту та спеціальної конфіскації на майно з метою усунення корупційних ризиків при їх застосуванні (зміни до Кримінального та Цивільного кодексів).

Зміни, передбачені проектом закону N2540а, дозволять слідчому арештовувати майно на стадії, коли ще відсутній підозрюваний. Тобто, стане можливо арештовувати активи на ранніх етапах слідства та управляти ними до конфіскації.

Також стане можливо арештовувати майно, записане на третіх – підставних – фізичних або юридичних осіб. Зазвичай, саме в такий спосіб корумповані чиновники ховають свої статки – елітну закордонну нерухомість, дорогі авто та інші розкоші, які не може дозволити собі держслужбовець із середньою зарплатою в 4000 гривень.

Окрім того, проект закону чітко регламентує підстави арешту майна в залежності від мети: для конфіскації як виду покарання, для відшкодування шкоди, для спецконфіскації чи вирішення долі речових доказів; запроваджує окрему санкцію слідчого судді на арешт майна та забезпечує право власника на оскарження арешту під час слідства; поширює заочне досудове розслідування на ширше коло злочинів.

Законопроект N2541a розширює межі застосування спеціальної конфіскації злочинних активів – на всі умисні злочини. Зараз спецконфіскація як санкція поширюється тільки на 10 складів злочинів, прямо зазначених у ст.96-1 КК України.

Але головні зміни стосуються підставних власників злочинних активів, які більше не матимуть змоги прикриватися титулом добросовісного набувача. У разі ухвалення закону в Цивільному кодексі України з'явиться нова норма про добросовісного набувача, де буде чітко зазначено, що ним не може бути особа, яка набула майно і при цьому знала, що воно може бути злочинним активом (*Арешт, управління, конфіскація злочинних активів – державний бізнес «по-білому»* // <http://blogs.pravda.com.ua/authors/ppetrenko/55f7f244d6e71/>. – 2015. – 15.09).

Бекешкіна Ірина, директор фонду «Демократичні ініціативи»:

Ми провели з Центром Разумкова опитування, поставили кілька запитань щодо сприйняття реформ. Це, звичайно, суб'єктивне ставлення людей. Але, очевидно, воно має вирішальне значення, бо успіх будь-яких реформ неможливий без визнання громадян. Якщо вони цієї успішності не відчують, то, мабуть, відбувається щось не те.

Насамперед, треба сказати, що фінансово-економічна криза в Україні надзвичайно глибока. Якщо порівняти з наслідками кризи, яка відбулась наприкінці 2008 року, – а ми пам'ятаємо, що Україна тоді теж дуже потерпіла від світової кризи, – то зараз наслідки набагато гірші. Ми запитували в людей, чи відчули вони на собі нинішню фінансово-економічну ситуацію, і отримали результат – не відчули цю кризу лише 2 відсотки. У 2008 році тих, що не відчув кризу, було у вісім разів більше. Тоді більшість опитаних відповіла, що відчули кризу лише певною мірою, а зараз майже 60 відсотків відчули нинішню кризу дуже серйозно. В чому ця серйозність? Про які саме фінансово-економічні наслідки йдеться? Головним наслідком кризи для більшості населення стало зростання цін на житлово-комунальні послуги (75%) і зменшення купівельної спроможності населення (71,7%), скорочення споживання продуктів харчування (67%), обмеження купівлі ліків і медичних послуг ((55%). Кожен четвертий українець відчув зменшення заробітної плати. Відмову від звичного відпочинку відчули 32 відсотки (це, можливо, менше, ніж ми очікували).

Іншими словами, наслідки нинішньої фінансово-економічної кризи – це різке зменшення доходів людей та скорочення споживання.

Як же ставляться люди до реформ, що в нас відбуваються? Абсолютна більшість вважає, що зроблено дуже мало. Лише 0,6 відсотків думають, що більшість реформ уже проведено. На думку майже половини українців, нова влада не досягла прогресу у здійсненні реформ. Кожен четвертий громадянин вважає, що було зроблено приблизно 10 відсотків того, що слід було зробити.

Чи вірять люди в успіх реформ? Слід сказати, що приблизно третина вірить. Впевнених, правда, не так багато – 5 відсотків, але загалом ще вірять

26 відсотків. Тобто українці у ставленні до реформ залишаються поміркованими оптимістами.

Ми стабільно ставили питання, чи готові люди потерпіти заради реформ. Вперше ми задали це питання в грудні минулого року і тоді готовність почекати, потерпіти висловили майже 45 відсотків. Правда, недовго, не більше року. Зараз, я б сказала що кількість таких громадян дещо зменшилася – їх нині 35 відсотків. Ще 25% терпіти не готові. І не тому, що не можуть, а через те, що не вірять в успішність реформ. У принципі ці люди можуть бути прихильними реформ, якщо їх переконати у їхній необхідності. А от третина не готові, бо їхнє матеріальне становище є нестерпним. Очевидно, ці цифри відповідають реальності.

Ми запитували і про те, хто є рушієм реформ, а хто їх гальмує. Список рушіїв і гальм був практично один і той же. 51 відсоток опитаних вважають, що гальмом реформ є уряд, олігархи, бюрократія і чиновники. Щодо Президента України, то 37 відсотків вважають його рушієм реформ і майже стільки ж – їхнім гальмом. Третина вважає, що рушієм реформ є уряд. Тобто, і Президент, і уряд, на думку опитаних, є, з одного боку, рушієм, а з іншого, – гальмом реформ. Отже, надія на них в людей ще залишається. Найкращим балансом ставлення громадян у контекст впливу на проведення реформ можуть похвалитися громадські організації та волонтери: 22 відсотки вважають, що вони сприяють реформам, і лише 0,5 відсотка – що вони чинять їм опір. Позитивний баланс отримало також населення України загалом: 18,5% вважають його рушієм реформ і лише 3% – гальмом.

Люди бачать головними причинами гальмування реформ внутрішні чинники, і, насамперед, корумпованість представників влади, розкрадання можновладцями державних коштів (72%). Очевидно, що серед цих людей є частина тих, хто за цю владу голосував і готові ще проголосувати. Крім того, важливими чинниками, на їхню думку, були також олігархізація економіки, привласнення олігархами прибутків і вивіз коштів за кордон (54%), некомпетентне управління соціальною і економічною сферами з боку політичного керівництва країни (47%), відсутність стратегії розвитку країни (35%). Воєнні дії на Донбас вважає перешкодою для здійснення реформ третина населення. З одного боку, це багато, з іншого – це не основна перешкода.

Якою є в очах населення ієрархія реформ, які з них воно вважає першочерговими? Тут виділено дві: антикорупційна реформа (65%) і реформа органів правосуддя (58%). Я б сказала, що це цікавий результат, бо раніше при опитуванні на перших місцях були соціальні реформи. Я приєднуюся до думки наших громадян: саме ці дві реформи нині найважливіші. Далі йдуть соціальні реформи – пенсійна, соціального захисту, охорони здоров'я, а також реформування армії, зміцнення обороноздатності країни.

Ми задавали питання і щодо того, як люди ставляться до призначення на державні посади вихідців з інших країн. Слід сказати, що думки поділилися: переважно і цілком позитивно до цього ставиться майже 40 відсотків і приблизно стільки ж (42%) не підтримують такі кадрові рішення.

Правда, тут спостерігаються регіональні відмінності. Дуже добре до таких призначень ставляться на Заході України, у Центрі думки поділилися, але все-таки переважає позитив, а на Півдні і Сході – негатив. Правда, якщо окремо взяти Одеську область, то в ній все ж переважає позитив. Коли ми конкретно ставили питання про призначення Михаїла Саакашвілі головою Одеської ОДА, то отримали дещо більше позитиву.

Важливим, на наш погляд, є те, як з питань реформ здійснюється реальний діалог влади і суспільства. Слід зауважити, що ситуація тут негативна, тому що лише 9 відсотків відповіли, що інформації достатньо і вона зрозуміла. Натомість, на думку 39% громадян, інформація, яку дає уряд, не викликає довіри, бо часто не відповідає дійсності, 28% вважають, що такої інформації замало, а 24% нарікають на її незрозумілість. Водночас 12% відповіли, що подібною інформацією мають цікавитися фахівці, а не пересічні громадяни.

Ми питали людей і про те, а що особисто вони роблять для успіху реформ. Результати тут не дуже обнадійливі. Правда, 28% готові стежити за інформацією у ЗМІ про прогрес реформ. Маю сказати, що це питання ставилося не альтернативно, тобто не потрібно було вибирати три чи п'ять варіантів, можна було все вибрати. Набувати потрібних знань, які дозволили б кваліфікованіше орієнтуватися в реформах, готові 13 відсотків, брати участь у публічних обговореннях і надавати свої пропозиції висловили готовність 11 відсотків, за потреби брати участь в акціях протесту – 10 відсотків, долучатися до діяльності громадських організацій і волонтерів – 8 відсотків. Цікаво, що давати гроші на впровадження реформ готові 1,5 відсотки. А от більше п'ятдесяти відсотків людей відповіли, що вони не будуть нічого робити. 28 відсотків вважають, що все це повинні робити органи державної влади.

Ось такі підсумки нашого опитування. Як уже мовилось на початку, вони віддзеркалюють суб'єктивне ставлення людей до реформ, які оголошені і здійснюються нині в Україні. Але без урахування громадської думки, оцінок, вражень, пропозицій населення та без практичних висновків і дій навряд чи можна сподіватися, що ці реформи будуть успішними (*Що думають українці про реформи? // <http://blogs.ukrinform.gov.ua/blog/iryna-bekeshkina/shcho-dumayut-ukrayinci-pro-reformy>. – 2015. – 14.09*).

Арсен Аваков, міністр внутрішніх справ:

Несколько недель назад я выступил за профессиональные военизированные формирования – как единственный и безальтернативный путь к радикальному повышению боеспособности наших сил.

Не всем понравилось, понеслось шипение от некоторых генералов с большими звездами.

Меня не удивляет сопротивление и дискурс на эту тему, но я не хочу и не буду тратить энергию и время, преодолевая советские мозги. Я буду

делать то, что должен, в чем уверен и что находится в пределах моих служебных полномочий.

В рамках решения, принятого Верховным главнокомандующим, Нацгвардия пошагово будет переходить на профессиональную основу.

Мы создаем и наращиваем соединения для современной войны и быстрого реагирования, для отражения российской агрессии и защиты от действий террористических и диверсионных групп внутри страны, учитывая специфику задач Нацгвардии.

Мы должны и будем учитывать современные вызовы и угрозы, адекватно реагируя на происходящее жесткой профессиональной готовностью.

Каждая часть модернизируемой Нацгвардии будет меняться, переходя на качественно новый уровень. И не за счет количественного роста, а за счет профессиональной готовности компактных мотивированных соединений бойцов, точно ориентированных на выполнение своей профильной специализации.

В рамках решения, принятого Верховным главнокомандующим – одним из элементов модернизируемой на марше Нацгвардии будет формируемая новая бригада спецназа, создаваемая с учетом новых подходов и принципов.

Мы ясно осознаем – профессионалы должны получить в руки самую современную боевую технику и методики. Необходимо прежде всего изменить качество управления и качество боевой подготовки. Именно поэтому мы возьмем на вооружение опыт и уставы лучших армий и специальных подразделений мира. В актуальной сейчас гибридной войне и противостояниях – ключевое значение имеет качественное превосходство над противником.

Доверять современную технику и снаряжение можно только хорошо обученным и мотивированным бойцам. Поэтому мы закладываем новые стандарты обеспечения, стимулы для заключения контрактов с Нацгвардией. Спецназовцы будут получать зарплату от 7 тысяч гривен. Сержанты, младший и средний офицерский состав – 11-13 тысяч. Старшие офицеры – около 20 тысяч. Также мы будем платить ощутимую доплату за участие в специальных боевых операциях; интенсивные и опасные нагрузки на маневрах и в обучении, за профессиональное отношение к делу...

В бригаду будут брать не по мобилизации и срочному призыву, а только добровольцев, выразивших желание служить в бригаде, прошедших конкурсный отбор и заключивших контракт. Мы хотели бы видеть среди контрактников и будем приветствовать, прежде всего, бойцов и офицеров, прошедших АТО, а также имеющих опыт службы в миротворческих миссиях, знакомых со стандартными оперативными процедурами НАТО. Людей с реальным опытом боевых действий, которые хотят достойно служить Украине.

Командиром бригады назначен молодой офицер, прошедший АТО, а начальник штаба бригады два года учился военному делу в США, преподавал в центре подготовки офицеров многонациональных сил при

Национальной академии обороны Украины, имеет опыт командования штабом бригады.

На основе таких подходов, из этой новой бригады мы выстроим образцовое военизированное соединение специального назначения, полностью обучим его по НАТОвским стандартам и, постепенно, шаг за шагом, переведем по этому образцу всю Нацгвардию на профессиональную основу.

Мы идем по пути сокращения мобилизованных, призывников-срочников и увеличения профессиональных контрактных воинов в Национальной гвардии Украины.

Мы не теоретизируем и не рассуждаем, а уже работаем в этом направлении!

Слава Украине! *(Профессиональная Нацгвардия. БРИГАДА СПЕЦНАЗА // <http://blogs.pravda.com.ua/authors/avakov/55f46d638d87d/>. – 2015. – 12.09).*

Ирина Акимова, директор центра «Новая социальная и экономическая политика»:

Децентрализация стала одной из главных реформ этого года. Еще в конце 2014-го были внесены изменения в Бюджетный кодекс, призванные повысить фискальную и бюджетную автономию местных властей. Весь 2015 год активно обсуждаются планы добровольного объединения громад и административно-территориальной реформы, и, наконец, 31 августа парламент принял в первом чтении поправки в Конституцию в части децентрализации.

Безусловно, в Украине есть общественный запрос на эту реформу, и фискальная децентрализация (т.е. передача дополнительных бюджетных полномочий и ресурсов на местный уровень) должна стать ее краеугольным камнем.

Однако фискальная децентрализация – это не самоцель, а прежде всего, инструмент для повышения качества услуг, которые государство предоставляет населению. Эффективной децентрализация будет только при условии выполнения трёх пунктов. Первый — если на места передадут все полномочия, которые местные органы власти, находясь ближе к конечному потребителю, могут выполнить лучше, чем центр. Второй — если четко известна реальная стоимость этих услуг. Третий — если объем финансовых средств, переданных на места, покрывает стоимость услуг для населения.

Предложения и первые шаги власти в части децентрализации пока не позволяют быть уверенными в том, что передаваемые полномочия покрыты полностью финансовыми ресурсами. Причина в том, что сегодня нет понимания реальной стоимости социальных услуг. В сфере образования и здравоохранения до сих пор не разработаны социальные стандарты этих услуг, нет расчета стоимости соцстандартов, а значит реальный объем финансовых средств, необходимых для социальной сферы, НЕ ИЗВЕСТЕН.

Это дает возможность манипулировать цифрами бюджетных потребностей регионов и занижать субвенции местным бюджетам в части делегированных социальных расходов. Не случайно тормозится процесс принятия стандартов социальных услуг и методик расчета их стоимости!

Стоит напомнить, что последний раз правительство брало на себя обязательство рассчитать такие стандарты до 1 марта 2015 г., однако так ничего и не сделало. В результате, по оценке Ассоциации городов Украины, передаваемая из госбюджета в 2015 г. образовательная и медицинская субвенция на 11,9 млрд. грн. или 12% ниже реальной потребности регионов.

Внесенные в Бюджетный Кодекс изменения не привели к росту фискальной автономии местных органов власти. Доля доходов местных бюджетов (без трансфертов) в сводном бюджете в первом полугодии 2015 года упала. Так, за январь – июль 2015 г. против аналогичного периода в 2014 и 2013 гг. она упала до 18,2% с 22% в 2014 г и 23,2% в 2013 г.

В Австрии, Польше, Германии этот показатель составляет 33-39%. К примеру, в Польше после проведения реальной децентрализации он увеличился с 23% в 1995 г. до 36% в 2010 г. В странах ЕС собственные ресурсы местного самоуправления близки к их расходам, а в Швеции или Эстонии даже существенно их превышают.

Изменения в Бюджетный Кодекс снизили надежность формирования собственных доходов местных бюджетов. У местных органов власти забрали часть надежного источника поступлений (25% НДС- налог на доходы физлиц), предложив взамен менее надежные. Это, к примеру, 10% налога на прибыль, поступления от которого сильно «проседают» в условиях кризиса (сейчас по статистике около 47% предприятий убыточны), а также вследствие ухода бизнес в тень (по статистике 47% бизнеса в Украине находится в «тени»)

Необходимо подчеркнуть, что пока рост доходов местных бюджетов был, в основном, вызван инфляцией (за 8 месяцев 2015 г. доходы выросли на 39,8%, а инфляция составила 38,2%). Но инфляционные доходы не могут быть основой местного самоуправления!

Помимо проведения административно – территориальной реформы и формирования дееспособных громад, для того чтобы фискальная децентрализация «заработала» в интересах местных жителей, а не осталась виртуальной фишкой под выборы, необходимо выполнить ряд условий.

Во-первых, должны быть приняты стандарты предоставления социальных услуг и рассчитана их стоимость. Это будет объективной основой запросов местных органов власти на бюджетный ресурс.

Во-вторых, местные бюджеты должны быть обеспечены надежными источниками доходов. НДС должен оставаться полностью в местных бюджетах.

В-третьих, собственные доходы местных бюджетов (т.е. без учета трансфертов) должны составлять минимум треть от сводного. Это

будет требовать перераспределения в пользу местных бюджетов дополнительных источников доходов.

Только так нынешняя виртуальная фискальная децентрализация станет реальной, а регионы ощутят, что получили настоящие бюджетные полномочия (*Виртуальная фискальная децентрализация // <http://www.segodnya.ua/opinion/akimovacolumn/virtualnaya-fiskalnaya-decentralizaciya-648375.html>. – 2015. – 10.09).*

Виталий Кулаков, адвокат:

В последнее время словосочетанием «реформа налогового законодательства» никого не удивишь, поскольку активизация законодателя в этом направлении уже аж зашкаливает. Многие ждут системного и комплексного улучшения взаимоотношений между налогоплательщиком и фискальными органами. К сожалению, пока изменения носят больше косметический характер, однако все таки они есть.

01.09.2015г. вступили в действия нормы так называемого Закона о снижении налогового давления от 17.07.2015г. Что нового и полезного появилось для бизнеса?

- право предоставления обобщающих консультаций перешло к Министерству финансов Украины, а органы фискальной службы смогут предоставлять лишь индивидуальные консультации. При этом, плательщики налогов должны получать не обобщающий ответ, а обоснованный, с четкими ответами на каждый поставленный вопрос в запросе;

- предусмотрено обязательное размещение на сайте органа, который предоставил консультации соответствующей информации не позднее 10 календарных дней без указания наименования и реквизитов плательщика налогов (это может исключить предоставление «нужной» консультации субъекту);

- отныне, фискальным органам запрещено использовать для инициативы любых дальнейших действий акты проверок в ситуации, когда на их основании плательщику налогов не вынесено налоговое уведомление-решение или такое решение отозвано. Кроме этого, запрещено выдавать налоговое уведомление-решение по итогам уголовного производства без проведения проверки и оформления акта;

- плательщики налогов, которые подают отчет почтой, теперь смогут подавать отчетность не позднее, чем за пять дней до окончания граничного срока подачи налоговой декларации (до этого было 10 дней);

- плательщики налогов, объем доходов и объем операций, по которым за предыдущий год составлял до 20 млн. грн., освобождаются от штрафных санкций у случае добровольной оплаты суммы налогов, доначисленных налоговым органом. Такая возможность действует до 31 декабря 2016г. и может быть использована 1 раз по одному налогу. Главным требованием является фактически отказ налогоплательщика от обжалования налогового уведомления-решения в указанные законом сроки;

- на три місяця звільняються від пені плательщики податків при самостійному нарахуванні сумми грошового зобов'язання, а також в разі внесення змін у податкову звітність в результаті самостійного виявлення помилок. Таким чином, пеня при самостійному нарахуванні сумми грошового зобов'язання буде нараховуватися після закінчення 90 днів, які настають за останнім днем оплати грошового зобов'язання. Якщо ж плательщик податків самостійно виправляє помилки впродовж 90 днів, після граничного строку оплати грошового зобов'язання, пеня не нараховується.

При цьому, не варто забувати, що в країні вже анонсували проведення наступної податкової реформи, тому наступні поправки вже не за горами. Нам з вами буде, чим зайнятися (**ОЧЕРЕДНЫЕ НОВАЦИИ ДЛЯ БИЗНЕСА // <http://blog.liga.net/user/vkulakov/article/19231.aspx>. – 2015. – 10.09**).

Огляд зарубіжних ЗМІ

У Києві відбулася церемонія прийняття присяги для перших дослідників Національного бюро по боротьбі з корупцією. Клятву прийняли в цілому 25 чоловік.

Глава антикорупційного бюро Артем Ситник:

Громадськість чекає результатів нашої роботи! Або вони покажуть свою роботу, або громадськості буде обманута.

Президент України Петро Порошенко взяв участь у церемонії, в ході якої він заявив, що законодавство та інфраструктура вже готові працювати (*Pierwszych 25 detektywów Biura Antykorupcyjnego złożyło przysięgę // Wschodnik.PL* (<http://wschodnik.pl/ukraina/item/2364-pierwszych-25-detektywow-biura-antykorypcyjnego-zlozylo-przysiege.html>). – 2015. – 16.09).

Президент Украины Петр Порошенко:

За год, который прошел после подписания соглашения об ассоциации Украины с ЕС, уже 24 государства Евросоюза полностью завершили процесс ратификации. Хотя считалось, что для этого понадобится более 3-х лет.

Соглашение о зоне свободной торговли с ЕС вступит в силу с 1-го января 2016 года. Ни о каких переносах не может быть и речи (*Порошенко подтвердил: никакого переноса сроков вступления в силу соглашения об ассоциации ЕС с Украиной не будет // Interfax-Azerbaijan* (<http://interfax.az/view/650632>). – 2015. – 16.09).

Совет директоров Всемирного банка утвердил решение о выделении Украине кредита на сумму 500 млн долларов. Средства предоставляются для финансирования реформ в банковском секторе в целях предотвращения возможного финансового кризиса.

Директор Всемирного банка по Беларуси, Молдавии и Украине Чимяо Фан:

Обеспечить стабилизацию и экономический рост на Украине можно лишь путем реформ. Кредит поможет стабилизировать ситуацию в банковском секторе и расширить финансирование реальных секторов экономики. Общий объем кредитной программы МВФ для Украины составляет 17,5 млрд долларов. Международные кредиторы уже пообещали Киеву профинансировать реформы на Украине, выделив ей в ближайшие четыре года в совокупности 40 млрд долларов (*Всемирный банк предоставит Украине 500 млн долларов // Deutsche Welle* (<http://www.dw.com/ru/всемирный-банк-предоставит-украине-500-млн-долларов/a-18716995>). – 2015. – 16.09).

Профессор Гарварда, бывший министр финансов США и директор Национального экономического совета Лоренс Саммерс:

Последние два дня я провел в Киеве на саммите «Ялтинской европейской стратегии», где имел возможность обсудить украинские экономические реформы с ключевыми фигурами страны, в том числе с министром финансов и премьер-министром. Меня впечатлило, что Украина, сталкивающаяся сейчас с огромными трудностями (...) продолжает осуществлять поддерживаемые международным сообществом экономические реформы.

(...) Необходимо понимать, что для Соединенных Штатов и Европы экономический успех Украины крайне важен.

(...) Если Украина достигнет экономического успеха, наши инвестиции многократно окупятся, так как, с одной стороны, долги будут выплачены с процентами, а с другой, сильная украинская экономика будет производить на российские власти сдерживающий эффект. Кроме того, ее пример будет также оказывать на них давление.

Историки еще будут удивляться, почему международное сообщество с начала кризиса потратило на поддержку несговорчивой Греции вдесятеро больше, чем на поддержку реформирующейся Украины. Возможно, долги внутри Европейского Союза – это некая особая категория, однако и МВФ сейчас намерен выделить Греции в общей сложности 41 миллиард долларов, а Украине всего 22 миллиарда.

Украине пора, наконец, перейти к рыночной экономике и верховенству закона – тем более, что у нее сейчас имеется самая лучшая команда рыночно-ориентированных экономистов за всю ее историю. А мировому сообществу пора, в свою очередь, сделать все возможное – и это намного больше, чем делается сейчас – чтобы поддержать Украину в этот критический момент (*Larry Summers: Why Ukraine's debt deal is important not just for Ukraine, but also for the West // The Washington Post* (<http://www.washingtonpost.com/news/wonkblog/wp/2015/09/14/larry-summers-why-ukraines-debt-deal-is-important-not-just-for-ukraine-but-for-the-west/>). – 16.09).

Дания перечислила Украине девять миллионов долларов в качестве поддержки при проведении реформ.

Глава МИД скандинавского королевства Кристиан Енсен:

Украинские власти получили 60 миллионов датских крон (примерно девять миллионов долларов, – ред.), которые Дания направила для ускорения процесса проведения реформ на Украине. В частности, эти деньги пойдут на борьбу с коррупцией и проведение судебной реформы (*Дания выделила девять миллионов долларов на украинские реформы // «ТВ Центр»* (<http://www.tvc.ru/news/show/id/76545>). – 2015. – 15.09).

Американский конгрессмен, представитель «Демократической партии» Дэвид Прайс:

Украина и Грузия, как мы убедились в ходе своего последнего визита, действительно являются реальными претендентами на вступление в

демократический мир. (...) Мы верим, что здесь главное – способность этих двух стран усилить свое управление, сумеет добиться успеха в политическом управлении, политических реформах, что даст населению легитимное доверие, зародит видение и веру в связи с развитием (*Украина и Грузия являются реальными претендентами на вступление в демократический мир – Дэвид Прайс // Грузия Онлайн (http://www.apsny.ge/2015/pol/1442340611.php). – 2015. – 15.09).*

Шведський економіст, старший науковий співробітник Інституту міжнародної економіки імені Петерсона у Вашингтоні Андерс Ослунд:

(...) В умовах війни дуже складно здійснити реформи. Проте маю сказати, що за цей рік було зроблено дуже багато порівняно з минулим. Тоді парламент у принципі був проти економічних реформ, а з грудня 2014 року вже почали прийматися реформаторські закони. Зараз їх більше 400 – це хороший результат. Зараз дуже сильно відчувається людський капітал. Дуже помітно, що практично всі українські міністри та парламентарі не тільки добре виступають англійською мовою, а й говорять чітко та зрозуміло. А не виголошують якісь скучні сухі доклади, як це було раніше. Зараз з'явилась велика кількість якісних чиновників, помітний значний стрибок у розвитку. Можна сказати, що люди розвиваються набагато швидше, ніж система. Зараз вже просто необхідно здійснити ці реформи системи.

Звісно, не можливо чітко сказати, скільки саме часу потрібно аби здійснити реформи і «оздоровитися». Зазвичай, через два роки після початку реформ настрої населення найгірший. Минулого року було падіння ВВП у 7 відсотків, цього року, ймовірно, буде 9-10 відсотків. Зрозуміло, що у такій ситуації люди будуть злими, тому що вони все ще не бачать результатів реформ, які відбуваються. І саме в цей час дуже небезпечно мати вибори. А в Україні якраз скоро відбудуться місцеві вибори, і, скоріш за все, ми побачимо на них велику реакцію спротиву щодо влади. Так буває зазвичай. І вимоги, які ми бачимо від деяких політичних сил, наприклад, скоротити газові тарифи удвічі, це популізм, який лише укрупнює корупцію (...) (*Андерс Ослунд: Головна мета «Газпрому» в Україні - розвивати корупцію // Deutsche Welle (http://www.dw.com/uk/андерс-ослунд-головна-мета-газпрому-в-україні-розвивати-корупцію/a-18714304). – 2015. – 14.09).*

12 **сентября, выступая в Киеве на одной из дискуссионных панелей Двенадцатой ежегодной Ялтинской стратегической инициативы (YES), Виктория Нуланд призвала украинские власти и гражданское общество поддерживать проевропейский и демократический курс, ориентированный на «единство всех реформаторских сил».**

Замгосекретаря США по вопросам стран Европы и Евразии Виктория Нуланд:

(...) Мы будем оказывать техническую и экономическую помощь, но для этого необходимо единство всех реформаторских сил.

(...) Украина всегда будет находиться среди наших приоритетов
(Виктория Нуланд: Украина всегда будет одним из наших приоритетов // Inosmi.ru (<http://inosmi.ru/ukraine/20150913/230253435.html>). – 2015. – 13.09).

Бывший президент Польши Александр Квасьневский:

Аккуратнее будьте с польской моделью (децентрализации, – ред.). Это не очень оптимистично. Польша решила вопрос децентрализации в самом начале наших реформ, это было подходящее время. И первое заседание демократического польского парламента было 1989 году, а первые демократические выборы – в 1990 году. Поляки осуществили децентрализацию, которая не один год готовилась.

Идея была очень хорошо продумана и подготовлена очень хорошими специалистами, потому что она обсуждалась в 70-х, 80-х годах. Это не была идея одной ночи или недели (...) **(Квасьневский советует Украине быть аккуратнее с децентрализацией // Interfax.AZ (<http://interfax.az/view/650303>). – 2015. – 12.09).**

Украинские и иностранные участники 12-й ежегодной встречи Ялтинской европейской стратегии (YES) считают, что продвигают реформы на Украине «небольшое число реформаторов на разных уровнях политики и общества» и «гражданское общество».

Эти варианты поддержали 46% и 43% украинских участников YES и 47% и 31% иностранных. Еще 8% украинских участников считают, что реформы продвигает руководство страны (такое же мнение у 14% иностранцев).

Наиболее силен в продвижении реформ – парламент, считают по 3% украинцев и иностранных гостей.

Вариант «бюрократ среднего звена» поддержали 4% иностранцев. Только 2% гостей конференции считают реформаторами «большинство обычных граждан» **(На конференции в Киеве пришли к выводу, что «европейские реформы» на Украине проводятся вопреки желанию большинства населения // ПолитНавигатор (<http://www.politnavigator.net/na-konferencii-v-kieve-prishli-k-vyvodu-hto-evropejskie-reformy-na-ukraine-provodyatsya-vopreki-zhelaniyu-bolshinstva-naseleniya.html>). – 2015. – 12.09).**

Польша вирішила виділити Україну 2 млн злотих на реформи місцевого самоврядування.

Віце-глава Міністерства закордонних справ Конрада Павлик:

Польша співпрацює в цій області з Канадою, Швейцарією і країни Вишеградської групи. Загальна сума польської гуманітарної допомоги та сприяння розвитку в Україні в 2014 році загалом складає 24 млн злотих (144 млн гривень), цього року вона складатиме 30 млн злотих (180 млн гривень). У 2014 році для підтримки реформи децентралізації в Україні Міністерства

закордонних справ Польщі виділило 800 тис. злотих (4,8 млн гривень), в 2015 році – 2 млн злотих (12 млн гривень) (*Polska przeznaczy Ukrainie 2 mln zł na reformę samorządu // WSCHODNIK.PL* (<http://wschodnik.pl/polska/item/2299-polska-przeznaczy-ukrainie-2-mln-zl-na-reforme-samorzadu.html>). – 2015. – 11.09).

Министр финансов Украины Наталия Яресько:

Зона свободной торговли с ЕС сделает Украину мощнейшей базой для производства экспорта, и санкции российского правительства не остановят нашу страну. Зона свободной торговли с ЕС будет введена с 1 января и наша страна еще не полностью к этому готова, также отсрочка не даст возможности лучше подготовиться. Это открывает для Украины лучшие возможности, в частности, для привлечения прагматичных китайских инвесторов, и Украина станет мощнейшей базой для производства экспорта в Европейский Союз (...) (*Яресько: Россия не остановит Украину на пути к ЗСТ // ИСТОЧНИК* (<http://www.istochnik.info/mnenie/item/6333-yaresko-rossiya-ne-ostanovit-ukrainu-na-puti-k-zst.html>). – 2015. – 11.09).

Председатель комитета иностранных дел Европейского Парламента Эльмар Брок:

(...) Сейчас дискуссия (о необходимости реформ, – ред.) должна завершиться, я бы на месте власти сделал это максимально быстро. Мы видим успешные децентрализованные страны – Швейцария, Австрия, Германия. Это цивилизованные страны. (...) Также, на повестке дня для Украины находится ряд других важных реформ, например, реформа прокуратуры (*Брок: Украина должна сделать децентрализацию своим преимуществом // ИСТОЧНИК* (<http://www.istochnik.info/mnenie/item/6330-brok-ukraina-dolzha-sdelat-detsentralizatsiyu-svoim-preimushchestvom.html>). – 2015. – 11.09).

Еврокомиссар по вопросам европейской политики соседства Йоханнес Хан:

Уже осенью этого года должна быть завершена конституционная реформа. Также должна быть проведена реформа публичной администрации, и чрезвычайно важный вопрос, который уже поднимался и будет еще подниматься во время всех секций нынешней Ялтинской встречи, – это вопрос борьбы и предупреждения коррупции (*В ЕК форсируют завершение конституционной реформы в Украине // Statistica Online* (http://so-lru/news/show/v_ek_forsiruyut_zavershenie_konstitucionnoy_reformi). – 2015. – 11.09).

Колишній голова польської дипломатії Радослав Сікорський на запрошення Президента України Петра Порошенка став членом Міжнародної консультативної ради реформ в країні.

Колишній голова польської дипломатії Радослав Сікорський:

Так, я можу підтвердити, що прийняв цю пропозицію. Це, звичайно, почесна функція, не пов'язана з якою-небудь винагородою. Сподіваюся регулярно відвідувати Україну, так як я вболіваю за реформи, які мають тут місце, і я радий, що Україна як і раніше хоче використати досвід польських колег. Уряд Яценюка зробив те, що всі попередні уряди тільки обіцяли: взявся за реформи енергетичного сектора, у тому числі за найважчу частину, підвищення цін на газ для споживачів, а це, в свою чергу, призвело до підтримки співпраці України з міжнародним Валютним Фондом і розблокуванні коштів на подальші реформи (*Sikorski członkiem rady ds. reform na Ukrainie // tvn24.pl (http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/radoslaw-sikorski-czlonkiem-rady-ds-reform-na-ukrainie,576618.html). – 2015. – 11.09).*

Реалізація ініціатив в межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

США готові збільшити фінансову допомогу для України напередодні голосування у Верховній Раді про затвердження угоди з реструктуризації зовнішнього боргу України у розмірі 18 млрд доларів.

Угода про реструктуризацію зовнішнього боргу України, яку було укладено у серпні після кількомісячних переговорів, повинна бути затверджена ВР у четвер – вона є критично важливим елементом чотирирічного плану допомоги для України у обсязі 40 млрд доларів, покликаною знизити бюджетний дефіцит України, спричинений економічною кризою та збройним конфліктом на сході країни.

Останніми тижнями Вашингтон натякає про свою готовність надати третю кредитну гарантію, яка стала б частиною масштабнішого пакету допомоги, який може надійти від країн Європи та з інших джерел.

Міністр фінансів США Джек Лью згадав про можливість надання третьої кредитної гарантії, попередивши при цьому, що про це ще трошки зарано говорити (*США готові розглянути питання збільшення фіндопомоги для України // Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2015/09/16/559857/>). – 2015. – 16.09*).

Національний банк України уклав договір про валютний своп із Національним банком Швеції.

Договір передбачає купівлю-продаж суми до 500 млн доларів в обмін на українську гривню. Мета договору полягає в підвищенні довіри до програми економічних реформ України.

Голова Національного банку України Валерія Гонтарева:

Кошти від свопу будуть спрямовані на поповнення міжнародних резервів України.

Національний банк України також уклав із шведським центральним банком договір про так звану «технічну допомогу» Україні.

Це означає, що Національний банк Швеції буде співпрацювати з українським регулятором, щоб передати знання у сферах, важливих для центральних банків.

Технічна допомога має на меті посилити центральні банки поза межами Швеції і, таким чином, сприяти економічному розвитку і стабільності в країнах-отримувачах (*Україна й Швеція домовилися про валютний своп на 500 мільйонів доларів // Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2015/09/16/559841/>). – 2015. – 16.09*).

Рада директорів Світового банку у вівторок увечері схвалила виділення позики в 500 млн доларів за системним проектом «Друга програмна позика на політику розвитку фінансового сектора».

Ці кошти допоможуть підтримати Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, а також стабілізувати банківський сектор України шляхом проведення діагностики найбільших банків та їх рекапіталізації і реструктуризації у разі потреби.

Світовий банк уточнює, що з початку року його допомога Україні з урахуванням цієї операції досягне 1,215 млрд доларів, включаючи 1 млрд доларів прямої бюджетної підтримки, і підтверджує плани довести її до кінця 2015 року до 2 млрд доларів (*Світовий банк виділив Україні 500 мільйонів на розвиток фінсектора // Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2015/09/16/559816/>). – 2015. – 16.09).*

15 вересня Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк провів зустріч із Міністром закордонних справ Королівства Данія Крістіаном Єнсеном, який перебуває в Києві з робочим візитом.

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк висловив вдячність за відчутну і дієву допомогу з боку датських партнерів у проведенні реформ в Україні, а також гуманітарну і фінансову допомогу, яка надається нашій державі для забезпечення медикаментами, оздоровлення дітей військовослужбовців із зони АТО, тимчасово переміщених осіб.

Міністр закордонних справ Королівства Данія Крістіан Єнсено відзначив істотний та помітний прогрес України з широкого порядку денного внутрішніх перетворень та економічних реформ. Окремо відзначено успіх із створення сучасної патрульної поліції європейського зразка.

Окремо обговорено питання двостороннього співробітництва на міжнародній арені – в рамках ООН, ЄС та інших міжнародних організацій (*Арсеній Яценюк провів зустріч із Главою МЗС Данії Крістіаном Єнсеном // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248481045&cat_id=244276429). – 2015. – 15.09).*

Екс-міністр фінансів США Ларрі (Лоуренс) Саммерс:

Ухвалення Верховною радою схеми реструктуризації держборгу відкріє для України можливість збільшення обсягів міжнародної фінансової допомоги.

Я більш ніж 20 років спостерігаю за реструктуризаціями боргів різних країн і мушу визнати – умови, що виторгувала собі Україна, дійсно можна назвати найбільш вигідними.

Ухвалення схеми реструктуризації у Верховній раді є критично важливим для подальшої допомоги Україні. Від цього залежить не лише подальша допомога від МВФ, Світового банку та інших організацій. Ця реструктуризація – ключ до більш масштабної допомоги від країн G-7, який дозволить врятувати та оздоровити українську економіку (*Реструктуризація*

держборгу забезпечить Україні більшу допомогу від G-7 – экс-міністр США // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/09/14/7038233/>). – 2015. – 14.09).

Уряд продовжує звітувати в режимі он-лайн про виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Наразі виконано понад 26 % завдань, понад 36 % – виконується та ще понад 36 % заходів заплановано до роботи.

Серед найбільш важливих змін, про які прозвітували міністерства, – поліпшення якості надання адміністративних послуг щодо реєстрації місця проживання, видачі паспортних документів, державної реєстрації юридичних та фізичних осіб – підприємців, об'єднань громадян, реєстрації речових прав, вирішення земельних питань. Значно скорочено кількість та обсяги податкової звітності, розширено можливості безперешкодного дистанційного звітування та сплати податків. Зокрема, запроваджено систему електронного адміністрування ПДВ, сервіс «Електронний кабінет платника податків».

Виконано і завдання щодо приведення актів законодавства у відповідність із Законом України «Про запобігання корупції». Кабінетом Міністрів України схвалено проекти Законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції», «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції» та «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції» та у серпні 2015 р. винесено документи на розгляд Верховної Ради України.

Перелік виконаних завдань можна продовжувати, адже міністерства щодня розміщують інформацію про стан виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів. Для цього для кожного міністерства створена окрема рубрика, де перелічені всі завдання та етапи виконання.

Найбільший відсоток виконаних завдань з Програми діяльності Уряду – у Міністерства юстиції, Міністерства соціальної політики, Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ (**Програма діяльності Уряду: звіт відбувається в режимі он-лайн // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248473281&cat_id=244276429). – 2015. – 11.09).**

11 вересня Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк провів зустріч із комісаром ЄС із питань розширення та європейської політики сусідства Йоганнесом Ганом, який перебуває в Києві з візитом.

Сторони обговорили конкретні кроки, які необхідно здійснити для започаткування проектів щодо реформування діяльності митної служби, сприяння регіонального розвитку та підвищення ефективності роботи державного апарату в Україні (**Арсеній Яценюк зустрівся з комісаром ЄС з питань розширення та європейської політики сусідства Йоганнесом Ганном // Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/>**

article?art_id=248474805&cat_id=244276429). – 2015. – 11.09).

Вице-глава Міністерства иностранных дел Польши по вопросам восточной политики Конрад Павлик:

В 2015 году Польша выделит на поддержку реформы самоуправления в Украине 2 млн злотых (531,1 тыс. долларов). В 2016 году объем поддержки будет сохранен на таком же уровне.

По словам Павлика, в сфере поддержки реформы в Украине Польша сотрудничает с Канадой, Швейцарией и Вышеградской группой (*Польша выделит Украине 531,1 тыс. долл. на реформу самоуправления // 112.ua (http://112.ua/obshchestvo/polsha-vydelit-ukraine-5311-tys-doll-na-reformu-samoupravleniya-257490.html). – 2015. – 10.09).*

Член Постійної делегації Парламенту Чеської Республіки у ПАРЄ Крістіна Зеленкова:

У Парламентській Асамблеї Ради Європи високо оцінюють успіхи України у проведенні реформ.

Вице-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Зубко: Тільки завдяки політичній волі Президента України, Голови Верховної Ради України та всього Уряду ми змогли досягти цього рівня у проведенні головної реформи країни – децентралізації.

Безпосередньо за реалізацію реформи децентралізації відповідальний Мінрегіон, який співпрацює в цьому питанні з Асоціацією міст України, експертним середовищем, громадськими організаціями. Один з критеріїв успішності реформи – той факт, що об'єднані територіальні громади зможуть обрати свої органи влади на місцевих виборах 25 жовтня.

Реформа децентралізації не зупиняється ні на мить. У регіонах постійно працюють Офіси підтримки реформ (...) (*У ПАРЄ високо оцінили успіхи України у проведенні реформ // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248470180&cat_id=244276429). – 2015. – 10.09).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк виступає за створення в Європейському Союзі нової платформи для підтримки реформ в Україні.

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Було б дуже гарною ідеєю, якби в ЄС сформувався новий, сильний механізм підтримки реформ в Україні. Це об'єднання всіх тих країн, які провели реформи і стали членами ЄС за останні два десятиріччя.

Такі країни, як Словаччина і Польша розуміють українські проблеми як ніхто.

Звичайно, в такій платформі повинні брати участь Словаччина, Польша, і ми про це з прем'єром (Фіцо, – ред.) говорили. І кожен так само, як Словаччина, зможе практично взяти участь в допомозі Україні (**Яценюк**

звернувся до Польщі та Словаччини за допомогою з реформами // Західна інформаційна корпорація (http://zik.ua/ua/news/2015/09/10/yatsenyuk_zvernivsya_do_polshchi_ta_slovachchynu_za_dopomogoyu_z_reformaty_623425). – 2015. – 10.09).

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Міністр юстиції Павло Петренко в ході зустрічі з Міністром закордонних справ Королівства Данія Крістіаном Єнсеном домовились про виділення Урядом Данії 10 млн доларів на реалізацію програми «Нове урядування і захист прав людини».

Міністр юстиції Павло Петренко:

За результатами аналізу роботи Уряду, Адміністрації Президента та Міністерства юстиції України Міністр закордонних справ Королівства Данія повідомив про відкриття нової програми, яка передбачає технічну допомогу і фінансування нашої антикорупційної реформи. Мова йде про програму «Нове урядування і захист прав людини» з фінансуванням на рівні 10 млн доларів.

За його словами, виділені кошти буде спрямовано на антикорупційну політику, реформу кримінальної юстиції та захист прав людини.

Парламент має прийняти дуже важливий пакет законів, який стосується як безвізового режиму з ЄС, так і просування України у сфері боротьби з корупцією. Запровадження інституту спецконфіскації дасть можливість повернути кошти, вкрадені попередніми чиновниками. Так само буде створено орган, який здійснюватиме розшук та управління активами, здобутими корупційним шляхом. На інституційне становлення саме цих органів наші міжнародні партнери з Уряду Данії виділяють допомогу.

Міністр закордонних справ Королівства Данія Крістіан Єнсен:

Саме Міністерство юстиції є ключовим органом у проведенні реформ в Україні, адже жодну реформу не можна запровадити, не поборовши корупцію.

Сьогодні ми погодили виділення Данією 10 мільйонів доларів на програму «Нове урядування і захист прав людини». Ця програма забезпечить покращення у сфері юстиції, в боротьбі з корупцією і підтримку інституту омбудсмена, що покращить ситуацію із захистом прав людини (*Уряд Данії виділить 10 мільйонів доларів на розвиток системи юстиції та захист прав людини в Україні // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248482519&cat_id=244276429). – 2015. – 15.09).*

Начальник управління взаємодії з органами державної влади та роботи з підвідомчими організаціями Мінрегіону Руслан Панфілов:

Станом на вересень поточного року у підпорядкуванні Мінрегіону перебуває 65 державних підприємств. Більшість з них знаходяться у складному фінансовому становищі, частина працюють неповний робочий

день, зменшено обсяг виробництва та кількість працівників. Фактично ми маємо 19 прибуткових підприємств, 32 збиткових та 1 підприємство на межі збитковості, 13 в стадії ліквідації. (...)

Необхідно повністю реформувати систему управління цими підприємствами.

Зокрема, планується продовжити оптимізацію структур підприємств, посилити роботу по боротьбі з корупцією, оприлюднити усі фінансові звіти та плани, залучити до роботи міжнародних експертів, представників громадськості та профспілок (*Мінрегіон впроваджує заходи із забезпечення прибутковості держпідприємств та подолання існуючих корупційних схем // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248481931&cat_id=244277212). – 2015. – 15.09*).

Президент України Петро Порошенко:

Очікую від парламенту виділення сімох осіб до комісії з обрання Головного антикорупційного прокурора.

Сподіваюся, що найближчим часом буде оголошено відповідний конкурс і почнеться створення антикорупційної прокуратури.

Протягом декількох тижнів антикорупційна прокуратура запрацює.

Очікую на цьому тижні ухвалення закону, який заборонятиме відпускати під заставу корупціонерів.

Суди – це найслабша ланка, яка руйнує наші зусилля по боротьбі з корупцією (*Порошенко: Протягом декількох тижнів має запрацювати антикорупційна прокуратура // Західна інформаційна корпорація (http://zik.ua/ua/news/2015/09/15/poroshenko_protyagom_dekilkoh_tyzhniv_mai_e_zapratsyuvaty_antikoruptsiyna_prokuratura_624626). – 2015. – 15.09*).

Президент Петро Порошенко взяв участь у церемонії складання присяги державного службовця детективами Національного антикорупційного бюро України.

Президент України Петро Порошенко:

Завдання антикорупційної системи України – знищити корупційного монстра.

Ви – справжній спецназ, який суспільство найняло, навчило, довірило і відрядило на боротьбу з корупцією. (...)

Не лише Україна очікує від нових детективів НАБУ ефективного старту. Великі сподівання на вас покладають наші партнери у Європейському Союзі і у всьому світі, щоб за величезними інституціональними реформами, створенням Антикорупційного бюро, Антикорупційної агенції, структур, які забезпечать ефективну боротьбу України з корупцією, нарешті, прийшли конкретні справи.

(...) Очікую від Верховної Ради прийняття Закону, який забороняє відпускати під заставу держслужбовців, підозрюваних у корупції, а також обрання вже цього тижня сімох представників Парламенту до Комісії, яка шляхом відкритого конкурсу повинна обрати головного антикорупційного

прокурора країни та сформувати Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру.

Посада детектива є новою для України. (...) Очікується, що вже з 1 жовтня 2015 року розпочнеться повноцінний процес розслідування, і до кінця року перші антикорупційні справи будуть спрямовані до суду (**Президент до перших детективів НАБУ: Ви – спецназ, який суспільство відрядило на боротьбу з корупцією // Президент України Петро Порошенко** (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-do-pershih-detektiviv-nabu-vi-specnaz-yakij-suspil-35977>). – 2015. – 15.09).

Глава НАБУ Артем Сьтнік:

Выиграло конкурс 70 человек, из их числа на сегодняшний день назначены 25. Назначенные детективы полностью прошли проверку.

Назначение оставшихся детективов планируется осуществить до конца сентября. Люди готовы начать расследования уже в октябре. Если будет спецпрокурор (антикоррупционный прокурор, – ред.), то мы сразу же начинаем (**Из 70 детективов, прошедших конкурс в НАБУ, назначены уже 25, – Сьтнік // 112.ua** (<http://112.ua/obshchestvo/iz-70-detektivov-proshedshih-konkurs-v-nabu-naznacheny-uzhe-25-sytnik-258418.html>). – 2015. – 15.09).

Верховна Рада ухвалила закон про приведення держзакупівель у відповідність з міжнародними стандартами та вжиття заходів з подолання корупції.

Метою прийняття закону є зниження корупційних ризиків, установлення запобіжних заходів щодо зловживання процедурою оскарження під час проведення процедур держзакупівель, збільшення рівня конкуренції шляхом спрощення участі в процедурах закупівлі для бізнесу, приведення системи державних закупівель до міжнародних стандартів тощо.

Документом, зокрема, передбачено, що він застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт та послуг, за умови, що вартість закупівлі товару, послуги дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйона гривень.

Міністр економічного розвитку і торгівлі Айварас Абромавичус:

Прийняття даного закону дозволить зекономити 50 млрд гривень на рік.

В жовтні Кабмін внесе в Раду ще один законопроект, який передбачає переведення всіх державних закупівель в електронну площину.

За допомогою цих законопроектів ми обов'язково побороємо корупцію в державних закупівлях і державних підприємствах (**Рада прийняла закон про прозорість держзакупівель // Українська правда** (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/15/7081377/>). – 2015. – 15.09).

Президент України Петро Порошенко:

Мне кажется, что в парламенте уже согласовали, и на этой неделе они примут свою часть комиссии, которая будет объявлять конкурс на антикоррупционного прокурора. Ведь с одной стороны мне, конечно, хочется ускорить этот процесс, а с другой стороны мы не должны нарушить процедуру и прозрачность, ведь этому прокурору должны все доверять *(Порошенко ожидает, что на неделе ВР одобрит членов комиссии для избрания антикоррупционного прокурора // 112.ua (http://112.ua/politika/poroshenko-na-nedele-vr-progolosuet-chlenov-komissii-dlya-izbraniya-antikorrupcionnogo-prokurora-258072.html). – 2015. – 13.09).*

Директор Національного антикорупційного бюро Артем Ситник:

(...) 7 вересня ми підійшли впритул до початку роботи Бюро. Залишився останній етап із запланованих етапів, які були визначені в квітні 2015 року, – це проведення початкових тренінгів детективів. Після цього вони отримають можливість почати повноцінну роботу з проведення розслідувань конкретних кримінальних виробництв.

Тренінг для детективів проводитимуть українські та іноземні фахівці. Зокрема, до навчання залучені експерти з Канади, США, Грузії, Фінляндії.

Тренінг триватиме 5 тижнів для трьох груп загальною чисельністю 70 осіб.

Ми бачимо, що зараз, коли ми впритул підійшли до початку роботи, на жаль, відбуваються не зовсім зрозумілі для мене речі в частині призначення антикорупційного прокурора. Я сподіваюся, що і Генеральна прокуратура і Рада зроблять все, щоб дати нам антикорупційного прокурора.

Відомство виконало всі умови, необхідні для початку роботи Антикорупційного бюро *(Антикорупційне бюро почало навчання детективів // Антикорупційний портал (http://www.acrc.org.ua/ua/news-and-events/news/all/antikorrupczijne-byuro-pochalo-navchannya-detektiviv.html). – 2015. – 13.09).*

Керівник Національного антикорупційного бюро (НАБУ) Артем Ситник:

Нас (НАБУ, – ред.) від початку роботи стримує призначення антикорупційного прокурора.

І тому я неодноразово звертався до ГПУ: будь ласка, призначте антикорупційного прокурора. Коли зможете – призначте, і я відразу почну розслідування. Буде це в жовтні – почнемо в жовтні. Буде пізніше – почнемо пізніше.

Проблема пов'язана тим, що у відповідно до закону про прокуратуру діяльність НАБУ має контролювати незалежна структура в рамках ГПУ – антикорупційна прокуратура. Антикорупційного прокурора має призначити Генпрокурор.

Ми не можемо вести розслідування, коли немає прокурора, який за цим розслідуванням спостерігає (...) *(ГПУ не дає виконати «безвізову вимогу» про антикорупційне бюро – Ситник // Українська правда*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248474805&cat_id=244276429). – 2015. – 12.09).

Децентралізація та реформа державного управління

Комісар ЄС з питань розширення та політики добросусідства Йоганнес Хан:

Європейський союз готовий надати Україні 90 млн євро, які потрібно спрямувати на проекти децентралізації.

Наразі необхідно налагодити співпрацю між українськими і європейськими експертами, які визначають конкретні проекти, що фінансуватимуться з цих коштів.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Зубко:

Українська сторона пропонує в рамках технічної підтримки Офісів реформ створити 40 субрегіональних груп підтримки реформи, у тому числі виділення значних ресурсів для здійснення зав'язків з громадськістю, навчання та коучингу. Такі групи надаватимуть технічну допомогу через навчання місцевих органів влади на всіх рівнях. Крім того, групи також координуватимуть підготовку новообраних депутатів, а також державних службовців, щодо своїх нових повноважень з управління.

Інший напрямок, на який будуть спрямовані кошти від ЄС – зміцнення Державного фонду регіонального розвитку, особливо з урахуванням додаткових потреб в інвестиціях для створення і розширення послуг об'єднаних громад.

Україна розраховує на підтримку європейських партнерів та надання експертної допомоги в адаптації та впровадженні нового законодавства у сфері регіональної політики.

Ми зацікавлені у створенні мережі агентств або офісів з навчання та підготовки кадрів в регіонах для розробки та реалізації проектів регіонального розвитку, в тому числі проектного аналізу та управління інвестиційними проектами.

Україна очікує на інформаційно-експертну підтримку європейських партнерів процесу внесення змін до Конституції України. Для нас також важлива підтримка розробки пакету законодавства з питань децентралізації у 22 сферах і, особливо базових законів щодо самоврядування, префектів, адмінтерустрою, земельних відносин, податкового та бюджетного законодавства, соціальних стандартів, адміністративних послуг, місцевої поліції (*Євросоюз надасть 90 млн євро на підтримку проектів по децентралізації в Україні // Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (<http://www.minregion.gov.ua/news/evrosoyuz-nadast-90-mln--evro-na-pidtrimku-proektiv-po-decentralizaciyi-v-ukrayini-966806/>). – 2015. – 11.09).*

Віце-прем'єр-міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Зубко:

Уряд також ухвалить рішення про введення додаткової посади заступника голови обласної державної адміністрації, яка відповідатиме за впровадження реформи децентралізації, займатиметься координацією з органами місцевого самоврядування і підготовкою стратегії розвитку регіонів та інвестиційними проектами.

Тільки завдяки політичній волі президента України, голови Верховної Ради України й усього уряду українська влада змогла досягти цього рівня в проведенні реформи децентралізації (*Кабмін планує ввести нову посаду заступника голови ОДА з децентралізації // Конституційна комісія (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/843>). – 2015. – 10.09).*

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України – Торговий представник України Наталія Микольська:

Важливою складовою реформи дерегуляції підприємницької діяльності в Україні має стати імплементація Угоди про спрощення процедур торгівлі (УПСТ) Світової організації торгівлі (СОТ).

Ратифікація цієї Угоди є одним із пріоритетних завдань Мінекономрозвитку, визначених Планом заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Здійснення всіх відповідних внутрішньодержавних процедур ми плануємо завершити до кінця 2015 року.

В рамках ратифікації УСПТ передбачено створення Національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі, який повинен стати координатором реалізації комплексної реформи з дерегуляції зовнішньоторговельної діяльності.

Відповідна реформа має на меті спростити процедури на кордоні, вдосконалити організацію та покращити взаємодію органів контролю, автоматизувати всі формальні процедури, лібералізувати валютне регулювання, налагодити діалог із представниками ділових кіл України.

В результаті реформи дерегуляції буде знижено витрати бізнесу на здійснення експортно-імпортних операцій, зростатимуть конкурентоздатність українських експортерів, надходження від митних платежів, обсяги торгівлі та диверсифікація експорту, знижуватиметься рівень корупції у цій сфері та, насамкінець, буде створено додаткові стимули для залучення прямих іноземних інвестицій і розвитку малого та середнього підприємництва (*Мінекономрозвитку має намір завершити імплементацію Угоди про спрощення процедур торгівлі СОТ до кінця року // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248473748&cat_id=244277212). – 2015. – 11.09).*

Судова реформа

Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман:

В рамках змін до Конституції в частині правосуддя повноваження Верховної Ради України про обрання та звільнення суддів мають бути скасовані.

Сьогодні чекають призначення понад 500 суддів різних рівнів по всій Україні. Цей список почав формуватись ще за часів попереднього скликання. Відповідно до Закону я зобов'язаний підписати подання. Ситуацію потрібно розв'язувати. З одного боку маємо суди, в яких нікому працювати, а з другого держава платить заробітну платню людям, які не працюють.

В майбутньому рішення про призначення прийматиме Вища рада правосуддя. Відбір на посаду судді буде здійснюватись за конкурсом. Це дозволить прибрати політичну складову і сприятиме нарешті подоланню корупції в судовій системі *(В. Гройсман: В рамках змін до Конституції повноваження Верховної Ради щодо обрання та звільнення суддів мають бути скасовані // Конституційна комісія (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/869>). – 2015. – 16.09).*

Президент України Петро Порошенко:

Одні з основних завдань реформи судової гілки влади та правоохоронних органів – подолання корупції та унеможливлення уникнення відповідальності перед законом хабарників. (...)

За останній місяць СБУ затримала в 10 разів більше хабарників, а ГПУ за останні 2 місяці – у 4,5 рази більше хабарників, ніж за останній рік.

(...) За 2 тижні Україна отримає висновки Венеціанської комісії по проекту змін до Конституції в частині судової реформи, які були ухвалені Конституційною комісією, після чого відбудеться широке обговорення змін до Основного Закону *(Порошенко про судову реформу: Олігархічна «криша» чи зв'язки не врятують // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/14/7081176/>). – 2015. – 14.09).*

Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення окремих положень законодавства з питань судочинства».

Голова Комітету з питань правової політики та правосуддя Руслан Князевич:

Під час засідання Комітету, народні депутати підтримали законопроект, прийняття якого сприятиме забезпеченню проведення якісного, оперативного, об'єктивного та всебічного первинного кваліфікаційного оцінювання суддів, очищенню судової системи від осіб, які не відповідають критеріям професійності та доброчесності, визначить порядок участі кандидатів на посаду судді, які перебувають у резерві, у конкурсі на заміщення вакантних посад.

Метою законопроекту є удосконалення процедури, етапів та строків первинного кваліфікаційного оцінювання суддів, з урахуванням особливостей практичної реалізації положень Закону «Про забезпечення права на справедливий суд» та вирішення питання перегляду Верховним Судом України рішень Вищого адміністративного суду України щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Зокрема, законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» передбачивши, зокрема: збільшення строку проведення первинного кваліфікаційного оцінювання для суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів».

Проектом також пропонується врегулювати питання щодо умов участі у конкурсі на зайняття вакантних посад судді кандидатів, які були рекомендовані Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, для призначення на посаду судді вперше, а також кандидатів, які були зараховані до резерву на заміщення вакантних посад судді до дня набрання чинності Законом України «Про судоустрій та статус суддів» (*Правовий Комітет парламенту підтримав законопроект щодо оцінювання суддів // Конституційна комісія (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/845>). – 2015. – 11.09).*

Податкова реформа

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк вимагає, щоб Державна фіскальна служба на місцях була розформована з нуля за таким форматом, за яким здійснюється набір нової поліції.

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Повинна бути затверджена повністю нова структура Фіскальної служби. Всіх вивести за штат. Набір на керівника області, району – як Фіскальної служби, так і митниці, так і – поки що – податкової міліції, яка повинна бути ліквідована – у такому самому форматі, як набір здійснюється на національну поліцію. Тести, прозорий конкурс (*Яценюк: Фіскальна служба буде сформована з нуля, як поліція // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/16/7081519/>). – 2015. – 16.09).*

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

16 вересня у Києві відбулася II Міжнародна конференція «Енергоефективність в промисловості, АПК та ЖКГ», організована Асоціацією з енергоефективності та енергозбереження, Всеукраїнською агенцією інвестицій та сталого розвитку (SIDA) за підтримки Мінрегіону, Мінагрополітики та Держенергоефективності.

Участь в обговоренні найбільш актуальних питань енергоефективності взяли народний депутат України, Перший заступник Голови Комітету ВРУ з

питань ПЕК Олександр Домбровський, Голова підкомітету з питань енергозбереження та енергоефективності Комітету ВРУ з питань ПЕК Олексій Рябчин, Голова Держенергоефективності Сергій Савчук, Надзвичайний і Повноважний Посол Франції в Україні Ізабель Дюмон, експерт Групи підтримки України Європейської Комісії Кшиштоф Герульські, представники Секретаріату Енергетичного Співтовариства, ЄБРР, НЕФКО, Ощадбанку, Укргазбанку, бізнес-середовища та інші.

Голова Держенергоефективності Сергій Савчук:

Результати реалізації державної програми з енергоефективності перевершують очікування. Забезпечивши часткове співфінансування покупки енергоефективного обладнання та матеріалів, в цілому на ринок утеплення станом на 14 вересня залучено 475 млн грн для впровадження енергоефективних заходів серед населення. Механізм співфінансування, який успішно використовується країнами ЄС та був покладений в основу програми з енергоефективності, виправдовує себе. З одного боку, ефективно та прозоро використовуються обмежені державні кошти, з іншого – залучаються інвестиції домогосподарств.

Щоб забезпечити у майбутньому стале фінансування програм з енергоефективності, сьогодні Агентством відпрацьовується модель Фонду з енергоефективності (*Держенергоефективності взяло участь у II Міжнародній конференції «Енергоефективність в промисловості, АПК та ЖКГ» // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248485823&cat_id=244277212). – 2015. – 16.09*).

Віце-президент асоціації «Приватні інвестори України» Ігор Тютюшкін:

Польські інвестори готові реалізувати в нашій країні протягом чотирьох років проект з розвитку альтернативної енергетики вартістю 200 млн доларів.

Директор Центру розвитку державно-приватного партнерства Євген Радченко:

Основним стимулом, який привернув увагу польських інвесторів до України, стало зростання тарифів. Найбільшим стимулом є зростання тарифів на газ і теплову енергію (*Польща вкладе 200 мільйонів доларів в альтернативну енергетику України // Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2015/09/15/559776/>). – 2015. – 16.09*).

Президент України Петро Порошенко:

Тільки цього тижня Німеччина виділила 200 млн євро, які ми зможемо використовувати зараз тимчасово на закупівлю газу для забезпечення енергетичної безпеки взимку і які підуть на підтримку реформ та урядових зусиль (*200 млн євро на закупівлю газу виділила Німеччина Україні // Західна інформаційна корпорація (http://zik.ua/ua/news/2015/09/14/200 mln_ievro_na_zakupivlyu_gazu_vydilyla_nimechchyna_ukraini_624121). – 2015. – 14.09*).

Голова Держенергоефективності Сергій Савчук:

З 7 по 14 вересня за державною програмою з енергоефективності банки видали кредитів на суму 45,4 млн грн.

Державною підтримкою на придбання «негазових» котлів та енергоефективного обладнання і матеріалів скористалося ще 2815 домогосподарств.

Аналізуючи дані, які ми щотижня отримуємо від банків-учасників програми, ми можемо із впевненістю сказати, що попит на програму невинно зростає. Це означає, що населення усвідомлює необхідність проводити заходи з енергоефективності, особливо напередодні опалювального сезону.

За статистичними даними, за останні два тижні, з 1 по 14 вересня, видано кредитів на загальну суму 84 млн грн.

Загалом з моменту старту програми банками видано кредитів на заміну газових котлів та придбання енергоефективних матеріалів на суму 474,2 млн грн.

Загальна кількість кредитів становить 28 249 (*3 кожним тижнем програма з енергоефективності стає все популярнішою // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248479339&cat_id=244277212). – 2015. – 14.09*).

Кабінет Міністрів України пропонує Верховній Раді України розглянути пакет законопроектів щодо створення нової моделі ринку природного газу.

Відповідні законопроекти зареєстровані 11 вересня 2015 року та опубліковані на сайті парламенту.

Зокрема, серед них такі: №3072 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для нової моделі ринку природного газу», №3073 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення передумов для нової моделі ринку природного газу», №3074 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення передумов для нової моделі ринку природного газу» (*Уряд пропонує Раді ухвалити нову модель газового ринку: оприлюднено законопроекти // Західна інформаційна корпорація (http://zik.ua/ua/news/2015/09/14/uryad_propnuie_radi_uhvalyty_novu_model_gazovogo_rynku_oprylyudneno_zakonoproekty_624239). – 2015. – 14.09*).

Перший заступник Голови Держенергоефективності Олексій Корчміт:

Вперше по всій Україні для пересічних громадян проходять семінари-практикуми з енергоефективності, під час яких розповідають як заощадити за рахунок впровадження енергоефективних заходів.

Така широкомасштабна роз'яснювальна кампанія, ініційована Агентством у всіх регіонах, відбувається вперше в Україні за весь період

реалізації державної політики з енергозбереження. Заходи цієї кампанії розраховані абсолютно на всіх громадян. Всі верстви населення можуть відвідувати семінари та отримувати від експертів консультації щодо впровадження заходів з енергоефективності, умов участі у державній програмі та отримання відшкодування за «теплыми» кредитами» *(Про переваги державної підтримки з енергоефективності дізналися мешканці вже майже 200 районів країни // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248475795&cat_id=244277212). – 2015. – 11.09).*

Міністр енергетики та вугільної промисловості України Володимир Демчишин наголосив на зацікавленості України у співпраці з ЄБРР щодо реалізації проектів з побудови ліній електропередачі, модернізації об'єктів ПЕК.

На сьогодні опрацьовується питання з ЄБРР щодо організації фінансування для закупівлі імпортованого природного газу, необхідного для забезпечення сталого проходження опалювального сезону 2015/2016 року.

Україна продовжує політику щодо лібералізації ринку, приведення тарифів до ринкових, та встановлення чітких та прозорих правил корпоративного управління Компанії НАК «Нафтогаз України» та дочірніх компаній.

Найважливішими спільними з ЄБРР проектами в сфері енергетики є проект «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська» «Проект реабілітації гідроелектростанцій», проект «Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій», проект «Реконструкція, капітальний ремонт та технічне переоснащення магістрального газопроводу Уренгой – Помари – Ужгород», проект «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» майже завершено *(В Міненерговугілля відбулась зустріч Володимира Демчишина з представниками ЄБРР // Міністерство енергетики та вугільної промисловості України (http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?jsessionid=62B73E5E3A84E16D4D7DA7E5E2FADF15.app1?art_id=245040115&cat_id=35109). – 2015. – 11.09).*

Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження Сергій Савчук у складі урядової делегації на чолі з Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком 10 вересня 2015 року відвідав Словацьку Республіку.

У Братиславі Прем'єр-міністр України зустрівся з Президентом Словаччини Андреем Кіскою та з Головою Уряду Словацької Республіки Робертом Фіцо.

У рамках цих зустрічей Головою Агентства Сергієм Савчуком підписано Меморандум про співробітництво у сферах енергоефективності, енергозбереження та відновлюваної енергетики між Держенергоефективності та Словацьким інноваційним енергетичним агентством (СІЕА).

Голова Держенергоефективності Сергій Савчук:

Підписаний Меморандум – це важливий для України документ у сфері енергоефективності, енергозбереження та відновлюваної енергетики. Оскільки Словаччина пройшла той шлях, яким сьогодні йде Україна. Відповідно до Національної стратегії Словаччини щодо реновації будинків у 2013 році в країні термомодернізовано 50,38 % багатоквартирних будинків та 33 % приватних. До 2020 року ці показники мають збільшитися до 72,15 % та 47,61 % відповідно. Тому для нас важливо використати досвід Словаччини, оскільки в Україні 80 % житлового фонду потребують термомодернізації.

Нашу програму з енергоефективності ми розробляли спираючись на європейський досвід, в тому числі Словаччини. І з моменту її існування, вона довела свою ефективність. У цій країні з 2005 по 2013 рік було реалізовано 599 проектів у житлових будівлях на суму 91,5 млн євро.

Співпрацюючи у рамках Меморандуму, Держенергоефективності та Словацьке інноваційне енергетичне агентство (СІЕА) мають обмінятися досвідом, зокрема, щодо запровадження ефективних фінансових механізмів для підтримки реалізації проектів у сферах енергоефективності, використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Для вивчення передового досвіду у сфері енергоефективності Меморандумом передбачено проведення спільних семінарів між підписантами, конференцій тощо *(Україна та Словаччина співпрацюватимуть у сфері енергоефективності // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248472859&cat_id=244276429). – 2015. – 10.09).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Україна увеличивает до 100 % использование мощностей газопровода Вояны-Ужгород, через который страна получает газ из Словакии.

За последние несколько недель мы существенно увеличили объемы покупки газа и практически вышли на 100 % мощность (газопровода «Вояны-Ужгород», – ред.). (...) Объемы покупки газа зависят от нескольких причин. Первый вопрос – внутренне потребление (естественно, что в летний период оно намного меньше), второй вопрос – это цена газа. Разница в цене между началом года и нынешним сезоном уже составляет \$30 за 1 тыс. куб. м. С учетом этих двух причин мы сейчас приняли решение максимально увеличить и на 100 % использовать объемы реверсного потока из Словакии *(Україна начала качать газ из Словакии на полную мощность // Сегодня.ua. (<http://www.segodnya.ua/economics/enews/ukraine-nachala-kachat-gaz-iz-slovakii-na-polnuyu-moshchnost-648422.html>). – 2015. – 10.09).*

Начальник Управління житлової політики Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Світлана Старцева:

Мінрегіон підтримує державну політику в частині розробки нових нормативно-правових актів для зміни відношення людей до своєї власності.

Одним із таких є прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку». Це основа для проведення заходів в частині енергоефективності та енергозбереження.

На сьогоднішній день є нагальним питання щодо скорочення витрат тепла на опалення житлових будинків.

Потенціал економії на стадії вироблення теплової енергії складає до 10 %, на стадії транспортування – 15 %, на стадії використання тепла в будинках 40 %. Скорочення потреби теплової енергії при централізованому опаленні житлових будинків на 40–50 %.

Актуальним є питання використання відновлювальних джерел енергії. Їх частка по Україні складає 3 % в загальному обсязі первинної енергії в той час, як в Європі цей показник сягає 20 % (*Реформа енергетичної незалежності держави – одне з пріоритетних завдань Мінрегіону // Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (<http://www.minregion.gov.ua/news/reforma-energetichnoyi-nezalezhnosti-derzhavi---odne-z-prioritetnih-zavdan-minregionu-986756/>). – 2015. – 10.09).*

Реформа правоохоронної системи

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Ми створили вже центральний орган виконавчої влади – це Національну поліцію України, ми ліквідуємо всі територіальні підрозділи МВС, і на їхньому місці створюються територіальні підрозділи Національної поліції.

Кожен з вас може стати українським поліцейським, може мати таке саме відношення до себе, яке сьогодні мають поліцейські в багатьох містах України. Все залежить від вас. Ми нікого не викинемо на вулицю.

Вам треба пройти тести, пройти тренування і змінити філософію ставлення до громадян і до служби. І це означає, що з новою філософією, з новими знаннями і з новим навчанням ви можете і повинні отримати роботу в новій Національній поліції України (*Аваков вніс рішення про ліквідацію всіх територіальних підрозділів міліції // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/16/7081525/>). – 2015. – 16.09).*

Реформа освіти

14 вересня 2015 року відбувся круглий стіл на тему «Реформа середньої освіти: школа очима батьків, вчителів та директорів шкіл».

Під час круглого столу були представлені результати опитування батьків, вчителів та директорів шкіл, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» за ініціативою БФ «Інститут розвитку освіти» і МФ «Відродження», щодо реформи загальної середньої освіти.

**Директор Фонду «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва»
Ірина Бекешкіна:**

Згідно з дослідженням, переважна кількість опитаних батьків, вчителів та директорів оцінили якість середньої освіти в Україні на середньому рівні. Зокрема, 50 % батьків задоволені своїми можливостями впливати на стан справ у школах. Однак близько третини всіх опитаних батьків визнають, що не беруть фактично ніякої участі у житті школи.

Батьки та вчителі не підтримують ініціативу із запровадження 12-річної системи загальної середньої освіти. «Новації сприймаються вчителями поки що з недовірою. Вчителі не підтримують 12-річну систему навчання, впровадження 3-етапної системи у середній школі, укрупнення малокомплектних шкіл.

Існує і позитивна статистика – майже половина вчителів погодилися пройти ліцензування, як одну з умов підвищення їхньої зарплати.

Згідно з даними опитування, серед пріоритетних реформ та ініціатив, що могли б допомогти вчителям працювати якісніше, переважна більшість опитаних вчителів та директорів назвали потребу покращити технічний рівень школи та необхідність зміни підходу до оплати вчителя.

Голова парламентського комітету з питань науки та освіти Лілія Гриневич:

Реформа має шанс на успіх тільки тоді, коли її підтримують вчителі і директори шкіл, а також батьки. А це результат добре спланованої комунікаційної та просвітницької політики щодо реформ в освіті з різними групами.

Саме вчитель реалізує реформу в освіті. І тому, результати дослідження, що були презентовані учасникам круглого столу, говорять про те, що необхідно налагоджувати комунікацію з освітянським середовищем.

У Польщі цій реформі навчали у школах, розбудовуючи вчительське середовище. (...)

Школа має перестати ретранслювати знання, а почати готувати дітей до життя. І це повинні розуміти учасники освітнього процесу.

Перехід до 12-річного навчання – це і є та можливість, якою не тільки можна інтегруватися у європейський освітній простір. Це створює базу для наших дітей для отримання кращої освіти і освіти для життя, а головне – вирівнювання їх можливостей (*Експерти обговорили реформу загальної середньої освіти // Міністерство освіти і науки України (<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/09/14/eksperti-obgovorili-reformu-zagalnoyi-serednoyi-osviti/>). – 2015. – 14.09).*

Кабінет Міністрів України постановою «Деякі питання реалізації статті 54 Закону України «Про вищу освіту» № 656 від 19 серпня 2015 року визначив порядок затвердження рішень про присвоєння вчених звань, а також зразки державних документів про присвоєння цих звань.

Уряд постановив, що в Україні визнаються дійсними та не підлягають обміну атестати, видані Міністерством освіти і науки, молоді та спорту,

Вищою атестаційною комісією, та, зокрема, видані атестаційними органами СРСР і Російської Федерації за рішенням вчених рад до 1 вересня 1992 року.

Також постановою рамково визначено загальні вимоги до осіб, що претендують на отримання вчених звань доцента, професора (*Уряд затвердив порядок присвоєння вчених звань // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248473491&cat_id=244276429). – 2015. – 11.09*).

Асоціація та безвізовий режим з ЄС

У четвер Палата депутатів чеського парламенту має голосувати за ратифікацію Угоди про асоціацію з Україною.

Голосування має відбутися після 18.00 17 вересня, йдеться в порядку денному чеського парламенту.

Таким чином, процес ратифікації Угоди нижньою палатою чеського парламенту розблоковано (*Чехія розблокувала ратифікацію асоціації Україна-ЄС // Європейська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/16/7081578/>). – 2015. – 16.09*).

Міністр інфраструктури Андрій Пивоварський 14 вересня під час свого візиту до Брюсселя провів двосторонню робочу зустріч з Комісаром Європейського Союзу з питань європейської політики сусідства та переговорів з розширення Йоганнесом Ганом.

Міністр інфраструктури Андрій Пивоварський:

Підтримка реалізації Угоди про асоціацію та Національної стратегії в транспортному секторі в Україні розпочнеться до кінця цього року. Ми закінчуємо перший етап проекту і вже затвердили другий. Для нас вкрай важливо розпочати останній якнайшвидше.

Окрему увагу сторони приділили необхідності підписання найближчим часом договору «Про спільний авіаційний простір».

Комісаром Європейського Союзу з питань європейської політики сусідства та переговорів з розширення Йоганнесом Ганом:

Єврокомісія вживає всіх можливих заходів для завершення цього процесу в найближчий строк (*Андрій Пивоварський обговорив з Комісаром Європейського Союзу підписання «відкритого неба» з ЄС // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248480003&cat_id=244277212). – 2015. – 14.09*).

Посол Італії в Україні Фабріціо Романо:

Верхня палата парламенту Італії схвалила закон про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та ЄС після позитивного розгляду у першому читанні у нижній палаті.

Наразі серед країн-аутсайдерів, які ще не розпочали ратифікацію Угоди про асоціацію, залишаються Греція та Кіпр (*Сенат Італії ратифікував Угоду про асоціацію Україна-ЄС // Європейська правда*

(<http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/09/10/7038072/>). – 2015. – 10.09).

Пенсійна реформа

Міністр соціальної політики Павло Розенко та члени Європейської Бізнес Асоціації обговорили сучасний стан сфери соціального забезпечення, зокрема питання реформування пенсійної системи України.

Міністр соціальної політики Павло Розенко:

Перший крок до встановлення в Україні справедливої системи пенсійного забезпечення вже зроблено. Ми зробили те, про що всі роки Незалежності тільки говорилося, – з 1 червня цього року скасовано спецпенсії міністрам, народним депутатам, чиновникам, суддям, прокурорам тощо. (...)

Одночасно із удосконаленням солідарної системи пенсійного забезпечення передбачено запровадження накопичувального рівня та розвиток недержавного пенсійного страхування. (...)

Внаслідок реформування пенсійної системи Пенсійний фонд має стати класичною страховою організацією. Для цього потрібно зняти з нього невластиві страховій організації функції. Різноманітні доплати до пенсій, які передбачені чинним законодавством, здебільшого нічого спільного з пенсійною системою не мають. Це соціальна допомога, яка має фінансуватися з Державного бюджету. (...)

Члени Європейської Бізнес Асоціації підтримали запропоновані Міністерством соціальної політики зміни пенсійної системи та наголосили на необхідності невідкладного розгляду відповідних законопроектів у Верховній Раді України (*Представники бізнесу підтримують необхідність якнайшвидшого запуску пенсійної реформи // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248473963&cat_id=244277212). – 2015. – 11.09).*

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

16 вересня Кабінет Міністрів України своїми розпорядженнями затвердив перспективні плани формування територій громад Запорізької та Одеської областей.

Відповідні проекти розпоряджень Уряду розроблено Мінрегіоном згідно з вимогами Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», Методики формування спроможних територіальних громад, та ґрунтуються на рішеннях відповідних обласних рад.

Згідно з розпорядженням, у Запорізької області буде створено 51 спроможну (об'єднану) територіальну громаду.

В Одеської області, відповідно до розпорядження, створено 24 об'єднані територіальні громади.

Кількість об'єднаних громад у цих областях ще неостаточна. У зв'язку з випадками недотримання вимог діючої Методики під час розроблення перспективних планів, Запорізькій та Одеській обласним державним адміністраціям запропоновано завершити роботу щодо підготовки пропозицій про внесення змін до перспективних планів формування територій громад областей та винести їх на розгляд Кабінету Міністрів України (*Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад Запорізької та Одеської областей // Децентралізація влади (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/535>). – 2015. – 16.09*).

За останні два тижні, з 1 по 14 вересня, за державною програмою з енергоефективності на Житомирщині банки видали кредитів на загальну суму 84 млн грн.

Державною підтримкою на придбання «негазових» котлів та енергоефективного обладнання і матеріалів скористалося ще 2815 домогосподарств.

Загалом з моменту старту програми банками видано кредитів на заміну газових котлів та придбання енергоефективних матеріалів на суму 474,2 млн грн. Загальна кількість кредитів становить 28 249.

Станом на 15 вересня 2015 року в Житомирській області за державною програмою з енергоефективності надано 1472 кредити. Зокрема, АТ «Ощадбанк» видано 1325 кредитів на суму 22 млн 14 грн, з яких 397 кредитів на заміну газових котлів. ВАТ «Укргазбанк» надало населенню 143 кредити на суму 2,8 млн грн та АТ «Укрексімбанк» – 4 кредити на суму 135 тис. грн (*На Житомирщині вже 1472 кредити надано за програмою з енергоефективності // «Рупор Житомира» (<http://ruporzt.com.ua/ekonomika/65007-na-zhitomirschin-vzhe-1472-krediti-nadano-za-programoyu-z-energoefektivnost.html>). – 2015. – 16.09*).

Старт набору у нову рівненську поліцію розпочнеться 6 жовтня, проте вже зараз оголосили про відбір двох представників від громадських організацій, які наглядатимуть та контролюватимуть роботу поліцейських.

Голова Рівненської облради Михайло Кириллов:

На обласну раду покладена велика відповідальність, адже ми маємо делегувати у спеціальну комісію по нагляду двох представників. Тож ми просимо громадські організації обдумати та подати списки своїх кандидатів в облраду.

Відзначимо, що кандидатів обиратимуть вже депутати нового скликання Рівненської облради *(Рівненських «копів» ще не набирають, а наглядачів вже шукають // ERVE.UA(http://erve.ua/news/society/rivnenskykh_kopiv_shche_ne_nabyrayut_a_naglydachiv_vzhe_shukayut_1609.html). – 2015. – 16.09).*

У Дніпропетровській обласній раді відбувся круглий стіл з розвитку децентралізації.

Глова Фонду «Українська перспектива» Олександр Вілкул:

Влада в Дніпропетровську має належати людям і працювати для людей. Саме тому я прийняв рішення балотуватися в мери Дніпропетровська. На жаль, сьогодні всі рішення в місті міська влада і ті, хто за нею стоїть, приймають абсолютно не прозоро. Кілька чиновників і ті, хто називають себе «активістами», хочуть перейменувати вулиці, хочуть перейменувати місто. І це при тому, що 80 % містян виступає проти цього. Також люди нічого не знають про те, як формується і приймається бюджет.

Ми домовилися з європейськими експертами про впровадження в Дніпропетровську проекту прозорої системи бюджетування. Будуть навчальні програми безпосередньо тут, у Дніпропетровську, представники громад також братимуть участь у семінарах у європейських країнах, і ми обов'язково запровадимо модель, коли основну частину бюджету розподілятимуть самі люди. Особливо це стосується тієї частини бюджету, яка йде на програми з благоустрою, з енергозбереження, з ремонту доріг і будинків – того, що важливіше і потрібніше всього людям (...) *(«Ми підтримуємо ініціативи Вілкула з розвитку децентралізації», - європейські експерти // 20 хвилин (<http://zt.20minut.ua/Polityka/mi-pidtrimuyemo-iniciativi-vilkula-z-rozvitku-decentralizaciyi-yevrope-10461538.html>). – 2015. – 15.09).*

У Тернополі з робочим візитом побували фахівці від НЕФКО у рамках реалізації проекту Демо-Україна.

10 вересня, в КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» відбулося обговорення реалізації у Тернополі проекту, запропонованого КП «Тернопільміськтеплокомуненерго».

Вже наступного року одна із котелень в місті буде модернізована, що дозволить суттєво економити на теплопостачанні у секторі, який вона

обслуговує. Крім того, мешканці будинків, які обслуговує вказана котельня, зможуть скористатися цілодобовим постачанням гарячої води. На впровадження інноваційного проекту Уряд Швеції через фонд технічної допомоги виділить 300 тисяч євро грантових коштів, а 15% витрат – місцевий внесок у вигляді будівельних та монтажних робіт ресурсами КП «ТМТКЕ» *(Тернополю дадуть 300 тисяч євро // Погляд (<http://poglyad.te.ua/podii/ternopolyu-dadut-300-tysyach-jevro/>). – 2015.– 15.09).*

С **февреля 2015 г. в Харьковской области открыто 600 уголовных и административных производств по коррупционерам и взяточникам.** По этому показателю регион – абсолютный лидер в Украине.

Глава Харьковской территориальной организации партии «Солидарность» – Блок Петра Порошенко» Игорь Райнин:

Мы хорошо себя проявили в этой работе, и международные партнеры видят наш настрой в борьбе с коррупцией. В ближайшее время нам будет предоставлена международная помощь, направленная на противодействие коррупции и недопущения взяточничества в регионе.

(...) Когда заработает Национальное антикоррупционное бюро, можно будет в корне менять систему и более эффективно бороться с коррупцией *(Райнин: Харьковская область – абсолютный лидер по борьбе с коррупцией // «STATUS QUO» (http://www.sq.com.ua/rus/news/vlast/15.09.2015/rajnin_harkovskaya_oblast_absolyutnyj_lider_po_borbe_s_korrupcie_j/). – 2015. – 15.09).*

Радник першого заступника міністра внутрішніх справ Хатія Деканоїдзе: у Києві рівень довіри населення до нової патрульної поліції зріс до 85 відсотків. Найближчим часом у містах, де вже працюють патрульні поліцейські, буде проведено опитування населення, – щоб визначити, наскільки громадяни довіряють новим патрульним (...) *(Рівень довіри населення до нової патрульної поліції у Києві зріс до 85% – МВС // Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1501273-riven-doviri-naselennya-do-novoyi-patrulnoyi-politsiyi-u-kiyevi-zris-do-85-mvs>). – 2015. – 15.09).*

Голова Кіровоградської ОДА Сергій Кузьменко:

На сьогодні у державі реалізується пілотний проект із впровадження системи електронних закупівель. Успіх цієї реформи дозволить істотно заощадити державні кошти.

Електронні закупівлі вводяться для того, аби місцеві виробники мали більше можливостей брати активну участь у торгівлі власною продукцією. Відповідно, державні кошти спрямовуватимуться на підтримку місцевих товаровиробників, на створення нових робочих місць. Це також дасть нові можливості місцевим бюджетам. Окрім економічної ефективності, реформа державних закупівель є важливим кроком у боротьбі з корупцією, адже усі

процеси електронних закупівель є повністю автоматизованими, прозорими та зрозумілими для усіх учасників цього процесу. (...)

Сергій Кузьменко доручив керівникам структурних підрозділів облдержадміністрації та головам районних державних адміністрацій і міст області, відповідно до їхньої компетенції, забезпечити впровадження системи електронних державних закупівель до 1 жовтня нинішнього року (*Реформування системи державних закупівель – важливий крок у боротьбі з корупцією // Кіровоградська ОДА (<http://kr-admin.gov.ua/start.php?q=News1/Ua/2015/14091506.html>). – 2015. – 15.09).*

Нардеп від БПП Мустафа Найєм:

В Івано-Франківську конкурс до нової патрульної поліції становить 20 осіб на місце, серед кандидатів один з найнижчих показників – серед діючих співробітників правоохоронних органів.

На десятий день прийому анкет поліцейських Патрульної служби міста конкурс становить вже більше 20 людей на місце. Серед кандидатів все ще один з найнижчих показників діючих співробітників правоохоронних органів – 6 %. Крім того, серед кандидатів 37 % дівчат та 63 % юнаків, кандидатів з вищою освітою 60 % (*Нова поліція на Прикарпатті: конкурс 20 на місце // galinfo (http://galinfo.com.ua/news/nova_politsiya_na_prykarpatti_konkurs_20_na_mistse_205432.html). – 2015. – 13.09).*

9 вересня в приміщенні Національного центру ділового та культурного співробітництва «Український дім» у Києві відбулося засідання Ради регіонального розвитку під головуванням Президента України. На заході розглядалося питання децентралізації владних повноважень, реформи місцевого самоврядування та проведення місцевих виборів. Участь у засіданні взяв міський голова Тернополя Сергій Надал (*Сергій Надал взяв участь у засіданні Ради регіонального розвитку під головуванням Президента України // Сайт Тернопільської міської ради (<http://www.rada.te.ua/novyny/39460.html>). – 2015. – 10.09).*

В Ужгородском пресс-клубе состоялась пресс-конференция, главной темой которой стало: «Реформирование медицинской сферы Ужгорода».

Речь шла о разбалансированности коммунальных учреждений и невыполнение государственных программ лечения, действующих на территории города, а также пути преодоления коррупции в медицинской сфере Ужгорода и предложения к ее реформированию.

Кандидат медицинских наук, руководитель Ужгородского городского отделения «Демократический альянс» Виктор Петров:

У нас очень громоздкая и несбалансированная система оказания медицинской помощи. Заведений очень много, они требуют большого финансирования для своего содержания, но не выполняют своей основной задачи – оказание медицинской помощи. Обеспечение медикаментами

вообще не выдерживает никакой критики, социально незащищенных не имеют возможности в полной мере получить медикаменты.

Для решения болезненные вопросы, активисты разработали собственный план действий. Это, во-первых, введение добровольного медицинского страхования для всех работников бюджетной и коммунальной сфер, учебных заведений путем введения электронных медицинских карт. Это снимает из бюджета города огромные расходы, средства, которые тратятся непродуктивно. Каждый работник в таком случае имеет возможность обратиться в любое время с помощью бесплатно. Будут закреплены врачи-координаторы, которые будут иметь договор по оказанию медпомощи (...) *(Стало известно, как в Ужгороде можно как-то реформировать медицинскую сферу // Интернет-издание UA-Reporter.com (<http://ua-reporter.com/novosti/177777>). – 2015. – 10.09).*

Одеська область

Президент Петро Порошенко призначив голів районних державних адміністрацій Одеської області, перших голів РДА, які були відібрані на посади за відкритою процедурою.

Президент України Петро Порошенко:

Публічний відбір кандидатів на посади в райдержадміністрації на Одещині – це індикатор нової кадрової політики очищення державного апарату. (...)

Погодився на таку пропозицію відбору і призначення нових керівників РДА голови Одеської обласної державної адміністрації Міхеїла Саакашвілі тому, що за доволі короткий час роботи на посаді він вже здійснив низку рішучих кроків, спрямованих на наведення порядку в області та побудову моделі реформ, серед яких кадрова – одна з найважливіших. (...)

Голова Одеської ОДА Міхеїл Саакашвілі:

Ніколи не було такої процедури ні в Україні, ні в жодній з пострадянських країн. Це ризиковий, але єдино вірний крок, який ініціював Президент. Цей сміливий реформаторський прорив обов'язково дасть свої результати. Нова Україна потребує нових людей. Це дає шанс на перемогу.

Новопризначені керівники РДА пройдуть спеціалізований тренінг, а також матимуть можливість вивчити досвід роботи американських колег.

За відкритим добором на посади голів райдержадміністрацій було обрано і призначено 22 керівника з 26 районів Одеської області. Ще одна кандидатура – на погодженні у Кабінеті Міністрів, 3 посади залишаються вакантними. Конкурс був більше ста чоловік на місце *(Президент призначив перших відібраних публічно голів РДА – в Одеській області: Рівень довіри – ключовий індикатор у кадровій політиці // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-priznachiv-pershih-vidibranih-publichno-goliv-rda-35954>). – 2015. – 10.09).*

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНОЗНАЧИМИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Огляд реформ у ЗМІ за 15 вересня 2015 року: згадки реформ нейтрально-позитивного характеру склали 97%.

Найбільший резонанс був викликаний новиною про те, що перші 25 детективів НАБУ склали присягу, а також новиною про прийняття Верховною Радою закону про прозорість держзакупівель (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/604307216338951>. – 2015. – 16.09).

У парламенті почала працювати робоча група «Антикорупційний порядок денний» для забезпечення реалізації державної антикорупційної політики, до її складу увійшли представники громадськості (*Реанімаційний пакет реформ* // <https://www.facebook.com/platforma.reform/posts/532421016910735>. – 2015. – 16.09).

Ухвалення законопроекту про держзакупівлі відкриває для українських підприємств ринок у \$1,7 трлн (*Реанімаційний пакет реформ* // <https://www.facebook.com/platforma.reform/posts/532344040251766>. – 2015. – 16.09).

Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад Запорізької та Одеської областей (*Децентралізація влади* // <https://www.facebook.com/decentralizationua/posts/1023451731052590>. – 2015. – 16.09).

Віце-прем'єр-міністр, Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

З міжнародними партнерами говорили сьогодні про реалізацію головної реформи України – децентралізації. Зараз ми як ніколи потребуємо подальшої скоординованої допомоги ЄС та інших донорів, аби прискорити впровадження європейських стандартів у регіональний розвиток (*Геннадій Зубко* // <https://www.facebook.com/zubko.gennadiy/posts/1639930619622445>. – 2015. – 16.09).

Голова Верховної Ради Володимир Гройсман:

Цього дня рівно рік тому Верховна Рада та Європейський парламент ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Після десятиліть невизначеності наша країна обрала свій вектор розвитку – Європу. (...)

Сьогодні, як і рік тому, ми стверджуємо: наш вибір європейського майбутнього є рішучим і остаточним. Асоціація є інструментом, який дає змогу всебічно підготуватися для досягнення цієї мети. І ми вже почали впроваджувати реформи, спрямовані не тільки на виконання цієї Угоди, а й на перезавантаження країни. Перекоаний, що нам не забракне рішучості далі йти до нашої мети. Україна – це Європа. Європа неможлива без України *(Володимир Гройсман // <https://www.facebook.com/volodymyrgroysman/photos/a.149490445219878.1073741829.149481385220784/305703382931916/?type=1>. – 2015. – 16.09)*.

Президент України Петро Порошенко:

Рішуче прагнення України повернутися до європейського дому неможливо зупинити.

За рік, що минув з підписання Угоди про асоціацію України з ЄС, вже 24 держави Євросоюзу завершили процес ратифікації. Хоча вважалося, що на це знадобиться більше трьох років.

З 1 січня 2016 року запрацює поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі України з ЄС *(Петро Порошенко // <https://www.facebook.com/peporoshenko/photos/a.474415552692842.1073741828.474409562693441/675975345870194/?type=1>. – 2015. – 16.09)*.

Міністр юстиції Павло Петренко:

Під час зустрічі з Міністром закордонних справ Королівства Данія Крістіаном Єнсеном домовилися про виділення урядом Данії 10 мільйонів доларів на боротьбу з корупцією, подальші реформи в системі юстиції та в напрямку забезпечення прав людини.

Пан Крістіан у своєму виступі звернув окрему увагу на те, що саме Мін'юст є ключовим міністерством у запровадженні реформ. Адже жодну реформу не можна запровадити, не поборовши корупцію.

Програма «Нове урядування і захист прав людини» включатиме в себе реалізацію антикорупційної політики, реформу кримінальної юстиції та захист прав людини. А частина коштів програми підуть на запровадження інституту спецконфіскації та створення органу, який здійснюватиме розшук та управління активами, здобутими корупційним шляхом *(Павло Петренко // <https://www.facebook.com/pavlo.petrenko/posts/962002907218045>. – 2015. – 15.09)*.

Віце-прем'єр-міністр, Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

Європа підтримує децентралізацію в Україні. Кошти, виділені ЄС на проекти з децентралізації, будуть спрямовані, зокрема, на підтримку реформи в регіонах та зміцнення ДФРР *(Геннадій Зубко // <https://www.facebook.com/zubko.gennadiy/photos/a.1569586253323549.1073741828.1567321816883326/1639047353044105/?type=1>. – 2015. – 15.09)*.

Голова Одеської державної обласної адміністрації Міхеіл Саакашвілі:

Ми будемо в ОДА нову громадську приймальню для громадян. Людей будуть приймати і слухати та вирішувати їх проблеми, як ніколи раніше не робили. Сьогодні я зустрівся і поспілкувався з новими співробітниками, які проходять останні тренінги перед тим, як приступлять до роботи (*Міхеіл Саакашвілі // <https://www.facebook.com/SaakashviliMikheil/videos/1041260785904302/>. – 2015. – 15.09*).

Голова Одеської державної обласної адміністрації Міхеіл Саакашвілі:

Одесу часто називають моделлю для нової реформованої України – те, що робиться тут може бути відтворено по всій території країни. Вона має великого лідера в обличчі Саакашвілі і фантастичну команду добровольців в ОДА, які з'їхались в місто з усього світу. Тепер ми можемо додати до цієї чарівної комбінації 22 нових голів районів, які приведуть реформи, зростання і модернізацію на місцевий рівень.

Ці голови – абсолютно новий тип державного посадовця. Вони енергійні, сповнені ентузіазму, цілеспрямовані, розумні, та абсолютно прогресивні. Це люди, які будуть боротися за можливість проведення пілотних проектів, які відкривають свої бюджети для громадськості або впровадження нових інструментів, які дозволять покращити прозорість і комунікації (*Міхеіл Саакашвілі // <https://www.facebook.com/SaakashviliMikheil/posts/1041242992572748>. – 2015. – 15.09*).

Голова Верховної Ради Володимир Гройсман:

Сьогодні (15 вересня) Верховна Рада прийняла довгоочікуваний антикорупційний законопроект щодо удосконалення системи державних закупівель 2087а. Це один з ключових законів для повноцінного функціонування системи електронних закупівель. На даний момент ця програма працює у пілотному форматі, проте вже зарекомендувала себе з найкращого боку. Наприклад, лише Міністерству оборони завдяки електронним тендерам вдалося зекономити 50 млн. грн.

Отже, що пропонується проектом закону 2087а:

– Найперше – суттєвий удар по корупції, шляхом відкриття для всіх доступу до тендерних пропозицій та протоколу конкурсних торгів.

– Пришвидшення тендерних процедур, що дуже важливо для того ж Міністерства оборони або Міністерства охорони здоров'я.

– Зняття бар'єрів для бізнесу, шляхом спрощення бюрократичних процедур.

– Унеможливлення блокування рішень тендерної комісії через суди.

– У разі прийняття даного законопроекту Україна зможе приєднатись до Міжнародної угоди про державні закупівлі у рамках СОТ. Таким чином ми дамо можливість українським компаніям брати участь у закордонних державних тендерах. А це потенційний ринок обсягом у 1,7 трлн дол.

Наостанок хочу сказати, що прийняття цього закону – вагомий крок вперед у боротьбі з корупцією, який допоможе державі заощаджувати до 50 млрд. грн. в рік. Дякую депутатам за підтримку, а Айварасу Абромавичусу за підготовку даного закону (*Володимир Гройсман // <https://www.facebook.com/volodymyrgroysman/posts/305505969618324>. – 2015. – 15.09*).

Верховна Рада ухвалила у другому читанні важливий антикорупційний законопроект про держзакупівлі.

Це однозначна перемога для всієї країни, та особливо для тих, хто за цей проект багато місяців боровся, а саме Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Сильніші разом, Центр Протидії Корупції, Transparency International Ukraine та Reanimation Package of Reforms (*Реанімаційний пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform/photos/a.303335963152576.1073741828.291274317692074/532016316951205/?type=1>. – 2015. – 15.09*).

Міністр юстиції Павло Петренко:

15 вересня разом з Бізнес-омбудсменом Альгірдасом Шеметою підписали Меморандум про партнерство та співробітництво.

Завдяки цьому документу ми зможемо оперативно реагувати на проблеми, які виникають під час звернення представників бізнесу до органів юстиції. А бізнесмени чітко усвідомлюватимуть, що жодна їхня скарга, направлена до офісу Бізнес-омбудсмена не залишиться поза увагою і буде розглянута.

У разі наявності порушень з боку держслужбовців ми виправлятимемо ситуацію та поновлюватимемо порушені права представників бізнесу. А чиновникам доведеться відповідати за свої дії. Ми прийматимемо жорсткі кадрові рішення, а у разі порушення законів передаватимемо матеріали правоохоронцям.

Ми домовилися створити 2 робочі групи, які працюватимуть за найважливішими для бізнесу напрямками – реєстрації та виконання судових рішень. Щонайменше раз на 2 місяці (хоча з досвіду можу сказати, що це відбуватиметься частіше), кожна з груп буде проводити засідання, в ході якого розбиратиметься кожна скарга та будуть прийматися рішення для усунення проблем.

Це чудовий приклад відкритості та прозорості у стосунках між владою та бізнесом. Сподіваюся, що й інші органи візьмуть наш досвід за приклад та формуватимуть стосунки з бізнесом так само прозоро, як і Мін'юст.

Лише тоді, коли чиновник змінить свою філософію і стане помічником для бізнесмена, а не створюватиме йому перепони, ми зможемо говорити про кардинальне покращення бізнес-клімату та інвестиції, яких так потребує наша країна (*Павло Петренко // <https://www.facebook.com/pavlo.petrenko/posts/961880853896917>. – 2015. – 15.09*).

Голова Комітету з питань освіти та науки Лілія Гриневич:

Можна залишити 11 річну школу і не створювати проблем, можна було залишитись країною, якою ми були два роки тому, але чи це те, що ми хочемо. Наше завдання пояснити, що 12 річка це не просто додатковий рік – це серйозна зміна програм. Ми можемо запустити початкову 5-річну школу, коли матимемо програму, підготовлених вчителів. Я прогножую, що перший 12 річний клас може з'явитись не раніше, ніж через 13-14 років. Спочатку треба прийняти закон і працювати над змістом навчальних програм (*Національна рада реформ / National Reforms Council // <https://www.facebook.com/NRC.ua/posts/836127146505818>. – 2015. – 14.09*).

Прем'єр-міністр України.Арсеній Яценюк:

14 вересня провели засідання енергетичного штабу по підготовці до осінньо-зимового періоду. Змушений констатувати, що Міністерство енергетики зірвало виконання низки пунктів розпорядження Уряду про підготовку до холодів. В першу чергу мова йде про накопичення ресурсів вугілля на станціях. Уряд виділив 2 мільярда гривень ресурсів і додатковий мільярд з державної компанії «Енергоринок» для того, щоб накопичити на складах вугілля. Ці кошти невикористані. І я ставлю це на персональну відповідальність Міністра енергетики (*Арсеній Яценюк // <https://www.facebook.com/yatsenyuk.arseniy/posts/563156573838482>. – 2015. – 14.09*).

Міністр фінансів України Наталія Яресько:

На цьому тижні мала можливість обговорити проект податкової реформи, розроблений Міністерством фінансів, з представниками бізнесу, на зустрічі, що була організована Американською торговельною палатою.

Ми знаємо, наскільки важливо для бізнесу, аби податкова система створювала рівні умови для всіх гравців ринку. Ми маємо виправити ситуацію, коли легально працюючий бізнес часто в Україні не може бути конкурентоздатним, просто тому, що його конкуренти не платять податків.

Я дуже вдячна всім учасникам зустрічі за їх запитання, пропозиції та бажання тісно співпрацювати з урядом для вибудови ефективної, справедливої, прозорої, простої податкової системи. Ми знаємо, що в суспільстві існує надзвичайно багато питань, та деколи – певне нерозуміння тієї чи іншої нашої пропозиції. Та ми готові відповідати на всі ці питання, пояснювати кожен наш крок, та проводити додаткові зустрічі, аби пояснити – чи обговорити – конкретні проблемні питання. Наступні кілька тижнів ми присвятемо тому, аби обговорити наш проект податкової реформи з усім суспільством, в рамках загальнонаціонального діалогу. І я впевнена, що за результатами цього обговорення ми зможемо провести реформу, яка дійсно буде мати підтримку значної частини нашого народу.

Вимагаю вжиття невідкладних заходів від Міністерства і від державних компаній для забезпечення стабільності енергопостачання як промисловості,

так і громадянам країни. До кінця місяця базові цифри щодо накопичення вугілля на складах повинні бути виконані (*Наталія Яресько // https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=885361491533120&id=749479271788010. – 2015. – 14.09*).

Кабінет Міністрів України дозволив Міністерству охорони здоров'я створити державну установу «Центр громадського здоров'я».

Новий Центр буде створено шляхом злиття державних підприємств, установ, організацій, що визначені Міністерством, а також тих, що передані йому за переліком, визначеним Державною санітарно-епідеміологічною службою, для забезпечення здійснення функцій у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження). Питання щодо точної дати створення Центру поки що відкрите (*Реформа охорони здоров'я // <https://www.facebook.com/HealthReformUkraine/posts/846867298761086>. – 2015. – 14.09*).

Протягом 11-13 вересня, у зв'язку з проведенням «Ялтинської європейської стратегії», на якій активно обговорювали реформи в Україні – лідером серед реформ за кількістю згадок в ЗМІ стала загальна концепція реформування (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/603711696398503>. – 2015. – 14.09*).

Голова Верховної Ради Володимир Гройсман:

Сьогодні (12.09) під час щорічної зустрічі Ялтинської Європейської Стратегії відбулася дискусія щодо реформи децентралізації в Україні. Було цікаво послухати наших партнерів. Проте у мене виникло одне питання: чому практично всі гості, а це успішні бізнесмени, політики з європейських країн всіляко підтримують запропоновані зміни до Конституції в частині децентралізації, говорять про їх необхідність для подальшого розвитку України, а дехто з наших політиків готовий вдатися до найрадикальніших дій, щоб не допустити цієї реформи?

Не варто вірити міфам, не варто боятися змін. Багато європейських країн пройшли через це, внаслідок чого отримали серйозний економічний зріст.

Я хочу ще раз подякувати нашим європейським друзям за підтримку і допомогу. Перекоаний, ми знайдемо потенціал для остаточного ухвалення змін до Конституції України. Зараз активно продовжуються конструктивні дискусії щодо цього питання і ми обов'язково вийдемо на узгоджене рішення. Адже його чекають мільйони громадян України (*Володимир Гройсман // <https://www.facebook.com/volodymyrgroysman/photos/a.149490445219878.1073741829.149481385220784/304650319703889/?type=1&fref=nf>. – 2015. – 12.09*).

Міністр соціальної політики Павло Розенко та члени Європейської Бізнес Асоціації обговорили сучасний стан сфери соціального забезпечення, зокрема питання реформування пенсійної системи України.

Міністр соціальної політики Павло Розенко:

Перший крок до встановлення в Україні справедливої системи пенсійного забезпечення вже зроблено.

Ми зробили те, про що всі роки Незалежності тільки говорилося – з 1 червня цього року скасовано спецпенсії міністрам, народним депутатам, чиновникам, суддям, прокурорам тощо. Призначення всіх видів пенсій відбувається за нормами єдиного закону. Внаслідок реформування пенсійної системи Пенсійний фонд має стати класичною страховою організацією. Для цього, за його словами, потрібно зняти з нього невластиві страховій організації функції (*Міністерство соціальної політики // <https://www.facebook.com/MLSP.gov.ua/posts/943879645658535>. – 2015. – 11.09*).

Європейський союз готовий надати Україні 90 млн. євро на проекти по децентралізації (*Децентралізація влади // <https://www.facebook.com/decentralizationua/posts/1019849171412846>. – 2015. – 11.09*).

9 вересня 2015 року найбільш обговорюваними реформами у ЗМІ стали децентралізація та загальна концепція реформування (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/602061449896861>. – 2015. – 10.09*).

Дерегуляційний офіс першочергово займеться аудитом в таких сферах, як контролюючі органи та перевірки, агробізнес, регулювання експорту та імпорту, будівництво (*Національна рада реформ // <https://www.facebook.com/NRC.ua/posts/833957003389499>. – 2015. – 10.09*).

Директор Центру політико-правових реформ Ігор Коліушко:

Реформа Верховної Ради, найперше, мала б стосуватися механізму ухвалення рішень у Верховній Раді, зокрема – вплинути на той факт, що парламентська більшість фактично монополізувала право на законотворчу діяльність. Згаданий механізм закладений у Конституції України, відповідно змінити його можна лише шляхом конституційних змін (*Центр політико-правових реформ // <https://www.facebook.com/pravo.org.ua/posts/1205554166137246>. – 2015. – 10.09*).

Віце-прем'єр-міністр, Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко:

Парламентська Асамблея Ради Європи високо оцінила успіхи нашої країни у впровадженні реформ. Почув схвальні відгуки про нас під час зустрічі з членом Постійної делегації Парламенту Чеської Республіки у ПАРЄ Крістіною Зеленковою. Завдяки політичній волі Президента України,

Голови Верховної Ради та всього Уряду нам сьогодні вдалося досягти значних успіхів у проведенні головної реформи країни – децентралізації **(Геннадій Зубко // <https://www.facebook.com/zubko.gennadiy/posts/1636205533328287>. – 2015. – 10.09)**.

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Керівник секретаріату Ради підприємців при Кабміні Андрій Забловський:

З початку року наш експорт впав майже на 36% до ЄС. Тому зараз, з огляду на те, що ми наближаємося до дати 1 січня, коли запрацює зона вільної торгівлі з ЄС, питання більш, ніж риторичне задаємо ми самі собі. І бізнес так само задає з точки зору можливостей, перспектив використання цієї повноцінної зони торгівлі, підвищення конкурентноспроможності своїх товарів на ринках ЄС.

(...) Європейських бізнес не має бажання бачити конкурентів в особі українського бізнесу. Наприклад, для виробників молочної продукції зараз гостро стоїть отримання так званого єврономеру, який дає можливість навіть не працювати на ринках ЄС, а працювати на ринках третіх країн. Цей процес триває уже десь рік-півтора. Але українські виробники не можуть отримати єврономер в силу різних бюрократичних процедур.

І я б так сказав, що ми домашнє завдання поки виконали на трієчку з плюсом. А з 1 січня 2016 року вступаємо в трошки іншу зону, там де нам ще важче буде конкурувати. У нас не буде цих автономних преференцій, які нам надавали, як перехідний період. Я сподіваюсь, що можливостей все-таки буде більше від набуття цього статусу, ніж прогалин. І наступний рік у нас буде динаміка більш краща з точки зору зростання експорту. Це буде пов'язано частково з відновленням економічної активності (...) *(Торгівля з ЄС: українському бізнесу заважають європейські бюрократи – експерт // Голос Столиці (http://newsradio.com.ua/2015_09_16/Torg-vlja-z-S-ukrainskomu-b-znesu-zavazhajut-vropejsk-bjurokrati-ekspert-4043/). – 2015. – 16.09).*

Колишній посол США при НАТО, голова Інституту міжнародного лідерства Маккейна Курт Волкер:

Відкриття постійного представництва НАТО в Україні означає, що там буде працювати певний штат людей, які займатимуться виключно механізмами співпраці між НАТО та Україною. Таким чином, щоденна співпраця буде більш сфокусованою, і це краще, ніж мати певну кількість людей в Брюсселі, які працюють у рамках загальної політики. Відкриття офісу допоможе покращити координацію і втілення в життя вже досягнутих угод.

Виконувач обов'язків керівника місії України при НАТО Єгор Бужок:

Зміна філософії дипломатичної представленості альянсу в Україні не є випадковою. Вона продиктована необхідністю забезпечення, в тому числі кадрового, належного рівня співробітництва між Україною та альянсом в сучасних умовах. Посилення статусу обумовлюватиме також і збільшення кількості персоналу, поліпшення його якості. Це все свідчить на користь

того, що відносини і практичне співробітництво нашої держави з НАТО будуть переведені на якісно новий рівень (*Курт Волкер: візит генерального секретаря НАТО до України – важливий символічний крок // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27251050.html>). – 2015. – 16.09).*

Академік НААН України, доктора економічних наук, директор Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» Михайло Хвесик:

Децентралізація – це і достатня, і необхідна умова нашого подальшого поступу, а також важлива передумова переходу на модель сталого розвитку. Затверджена Указом Президента України Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» яскраве тому підтвердження. Децентралізація влади – це теж свого роду наш цивілізаційний вибір, який дозволить подолати базовий рудимент командно-адміністративної системи – надмірну централізацію влади. Сьогодні ми багато втрачаємо якраз через те, що рішення, які стосуються конкретних проблем соціально-економічного піднесення територій приймаються в центрі, а не на місцях. Децентралізація – це також дієва альтернатива багатьом негативним проявам, оскільки дає можливість врахувати всю гео економічну, природно-ресурсну, інфраструктурну, етнічну, мовну багатоманітність нашої країни. (...)

Зволікання із децентралізацією – це черговий прецедент половинчастості реформ. Стратегічно правильне рішення Президента та Уряду форсувати процеси перенесення центрів тяжіння у прийнятті рішень на базовий рівень. Це загальноєвропейська практика. Муніципалізація місцевого самоврядування дає можливість найбільш повно використовувати наявний територіальний потенціал і враховувати інтереси місцевих мешканців.

Територіальні громади мають стати безпосередніми учасниками ділової активності через процеси корпоратизації комунальної власності та встановлення партнерських відносин з суб'єктами підприємницької діяльності. Для цього необхідно суттєво удосконалити Закон України «Про державно-приватне партнерство», розширивши права територіальних громад щодо передання у тимчасове користування об'єктів комунальної інфраструктури та природних і природно-господарських активів, чітко ідентифікувавши конкретні форми партнерських відносин між громадою та бізнесом.

Реальною базою наповнення місцевих бюджетів сьогодні можуть стати природні ресурси за умови, коли вони перейдуть у власність територіальних громад, тобто стануть комунальною власністю. Мова йде про природні ресурси, які знаходяться не лише в межах населених пунктів, а й поза межами, на прилеглих територіях в межах громад. Звичайно, що моніторинг, контроль та регулювання відтворення, використання та охорона природних ресурсів має контролюватися відповідними державними органами. Також

громади мають взаємодіяти зі спеціалізованими підприємствами (лісогосподарськими, водогосподарськими) в питаннях здійснення невиснажливого та збалансованого природокористування. В Інституті економіки природокористування та сталого розвитку НАН України розроблено конкретні пропозиції щодо трансформації системи управління природними ресурсами в умовах децентралізації влади з урахуванням позитивного європейського досвіду та тих вимог, які висуваються Угодою про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом (...) (*Звоління із децентралізацією – це черговий прецедент половинчастості реформ, – професор НААН України // децентралізація влади (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/534>). – 2015. – 16.09).*

Заместитель главы парламентского Комитета по вопросам противодействия коррупции, народный депутат от фракции Блока Петра Порошенко Виктор Чумак:

Полностью контрактная армия стоит очень дорого. Ведь людям не просто нужно дать достойную зарплату, а и новые технику, вооружение, спецсредства. Да, контрактную составляющую развивать необходимо. Но кричать, что уже сегодня-завтра переходим на контрактный принцип формирования – это, мягко говоря, неправильно (...) (*Заявления о полном переходе на контрактную армию – популизм // АСН (<http://asn.in.ua/ru/news/opinions/13209-zajavlenija-o-polnom-perekhode-na-kontraktnuju-arm.html>). – 2015. – 16.09).*

Замглавы Комитета по вопросам национальной безопасности и обороны, народный депутат от фракции Блока Петра Порошенко Юлий Мамчур:

Оптимальная модель (для украинской армии, – ред.) – смешанная. Чтобы были призывники, срочники и контрактники.

(...) Невозможно за день-два «родить» контрактника. Человек должен пройти обучение. Сегодня можем говорить только о смешанной системе (*Смешанная модель – оптимальная для украинской армии // АСН (<http://asn.in.ua/ru/news/opinions/13211-smeshannaja-model--optimalnaja-dlja-ukrainskojj.html>). – 2015. – 16.09).*

Народний депутат України Ганна Гопко:

Якщо ми говоримо про зміни до Конституції – йдеться, перш за все, про децентралізацію, тобто життєво необхідну реформу місцевого самоврядування. Ми маємо віддати максимум влади місцевим громадам: дати на місця більше грошей, більше влади і вводити місцеву владу, людей в регіонах в режим відповідальності за власне майбутнє.

На жаль, є багато свідомих маніпуляцій навколо цієї теми. Що ці зміни – це чи то узурпація влади президентом, чи то, навпаки, федералізація. (...) Якщо не буде децентралізації – якою може бути стратегія розвитку громад?

Без змін до Конституції, без збільшення повноважень, без коштів на місцях це неможливо. Це потрібно робити.

Простіше зараз засаботувати децентралізацію, щоб зберегти собі ті повноваження, які зараз має Президент. Тому що в новому форматі відбувається послаблення президента. А право Президента достроково припинити повноваження місцевої ради (у випадку, якщо будуть якісь сепаратистські дії, загроза суверенітету, невідповідність рішень Конституції) – це нормальний стримуючий баланс. Бо, передаючи величезну владу на місця, держава повинна мати механізм захисту своєї цілісності. Я більш ніж переконана, що якби Польща в 1990-х роках не провела реформу місцевого самоврядування, ця країна не змогла б досягнути тих успіхів, яких вона досягла. Подивіться, де зараз Польща? Польща – в ЄС і в НАТО (**Г. Гонко: Якщо не буде децентралізації – якою може бути стратегія розвитку громад? Без повноважень, без коштів на місцях це неможливо // Конституційна комісія (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/868>). – 2015. – 15.09).**

Глава Представительства ЕС в Украине Ян Томбинский:

Создание общественного вещания в Украине – это один из важных инструментов создания институциональной системы для существования нормального демократического общества.

СМИ должны разъяснять гражданам информацию о реформах, сколько усилий должен приложить каждый, чтобы реформы состоялись.

Общественные средства массовой информации очень важны для восстановления доверия общества к государству.

Общественное вещание – это одна из сфер, в которой, реализуя реформы, общество столкнулось с сопротивлением старой государственной системы, тех кто пользовался СМИ не как средством коммуникации и общения, не как средством, которое должно помочь гражданам получить максимально объективную информацию (...) (**Глава Представительства ЕС в Украине рассказал, как вернуть доверие к государству // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/ukraine/glava-predstavitelstva-es-v-ukraine-rasskazal-kak-vernut-doverie-k-gosudarstvu-649636.html>). – 2015. – 15.09).**

Експерт «реанімаційних пакету реформ» Ярослав Юрчишин:

Національне антикорупційне бюро України формується вже досить тривалий час, 70 детективів вже пройшли навчання і фактично з дня на день можуть приступати до роботи, вони чекають лише призначення спеціального антикорупційного прокурора, бо без його санкції не можна розпочинати детективам слідчі процеси. В підзвітності уряду є ще одна інституція: Нацагентство з питань запобігання корупції. Ключова функція цієї інституції, це перевірка на відповідність інформації в деклараціях державних чиновників. Ми зараз маємо дуже багато прикладів, коли люди або свідомо, або несвідомо приховують інформацію про майно. Найлогічніше пояснення – це майно має корупційне походження.

(,,,) Зараз подали свої пропозиції 53 кандидатури. Серед них є держслужбовці, є бізнесмени, є колишні держслужбовці, є люди з юридичною освітою, є люди з гуманітарною освітою, є громадські активісти, тобто тут нема обмеження.

Закон, який був прийнятий – це певний етап компромісу. Там дуже багато моментів, які були пропоновані громадськістю. Вони були пом'якшені. Ну, наприклад, прийняте обмеження щодо відсторонення від влади людей, які перебували в зоні АТО. Є люди, які якимось чином статус учасника АТО і уникнули процесу люстрації. Аналогічна ситуація по судовій системі. Фактично, Вищий суд прийняв рішення, що люстрація судів не застосовується, і жоден суддя так і не був фактично люстрований.

(...) Боротьба має бути не з олігархами. Ми маємо обмежити можливість їхнього використання адміністративного ресурсу для здобуття додаткових прибутків. Створити однакові правила, які б давали можливість розвиватися як малому, як середньому, так і великому бізнесу. (...)

(...) Створюється НАБ, яке перетягне на себе дуже багато повноважень МВС, СБУ. І терміново цим структурам треба довести свою ефективність (...)
(Політолог про корупцію, боротьбу з олігархами і майбутнє Сакварелідзе // Голос Столиці (http://newsradio.com.ua/2015_09_15/Politolog-pro-korupc-ju-borotbu-z-ol-garhami-majbutn-Sakvarel-dze-3860/). – 2015. – 15.09).

Директор Інституту міжнародного ділового співробітництва Леонід Кістерський:

(...) Давайте спочатку візьмемо найсвіжіші дані за перший квартал поточного року, я буду округлі цифри давати. Приплив прямих іноземних інвестицій склав один мільярд доларів. Відплив – 350 мільйонів. Тобто фізично приплив перевищує відплив майже на три чверті мільярда доларів. Але за ці ж самі півроку гривня втратила по відношенню до долару третину своєї вартості, зараз десь 22, а півроку тому було десь 15. Якщо перерахувати, то виходить, що скорочення інвестицій складає десь близько 7%. Є більш вагомні індикатори, які можна розглядати.

Перш за все, від кого і в які галузі до нас приходять інвестиції. Основними інвесторами України є Кіпр, Нідерланди, Російська Федерація і так далі. Ще потрошку Великобританія, США і далі ще офшори йдуть. Тобто якість цих інвестицій не дуже висока. Куди йдуть ці інвестиції? До 40% – в промисловість. А промисловість у нас яка? Вона не дуже сучасна, вона не енергозберігаюча і так далі.

Інвестори дуже неохоче йдуть туди, де інвестиційний клімат для них не дуже привабливий. Скажімо, ми за рейтингом ведення бізнесу знаходимося на 96 місці. Це прогрес зі 112 місця в минулому році, але це непомітний для інвестора прогрес. Так само і з корупцією – у нас ситуація покращилася, і ми зайняли 142 місце в порівнянні зі 144 місцем в минулому році. Тобто, коли інвестор дивиться на всі ці індекси, то це не дуже приваблива картина для нього, але є деякі «але». Перш за все, це наш жорсткий намір розвиватися

європейським шляхом. Євроінтеграційний розвиток України підвищує її привабливість. А що нам дуже заважає – це бюрократія, відсутність верховенства права і корупція. Тобто інвестор перш за все зацікавлений у тому, що його статки не будуть втрачені в цій країні.

Вона (Україна, – ред.) становиться зараз привабливою. І ще один момент – це якість інвестицій. Потрібно розвивати сучасні галузі, які базуються на передових технологіях. Також потрібно розвивати сільське господарство, це весь комплекс вирощування, переробки, збереження і транспортування (*Україна стає привабливою для інвесторів – Кістерський // Голос Столиці (http://newsradio.com.ua/2015_09_14/Ukra-na-sta-privablivoju-dlja-nvestor-v-K-sterskij-9695/). – 2015. – 14.09).*

Екс-міністр фінансів Єгипту Ахмед Галал:

(...) Українському уряду не варто сприймати суспільство як нерозумних дітей. Для танго потрібні двоє: влада не впорається без підтримки суспільства. І найкраще проводити форуми, де влада та лідери думок обговорюватимуть реформу з різних боків. А потім різні точки зору слід представити через журналістів людям.

Люди розумні. Коли вони мають «за» та «проти» чогось – можуть вирішити, що краще для держави. Не можна змусити людей думати по-своєму. І стосується однаково і громадянського суспільства і представників влади.

Навіть якщо люди налаштовані вороже до тієї чи іншої реформи, то все одно слід публічно обговорювати її. Це сприяє освіченості суспільства.

(...) Дайте їм платформу, дайте змогу розібратись.

Часто реформи критикуватимуться не через їхню низьку ефективність, а тому, що вони є невігідними тим чи іншим людям. Завжди будуть переможці та ті, хто програли. Друга категорія громадян опиратиметься змінам, адже вважає їх незвичними для себе, чужими (...) (*«Диванні експерти» і уряд: як говорити про реформи конструктивно? // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27248086.html>). – 2015. – 14.09).*

Куратор фіскальної децентралізації в Польщі Войцех Місьонг:

На сьогодні в Україні формально є локальне самоврядування і на рівні громад, і на рівні районів та областей, але тільки в містах це самоврядування справді працює. Там є і ради, і підпорядковані їм виконавчі органи. У селах, районах та областях є ради, але виконавчих органів у їхньому підпорядкуванні немає. Усі виконавчі функції виконують адміністрації, підзвітні центральній владі. Потрібно казати прямо – це неповне самоврядування. У Польщі з 1990-го по 2001 р. люди вибирали раду, а вона, у свою чергу, обирала голову виконавчого апарату. З 2001 р. люди вибирають і раду, і голову виконавчого органу. Причому й у гмінах, і в повітах всі суспільні завдання та адміністрування на сьогодні виконуються самоврядуванням. Підпорядкованого центральній владі штатного апарату там

немає. Тільки у воєводствах паралельно існують одиниці самоврядування та воєвода як представник центральної влади. Але права маршала, голови самоврядування у воєводстві, все одно набагато ширші, ніж воєводи. Прагнути потрібно такої системи, в якій у кожній одиниці самоврядування є власний виконавчий апарат, що виконує функції, покладені на нього жителями цієї громади.

Чітке визначення тих обов'язків, які покладатимуться на місцеву владу, – основа правильної фіскальної децентралізації. Нині важко сказати, чи є створена українським урядом модель вдалою, адже чіткого розподілу завдань досі немає. Засмучу вас. Такі зміни не відбуваються швидко. У Польщі ми перші кроки до реформування почали робити ще в грудні 1989 р. (...) Справді, роботу над створенням фінансової системи виконано неабияку, створено чимало проектів, рішень, навіть більше, ніж потрібно, але основних кроків ще не зроблено – не створено структури органів виконавчої влади в одиницях самоврядування та не розподілено завдань. Поки цього не буде, зрозуміти, як запрацює вся система на місцях, неможливо.

(...) Проблеми з фінансуванням у нас теж були. І тривали вони доти, доки Польща не вступила до ЄС. Від цього моменту всі масштабні капітальні вкладення в дороги фінансуються за рахунок коштів Євросоюзу.

(...) Україні потрібно визначити, хто оплачує зарплати, хто — адміністративні витрати, і побудувати свій алгоритм фінансування. Якщо ми хочемо централізувати завдання на рівні області, отже, область має їх фінансувати, відповідно, система фінансування області повинна бути сконструйована так, щоб їй вистачало ресурсів для забезпечення цих завдань, але тоді райони одержать менше грошей. Потрібно вирішити, як краще. Це – перша проблема. Друга, яка також ще не вирішена в Україні, і ми з нею також зіштовхувалися, – це гарантії. Завжди є дві точки зору. Для місцевого самоврядування важливо отримувати кошти в необхідному для них обсязі та вчасно, а не в грудні, як це часто буває. А головне, щоб алгоритм, який розподіляє гроші, був максимально прозорим, зрозумілим, і центральна влада не могла в нього втручатися. Та є й друга точка зору – Міністерства фінансів, яке каже, що політична та економічна ситуація нестабільні, і складно обіцяти, що всі одержать свої гроші вчасно та в необхідному обсязі. Але якщо цих гарантій не буде, завжди знайдуться ті представники місцевої влади, які вміють домовлятися з центральною владою, і ті, які домовитися не зможуть, і в результаті, одержавши менше грошей, стикнуться із труднощами. Для забезпечення гарантій бажано закріпити законодавчо обсяги фінансування, які має одержати влада на місцях, терміни надходження коштів, механізми їхнього розподілу. У громад мають бути від центральної влади фінансові гарантії того, що система стабільно працюватиме й не залежатиме від рішень чиновників центрального апарату.

(...) Необхідно створити систему контролю за діяльністю органів самоврядування. Це дуже важливо та дуже складно насправді. Ефективність подібної системи залежатиме саме від того, який механізм буде покладено в її основу. Перший принцип може бути такий – будь-які рішення органів

самоврядування можна скасувати на центральному рівні лише в тому разі, якщо вони суперечать законодавству. Тобто на рівні міністерств питання про доцільність якихось рішень не розглядаються, навіть якщо місцева влада вкладає гроші, наприклад, у будівництво дороги, маючи при цьому невирішені питання в соціальній сфері. Навіть якщо рішення місцевої влади в столиці вважають нерозумними, його не мають заперечувати доти, доки воно не суперечить чинному законодавству. Нехай на власній шкурі відчують наслідки, нехай люди, які вибирали цю раду, зроблять відповідні висновки. Другий принцип, на якому має ґрунтуватися ця система контролю, – місцеве самоврядування має право оскаржити рішення центральної влади, у разі її втручання, у суді. Саме так працює ця система в Польщі.

(...) Звичайно, у перший рік багато чого піде не так, але нічого страшного в цьому немає. Будь-яка спеціальна підготовка кадрів потребує часу, а його в Україні немає. І я вам обіцяю, що після будь-якої теоретичної підготовки люди все одно не знатимуть, що їм робити. Тут важлива практична допомога безпосередньо в процесі. Причому не обов'язково це має робити центральна влада. (...)

В ідеалі, звичайно, спочатку потрібно було створити нове податкове законодавство, відпрацьовану систему, а вже потім здійснювати фіскальну децентралізацію. Але від часів жовтневої революції люди звикли до того, що ними хтось управляє, що довше ця система існує, то складніше її здолати та пояснити населенню, що, попри всі труднощі, воно має взяти справу у свої руки. І якщо зміни в Податковий кодекс хронічні, а, як я розумію, вони такі і є, можливо, вони не закінчатся ще тривалий час. Розпочинати потрібно з тим, що маєте. Адже вам обіцяли децентралізацію ще півтора року тому, погодьтеся, уже час хоча б щось показати!

Крім чіткого розподілу завдань, системи контролю та гарантій, про які я вже сказав, мені здається, потрібно створити сильну групу, яка координувала б усі роботи з децентралізації. У структурі вашого уряду вона має створюватися на стику Міністерства регіонального розвитку та Міністерства фінансів. Жодне із цих міністерств без плідної співпраці з іншим успіхів не досягне. При цьому їм потрібно вчитися втихомирювати свої амбіції та вгамовувати бажання демонструвати свою визначальну роль у здійсненні реформи. А ще вам необхідна підтримка лідерів на місцях. Зробити так, щоб були задоволені всі, неможливо, та й на тривалі обговорення всіх «за» та «проти» ви не маєте часу. Уряд повинен запропонувати створену ним модель і говорити з лідерами громад для того, щоб уже вони переконували населення в необхідності розпочати працювати за запропонованою урядом моделлю. Я запевняю вас, що згодом вона все одно буде змінюватися та вдосконалюватися. Головне – розпочати **(Войцех Місьонг: «Провести децентралізацію так, щоб були задоволені всі, неможливо. Головне – розпочати» // Децентралізація влади (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/532>). – 2015. – 14.09).**

Експерт аналітичного центру «Атлантична рада» (Вашингтон)

Андерс Ослунд:

Я вважаю, що тут зробили дуже багато економічних реформ – більше, ніж узагалі зроблено раніше в Україні – протягом цього року. Була певна дерегуляція в рамках енергетичної реформи, покращення стану державного бюджету. Зараз ми очікуємо на податкову реформу. Де ми не бачимо реформи – то це в прокуратурі і судах. Це – головна проблема. Треба починати згори – з Генеральної прокуратури й вищих судів.

(...) Експерти, які дивляться на конкретні реформи (як я) і кажуть, що щонайменше 400 законів було ухвалено для реформ цього року, що дуже багато. Пересічні люди, які кажуть, що нічого не відбулося або стало ще гірше. І бізнесмени, які кажуть, що корупція – така ж погана, як і раніше, але зараз все настільки неорганізовано, що не зрозуміло, кому платити.

Водночас можна проводити багато реформ. Але найгірше, що не працює правопорядок.

(...) Олігархізація відбувається через ринок, і що справді треба робити – то це не боротися з конкретними олігархами, а наводити лад в економіці й у судах. Судді і прокурори мають належно працювати, має бути відкритий ринок.

(...) Найкраща деолігархізація – це дерегуляція ринку.

(...) Вважається, що у Франції багато державних підприємств – їх там 50. Водночас в Україні – 1800. (...) Дуже важливо провести приватизацію *(Найкраща деолігархізація – це дерегуляція ринку – Ослунд // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27245003.html>). – 2015. – 13.09).*

Кандидат економічних наук, експерт ініціативи «Реанімаційний пакет реформ» Ілля Несходовський:

Представлені дві концепції податкової реформи. Перша – від Мінфіну, друга – від Ніни Южаніної, голови податкового комітету ВР. Всі експерти сказали, що реформа від Мінфіну є консервативною і до поліпшення інвестиційного клімату не приведе. Разом з тим, реформа від Южаніної досить ліберальна і, швидше за все, приведе. Але вона припускає великий касовий розрив: ненадходження до державного бюджету. І в цьому контексті фраза, яку сказав президент, ґрунтується на результатах зустрічі з главою МВФ Крістін Лагард. Швидше за все, отримана була певна домовленість про те, що МВФ допоможе Україні подолати касовий розрив, який виникне в результаті радикального зниження податку. Якщо ставки будуть знижені до того рівня, який пропонувала Южаніна, то тоді Україна стане інвестиційно привабливою для інших країн.

МВФ сказав, що сума, яку потребує Україна – це 40 млрд, при цьому державний бюджет у нас становить 20 млрд доларів. Максимальний касовий розрив від скасування ЄСВ складає всього 4 млрд. Це досить незначна сума в контексті. Але вона дозволить нам реально здійснити кроки, необхідні, щоб

зменшити навантаження на заробітну плату, поліпшити умови інвестицій в Україну.

У всьому світі рішення по інвестуванню приймається на основі двох факторів. Перше – прибутковість, друге – ризики. Зараз ми маємо дійсно високі ризики внаслідок війни, але ви бачите, що припинилися обстріли, і я думаю, що тенденція буде зберігатися, а до Нового Року ми взагалі отримаємо деяке затишшя. І це, звичайно, буде позитивно грати на інвестиційному кліматі України. Також грає роль прибутковість: у нас дешеві ресурси, дешева робоча сила. При цьому у нас корупція. І якщо вона буде подолана, проведена реформа судової системи, податкова реформа, то це створить привабливі умови для інвестування, зокрема, мова про зниження основних навантажень на заробітну плату, на прибуток. І те, що сказала глава МВФ, дуже важливо. Вона сказала: інвестуйте в Україну. Коли МВФ приходить в країну і дає добро, за ним слідує інші міжнародні інститути, які інвестують, надають гранти та кредити (*Податкова реформа: варіант Мінфіну інвесторів не привабить – Нешодовський // Голос Столиці (http://newsradio.com.ua/2015_09_12/Podatкова-reforma-var-ant-M-nf-nu-nvestor-v-ne-privabit-Neshodovskij-5286/). – 2015. – 12.09).*

Дослідник центру Карнегі Балаж Ярабик:

Серед найважливіших завдань для України є реформа і децентралізація влади, що надасть більше незалежності регіонам, у тому числі фінансової.

Децентралізація є свого роду хід на випередження, альтернатива федералізації за російським зразком. Також брак ресурсів, підштовхує Київ по-новому будувати відносини з регіонами. Децентралізація є ключовим моментом. Словаччині та Угорщині це не вдалося. Польщі – вдалося. У Польщі регіональні відмінності дуже схожі на українські (...).

Жодна з резонансних справ не була належним чином розслідувана: ані стрілянина на Майдані, ані події в Мукачевому, ані останні події під Верховною Радою. І це те, на що український уряд повинен звернути увагу. Чому це важливо? Від цього залежить його легітимність. Чим більше безкарність – тим швидше зникає легітимність влади. Чим більше корупції – тим менше західної підтримки України. (...)

Директор російських та євразійський програм Центру Карнегі Юджин Румер:

За останні 18 місяців українській владі вдалося чимало досягти у проведенні реформ, незважаючи на анексію Криму, війну на Сході України та пострадянську спадщину.

Український уряд має справу з «багажем», який акумулювався впродовж останніх 25 років. Сюди слід додати радянську безгосподарність... Думаю, нам усім треба ставитися з більшим терпінням до процесу реформ (*Корупція та олігархи заважають проведенню реформ в Україні – експерти // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27244282.html>). – 2015. – 12.09).*

Економіст «Атлантичної ради» Андерс Ослун:

В реформі енергосектору фіксуємо певну дерегуляцію, спостерігаємо покращення справ із державним бюджетом. Ми очікуємо на податкову реформу. Де ми не бачимо змін, то це в реформі прокуратури й судів (*Євросоюз на боці України – Ельмар Брок // Радіо Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27244282.html>). – 2015. – 11.09).

Політолог Андрій Дуда:

На сьогодні Президент має всі підстави бути незадоволеним реформами на митниці, тому що реформа митниці – одна з ключових. Друга серйозна проблема стосується реформи у медичній сфері. Крім того, є проблеми з антикорупційною реформою. Треба віддати належне і ВР і Президенту, що вони, в принципі, сформували досить непоганий пакет нормативних актів щодо реалізації антикорупційної реформи. Але керівництво може бути незадоволеним ходом антикорупційної реформи в Україні все одно.

Більшість економічних блоків станом на сьогодні є незадовільні. Крім того, наближається зимовий період і питання виникають до реформи в паливно-енергетичному секторі. Ми бачимо, що кожного року ми стикаємося з форс-мажорними обставинами у підготовці до опалювального сезону. На жаль, цей сезон не виняток (*Експерт про реформи: Президент має всі підстави бути незадоволеним реформами на митниці // Слово і Діло* (<http://www.slovoidilo.ua/2015/09/11/pogljad/polityka/ekspert-pro-reformy-prezydent-maye-vsi-pidstavu-buty-nezadovolenym-reformaty-na-mytnyczi>). – 2015. – 11.09).

Директор інституту міжнародного ділового співробітництва Леонід Кістерський:

Світовий банк веде себе по відношенню до України досить оптимістично. СБ надав Україні 4 мільярдів доларів на реформування. Так, вдалося стабілізувати гривню, золотовалютні резерви зростають. Але їх прогнози не скрізь оптимістичні. Пенсійна, банківська, податкова реформи – отримали не дуже позитивні відгуки. Але вони зазначили, що найболючіше місце – це пенсійна реформа. Адже ми не можемо підтримувати найнижчий пенсійний вік у Європі. У них цей вік більше (*СБ не задоволений реформами у банківській і пенсійній сфері – експерт // Голос Столиці* (http://newsradio.com.ua/2015_09_11/SB-ne-zadovolenij-reformami-u-bank-vsk-j-pens-jn-j-sfer-ekspert-0509/). – 2015. – 11.09).

Голова комітету закордонних справ Європарламенту Елмар Брок:

Зараз дискусія (про необхідність реформ, – ред.) має завершитися, я б на місці влади зробив це максимально швидко. Ми бачимо успішні країни, які є децентралізованими – Швейцарія, Австрія, Німеччина. Це цивілізовані країни. Нам би хотілося, щоб Україна скористалася цими можливостями,

розглядала це не тільки як загрозу (і крок, на який треба йти через Мінські угоди), але і як перевагу для подальшого розвитку вашої країни.

У порядку денному для України також є низка інших важливих реформ, наприклад, реформа прокуратури (*Глава комітету закордонних справ Європарламенту Елмар Брок закликав Україну провести децентралізацію // Конституційна комісія (http://constitution.gov.ua/news/item/id/847). – 2015. – 11.09).*

Колишній міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський:

Україні необхідно змінити свій підхід до боротьби з корупцією.

Важливо боротися з корупцією. Якщо Україна хоче перестати видаватися пострадянською державою і хоче, щоб її сприймали як державу, що готується до вступу до ЄС, то вам потрібно показати, що відносини між державою та людьми – це договірні відносини.

Ви також маєте прискорити хід реформ.

Головною програмою реформ є угода про асоціацію (*Сікорський про помилки держави: вам треба боротися з корупцією // Європейська правда (http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/09/11/7038110/). – 2015. – 11.09).*

Член Європейської Комісії з питань Європейської політики сусідства та переговорів з розширення Йоханнес Ган:

(...) Децентралізація має ключове значення для подальшої демократичної трансформації країни, її модернізації та покращення державного управління.

Я вражений серйозністю зусиль у здійсненні реформ і вражаючим прогресом, якого було досягнуто попри надзвичайно складні обставини та зовнішню загрозу, перед якою стоїть Україна. Для забезпечення подальшого прогресу українська влада і Єврокомісія мають прискорити зусилля (*Єврокомісар Ган: Децентралізація має ключове значення для подальшої демократичної трансформації України // Конституційна комісія (http://constitution.gov.ua/news/item/id/848). – 2015. – 11.09).*

Директор економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин:

Тривалий час наші підприємства працювали за радянськими стандартами, коли на якість зважають в останню чергу. Зараз добре видно результати такого управління – ЄС відкрила нам свої ринки, але торгувати особливо нічим. Візьмемо інший аспект – «чудеса» на валютному ринку. Можна скільки завгодно шукати «ворогів», але очевидно, що такий перебіг подій характерний для країн, що розвиваються. Стосовно відсутності інвестицій, то хіба нас хтось змушує підсилювати податковий тиск і змінювати «правила гри» кілька разів у рік? Одним словом, списати всі невдачі на «зовнішні підступи» найлегше, але це не так (*ЄС і США не винні*

в тому, що українська економіка не є конкурентоздатною // Центр Разумкова (http://www.razumkov.org.ua/ukr/expert.php?news_id=5770). – 2015. – 11.09).

Експерт Центру європейської політики в Брюсселі Аманда Пол:

Європейський союз узяв на себе дуже чітке зобов'язання запровадити безвізовий режим з Україною після того, як та виконає свій план дій. Якщо ЄС цього не зробить, то він поставить під сумнів власну репутацію та надішле пересічним українцям дуже неправильний сигнал щодо їхніх перспектив у Європі.

Голова представництва ЄС в Україні Ян Томбінський:

Нам потрібно, щоб ця процедура призначення антикорупційного прокурора відбулася таким чином, щоб була впевненість, що він працюватиме тим способом, який дасть впевненість: всі елементи антикорупційної політики в Україні стоять на правильному фундаменті.

Виконавчий директор Центру протидії корупції Дар'я Каленюк:

Українські експерти мали змогу поспілкуватися з членами оцінювальної місії Євросоюзу й почути їхню реальну думку щодо того, що вони побачили в Україні. До всіх ключових посадовців, які займаються візовою лібералізацією, був донесений дуже чіткий меседж: те, що зараз відбувається з антикорупційною прокуратурою, – це загроза для всього режиму візової лібералізації. Ставилися галочки про те, що Антикорупційне бюро створюються. Але були проблеми спочатку із законом, потім з конкурсом. Але все це відстоялося, все це виконано. Але Національне антикорупційне бюро без антикорупційного прокурора не може почати те, заради чого воно створювалося.

Четвірка членів конкурсної комісії для обрання антикорупційного прокурора, яку призначив генпрокурор Віктор Шокін за своєю квотою, також викликала у експертів ЄС питання. За європейськими стандартами, членами таких комісій мають бути люди з бездоганною репутацією та моральним авторитетом.

Керівник громадської організації «Європа без бар'єрів» Ірина Сушко:

Повністю прив'язувати візову лібералізацію до питання успішної протидії корупції було б, по суті, завищеною вимогою до України. Буде несправедливим, якщо Європейський союз захоче досягнути цього критерію повністю лише за рахунок візової лібералізації (*Без антикорупційного прокурора для українців візи не скасують – експерт // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27240741.html>). – 2015. – 11.09).*

Колишній міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський:

Боротьба з корупцією – це справді важливо. Якщо Україна хоче, щоб її більше не розглядали як пострадянську країну, а як таку, яка готується до

вступу у ЄС, потрібно краще будувати відносини між урядом і людьми, відмінні від тих, які бачимо у Росії чи Середній Азії.

Колишній президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу:

Україна робить прогрес у реформах. Однак із корупцією таки треба боротися (*У Європі бачать прогрес України, але радять старатися більше // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27240582.html>). – 2015. – 11.09).*

Министр иностранных дел Украины Павел Климкин:

(...) От НАТО нам в первую очередь нужна всеобъемлющая, комплексная помощь для Украины, для помощи в проведении комплексных реформ безопасности и сектора обороны, потому что мы должны быть на том же уровне (*Климкин: НАТО сделало для Украины гораздо больше, чем ЕС // АСН (<http://asn.in.ua/ru/news/news/12581-klimkin-nato-sdelala-dlja-ukrainy-gorazdo-bolshe-c.html>). – 2015. – 11.09).*

Заместитель главы Администрации Президента Украины Дмитрий Шимкив:

(...) Мнение о налоговой реформе есть у всех. Я еще не встречал человека, который бы не рассказывал, какими должны быть налоги. Будучи выходцем из корпоративного сегмента, я всегда смотрел на налоговую реформу глазами бизнеса. Но сейчас понял, что надо смотреть гораздо шире. Есть и другие стороны. Например, пенсионеры, которые заработали свое право на пенсии, а государство взяло обязательство их выплачивать и многие другие.

Возможно, бизнес в Украине предпочел бы не платить вообще никаких налогов. Но тогда возникает вопрос: а за что будет существовать государство и выполнять свои обязательства? Мы все хотим бюджет на здравоохранение, культуру, образование и многое другое. Но бизнес не может закрыть все эти желания. Тем более, учитывая текущие затраты на оборону. Другими словами, есть множество переменных, которые должны учитываться при составлении уравнения реформы.

(...) Все понимают, что любая реформа приведет к увеличению дефицита бюджета. Полдела – договориться о снижении налогового давления на бизнес и население, но бюджет надо как-то наполнять. Открытым остался вопрос набора компенсаторов – источников наполнения бюджета в процессе реформы. Нам все еще предстоит найти точку равновесия, которая устроит все стороны. Да, кому-то придется уступить частью принципов. Есть правительственная концепция, есть парламентская позиция, теперь надо найти взаимопонимание.

Общественность остро реагирует на вопросы налогообложения, о чем свидетельствует электронная петиция №55 «Об отмене растаможивания и акцизного налога на импорт авто», которая набрала более 25 тыс. голосов на сайте президента. Очень хорошо, что украинцы с помощью инструмента электронной демократии подняли этот вопрос. Хотя согласно Статьи 74

Конституції України, виносить на референдум вопросы налогообложения нельзя. Петиции – лишь инструмент приглашения власти к диалогу по проблемным вопросам.

(...) Реорганизация, упрощение администрирования, внедрение электронных механизмов – очень короткий список того, что необходимо сделать (...) *(О налоговой реформе без эмоций // Новое Время (<http://nv.ua/opinion/shimkiv/o-nalogovoj-reforme-bez-emotsij-68358.html>). – 2015. – 11.09).*

Народний депутат, заступник голови фракції Блоку Петра Порошенка Ігор Кононенко:

Ми рухаємося у напрямку реформ. Парламент ухвалює правильні закони. І в правильному напрямку рухається уряд. Та швидкість, з якою все відбувається, не влаштовує ні громадян, ні найбільш прогресивну частину парламенту.

Річ у тім, що Президент і парламент ініціюють і вказують напрям для здійснення реформ. А за впровадження відповідає найнятий парламентом менеджмент – це уряд. Тож слід проаналізувати роботу уряду за рік, зробити висновки щодо ефективності тих чи тих міністерств і відомств, їхніх очільників і провести ротації у Кабінеті міністрів. Про таку необхідність говорив Президент. Це анонсував Прем'єр-міністр. Парламент це теж підтримує.

В уряді вже є вакансії, зокрема міністра екології. Заяву про відставку написали віце-прем'єр-міністр Валерій Вощевський і міністр охорони здоров'я Олександр Квіташвілі. Окрім того, необхідно провести структурні зміни у самому уряді.

Потрібно звернути увагу на ефективність його роботи. Також варто радикально переглянути кількість міністерств – у бік скорочення. Є країни, де з роботою успішно справляється тільки сім, п'ять чи навіть три міністерства.

(...) Потрібно навчитись ефективно формувати й відпрацьовувати порядок денний уряду і, що особливо важливо, залучати міністрів до ухвалення рішень.

Зверніть увагу, як сьогодні проходять засідання уряду. Порядок денний з'являється десь об 11-й вечора вівторка. У ньому – 60-70 питань. Опрацювати їх усі за ніч неможливо фізично. Наступного дня засідання розпочинається з публічної частини – це 15-хвилинний виступ Прем'єра. А те, що відбувається потім, і коментувати складно. Адже міністри зазвичай до засідання не готові.

Нам потрібно чітко розподілити обов'язки між віце-прем'єрами. (...) Віце-прем'єр повинен на себе брати формування стратегії, відповідальність і контроль роботи міністерств. А ось тактику повинні відпрацьовувати безпосередньо міністри.

З Кабміну потрібно створити команду. Уряд – колегіальний орган, а не апарат з обслуговування Прем'єр-міністра чи майданчик для його спічів.

Зрозумійте, нині маємо надконцентрацію повноважень. Навіть виконуючих обов'язки у структурах, підпорядкованих окремому міністерству, призначає Кабінет міністрів.

Міністр – фігура політична. Уряд формуємо консенсусом коаліції, а згодом кожну кандидатуру голосуємо в залі. Та очільник будь-якого міністерства повинен мати змогу формувати свою команду самостійно. Призначення заступників не має ставати питанням противаги і компромісу різних політичних сил. Такі конструкції не працюють. Вимагати ж від міністра результатів роботи, коли він не мав права собі призначити заступників, – теж не зовсім справедливо.

Модель (податкової реформи, – ред.) Мінфіну – ставки ключових податків за принципом «усе по 20». Справді, є зниження єдиного соціального внеску (ЄСВ), але підвищення на 2% податку на прибуток, на 3% – податку з фізичних осіб. Зберігається податок на додану вартість (ПДВ). Де ж реформа?

Що також важливо – відсоток сплати із зарплат. Адже нагальна проблема – зарплати у конвертах. Статистики офіційної, зрозуміло, немає. Думаю, нині це 60-65% виплат. Мінфін пропонує знімати 40% із фонду заробітної платні. Це не стане поштовхом для детінізації. А от пропозиція Комітету з питань податкової та митної політики більш слухна. Це 20% ЄСВ і 10% – податок на доходи фізичних осіб. Разом це становить 30%, які бізнес готовий сплачувати.

На сьогодні тариф для оптимізації, виведення грошей через податкові ями – 10-13%. Податок на прибуток маємо 18%. Підсумовуємо і маємо 28-31%. А ми пропонуємо легально сплачувати 30%. Бізнес на це піде. (...)

Справді, певне зниження надходжень буде. Та досвід інших країн, які вдалися до схожих кроків, свідчить, що воно триватиме від шести до дев'яти місяців. А потім почнеться зростання надходжень, адже економіка вийде з тіні. (...)

Середній клас – це малий і середній бізнес. Це люди, які готові самі себе забезпечувати. Вони не потребують соціальних виплат, готові працювати. А поки ми створюємо економічну основу суспільства, варто перетерпіти з виплатами, зокрема й соціальними. Треба йти на непопулярні речі на рік-півтора.

Одразу скажу: пенсії потрібно захистити. Знайти під них компенсатори. Наприклад, свого часу працювало відрахування 1% до Пенсійного фонду з купівлі валюти. Цей податок легко адмініструвати. Для закупівлі імпорту 1% – це не критично. Бізнес зрозуміє, особливо якщо одразу чітко сказати, що це тимчасово, на один рік. Також це податки на розкіш, на дорогу нерухомість. (...)

Не знаю, що запропонує уряд. Та бюджет потрібно формувати вже на новій податковій базі.

Сподіваюся, що найближчими днями ми розберемося у підходах, узгодимо єдиний варіант. Маємо ухвалити його до 1 жовтня і дати змогу урядові формувати бюджет на новій базі (...) *(Ігор Кононенко: Уряд –*

колегіальний орган, а не апарат з обслуговування Прем'єра // АСН (<http://asn.in.ua/ua/news/interview/12459-igor-kononenko-pravitelstvo--kollegialnyjj-orga.html>). – 2015. – 10.09).

**Директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва
Ірина Бекешкіна:**

Успіх будь-якої реформи неможливий без того, щоб його визнавали громадяни. Адже якщо реформи успішні, то громадяни це відчують, а якщо не відчують, то щось не те відбувається з реформами.

Принаймні наслідки економічної кризи на собі відчуло майже все населення. Порівняно з фінансовою кризою 2008 року, яка також відчутно вплинула на матеріальне становище українців, сьогоднішні наслідки набагато гірші. (...)

Очевидним є те, що наслідком цієї фінансово-економічної кризи є різке скорочення доходів людей і споживання. Тож закономірними є й наступні відповіді громадян, які в абсолютній більшості вважають, що влада зробили дуже мало із обіцяного.

Лише 0,6% опитаних вважають, що влада вже зробила більше половини з запланованих реформ, а майже половина українців (48%) вважає, що нова українська влада не досягла жодного прогресу у здійсненні реформ. Кожен четвертий громадянин вважає, що було зроблено приблизно 10% того, що слід було зробити, кожен десятий – що зроблено не більше третини. (...) Приблизно третина опитаних загалом вірить в успішність реформ, впевнених, правда, не так багато. 32% загалом не вірить, проте якась частка надії ще є. Тобто українці залишаються поміркованими оптимістами.

Поцікавилися науковці у людей і їхньою готовністю трохи потерпіти заради реформ. Вперше ми це запитання поставили в грудні минулого року. І тоді майже 45% були готові потерпіти заради реформ, щоправда, не довго, не більше року, але готові... Зараз ця кількість дещо знизилась – 35%, але такі терплячі ще є. Вони готові терпіти подальше зниження рівня власного життя заради кінцевого успіху реформ. Ще 25% населення терпіти не готові не тому, що не можуть, а тому що не вірять в успіх реформ. Вони потенційно теж можуть бути прихильниками реформ, якщо їх переконати в цьому. Натомість, кожен третій українець не може терпіти далі, бо його матеріальне становище нестерпне вже зараз.

На запитання, хто є головним рушієм і гальмом здійснення в Україні необхідних реформ, громадяни відповіли, що найбільший опір проведенню їх чинять уряд та олігархи – по 51% вказали на тих і тих. Водночас, на думку 32% українців, уряд не чинить опору, а навпаки, сприяє проведенню реформ; натомість, щодо олігархів таку думку мають лише 7%. Кількість тих, хто вважає президента рушієм і гальмом реформ, приблизно однакова: 37% і 39%, відповідно.

Тобто третина українців вважає, що президент і уряд, з одного боку, виступають як гальмо, з іншого – як рушії реформ. Очевидно, що надія на них ще є. Майже ніхто з опитаних не бачить гальма в громадських

організаціях і волонтерах. Більше того, 22% вважають, що вони можуть бути рушієм реформ. (...)

Переважає більшість українців (54%) підтримує продовження ринкових реформ заради подолання соціально-економічної кризи в країні. Перехід до планової економіки як панацеї назвали 20% опитаних. А в ієрархії реформ, поза всякою конкуренцією, першочерговими опинились дві – антикорупційна реформа (65%) і реформа органів правопорядку (судів, прокуратури, міліції), яку назвали 58%. Це цікавий результат. – Раніше, коли ми запитували про першочергові реформи, на першому місці завжди були соціальні реформи. Далі йдуть традиційні реформи, які завжди були на першому місці, а саме пенсійна реформа та реформа соціального захисту, реформа охорони здоров'я і реформування армії. (...)

Лише 9% українців повністю задоволені станом інформування урядом суспільства про свою роботу і відповіли, що інформації достатньо й вона зрозуміла. Натомість, на думку 39% громадян, інформація, яку подає уряд, часто не відповідає дійсності, 28% вважають, що такої інформації замало, а 24% нарікають на її незрозумілість. Водночас 12% переконані, що такою інформацією мають цікавитися фахівці, а не пересічні громадяни.

Очевидно, що значна частка причин негативного ставлення до реформ в Україні пояснюється тим, що інформація про частину з них просто не доходить до пересічного українця, не налагоджено діалог влади і суспільства. Можливо, якби вони знали пор пербіг реформ, ставлення було дещо кращим.

**Координатор експертних груп Реанімаційного Пакету Реформ
Вадим Міський:**

(...) Дуже важливим є підвищення запиту на судову реформу. Вона зараз разом із реформою прокуратури і міліції є вимогою номер 2 в українського суспільства. Разючим є контраст довіри до судів, яка дорівнює майже нулю, і скажімо, до нової патрульної служби. Тут слід відзначити гарний приклад, який українська влада показала, запровадивши реформу патрульної поліції. Рейтинг довіри до оновленої структури, коли здійснили повний перенабір кадрів, сьогодні суттєво зростає. РПР пропонуватиме Президенту, Адміністрації Президента та Конституційній комісії записати у змінах до Конституції, які стосуватимуться правосуддя, повне переобрання суддів за тим самим прикладом, за яким була сформована нова патрульна поліція. Ми розуміємо, що інакше ніяким чином не можна подолати тотальну корумпованість суддів, прокурорів, міліціонерів. Переобранням суддівського корпусу має зайнятися незалежний орган, який складатиметься із вагомих суспільних авторитетів, і здійснити це він має під час прозорого конкурсу. Ця реформа має шанси на успіх. Адже минулого тижня на засіданні Національної ради реформ Президент схвально прийняв пропозицію, підготовлену громадськими експертами. У разі, коли в суспільстві антикорупційна реформа залишається пріоритетом, то насправді без судової реформи, без реформи правоохоронних органів уряд ніколи не досягне успіхів.

Підтримка 18% населення реформи децентралізації та регіонального розвитку і 11% – адміністративно-територіальної реформи дає у сумі 30% прихильників, власне, децентралізації, що виводить цю реформу у п'ятірку пріоритетних. Це свідчить про те, що парламенту потрібно все-таки досягти консенсусу в частині децентралізації (...).

Суспільство нарікає на нестачу комунікації з владою, брак достатньої залученості громадських організацій, експертних середовищ у підготовку рішень щодо реформ в Україні, – є тривожним маячком для влади (...) (*Успіх реформ неможливий без визнання громадян // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва (<http://www.dif.org.ua/ua/events/uspih-reform-nemozan.htm>). – 2015. – 10.09).*

У Києві відбувся круглий стіл «Вимоги бізнесу до продукту освіти», під час якого презентували результати експертного опитування проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Фондом соціальної ринкової економіки Людвіга Ерхарда.

Голова рада Фонду соціальної ринкової економіки Людвіга Ерхарда Олег Лиховид:

Всього в опитуванні взяли участь понад 170 підприємств різних форм власності та понад 3 тисяч батьків та студентів. Загалом результати опитування продемонстрували недостатню інтегрованість освіти у виробництво. Водночас ми сподіваємося, що проведені опитування та вироблені рекомендації стануть добрим матеріалом для реформування освітньої галузі.

Директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва Ірина Бекешкіна:

Головний висновок, коли ми запитували у батьків та студентів про основні вади сучасної освіти, це той, що освіта не відповідає потребам ринку. Маємо парадоксальну ситуацію – є велика кількість безробітних серед випускників, водночас, більшість роботодавців кажуть, що важко знайти працівника, який відповідав би вимогам роботи, на яку він наймається. Ці речі не дивні, вони характеризують стан сучасної освіти й тому саме реформування системи підготовки спеціалістів для роботи на ринку має стати основою реформування вищої освіти загалом. Запровадження ЗНО для перевірки знань після закінчення вишу, очевидно, не врятує ситуацію, й тому треба активніше долучати представників бізнесу до трансформацій в освіті. Викладацький склад не завжди орієнтуються, як змінюються вимоги до професії. (...) Від втручання бізнесу в якість освіти залежить і майбутнє нашої економіки, адже її просувають вперед фахівці, а зміст сучасної освіти дуже далекий від вимог сучасної економіки. Якщо не буде тиску бізнесу на систему освіти, нічого не зміниться.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Лілія Гриневич:

В Україні є багаторічна проблема, коли система освіти живе своїм життям, а ринок праці своїм. Законодавці зараз роблять серйозні кроки, щоб

система освіти відповідала вимогам ринку праці, але це можливо, коли у нас буде зустрічний рух системи освіти й ринку праці. В новому Законі про вищу освіту депутати зробили перші кроки для їхнього зближення. Один із перших постулатів реформи – стандарти освіти мають базуватися на професійних стандартах, водночас, за словами народного депутата, із багатьох спеціальностей освітяни не мають вимог до професійних стандартів, що вже є проблемою підприємств та галузей. Коли виші не мають професійних стандартів або коли їх формують теоретики, то очевидно ці стандарти будуть хибувати непрактичністю або відсталістю. (...)

Стимулом для кращого адаптування освіти до потреб ринку може стати критерій оцінювання роботи вишів за кількістю працевлаштованих за фахом випускників. Освітяни не люблять цього критерію й посилаються на нерозвинутість ринку праці, який не може поглинути працівників. Я вважаю, що це сумнівна теза, й працевлаштування має бути одним із базових критеріїв, адже це додає їм додаткової мотивації йти назустріч роботодавцю (*Бізнес має активніше втручатися в реформування освіти // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва (<http://www.dif.org.ua/ua/events/biznesreformuvannja-osviti.htm>). – 2015. – 10.09).*

Міністерство економічного розвитку і торгівлі відкрило в Києві дерегуляційні офіс.

Голова Всеукраїнського об'єднання підприємців «Нова формація» В'ячеслав Кредісов:

Оцінка, однозначно, позитивна. Створюється структура, яка буде допомагати бізнесу відстоювати його інтереси. Щоб, наприклад, підприємці не ходили в суди, а це робили представники центру.

Великий плюс, що новий центр фінансується не за державні кошти, а завдяки грантам. Чим менше впливає держава на бізнес, тим краще бізнесу.

Швидше за все, дерегуляційні центр буде не дуже популярним, так як у бізнесу тотальна недовіра до ініціатив міністерства. Бізнес звик сам вирішувати свої проблеми (*Експерт: у бізнесу велика недовіра до ініціатив влади // Україна без корупції (<http://corruption.net/novini/item/61374-ekspert-u-biznesu-velyka-nedovira-do-initsiatyv-vlady>). – 2015. – 10.09).*

Посол США в Україні Джеффри Пайєтт:

Україна дозріла до всеохопних реформ, але, щоб вони мали успіх, потрібно поєднати зусилля демократичних політиків, суспільства та міжнародну підтримку, заявив журналістам, відкриваючи форум, присвячений стратегії українських реформ.

Я є переконаним оптимістом щодо майбутнього України – після тих змін, які я побачив у громадянському суспільстві скрізь, де бував: в Одесі, Харкові, на Донбасі. Головний висновок: ця країна готова до реформ. Як видно з опитування Міжнародного республіканського інституту, більшості українців не подобається, що реформи реалізуються недостатньо швидко.

Звісно, є перешкоди на цьому шляху. По-перше, це інтереси олігархів, які мали зиск у старій системі. Також це самовпевненість окремих політиків: мовляв, і далі можна робити все, як раніше. Частина людей вважає, що зміни, які потрібні, – надто складні, що вони не є можливими. Але українці продемонстрували у 2013-2014 роках, що здатні на зміни, на великі зміни (*Реформи в Україні: забезпечення зростання чи «реанімація» держави? // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27237813.html>). – 2015. – 10.09).*

**Директор фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва»
Ірина Бекешкіна:**

Майже половина громадян України вважають, що у здійсненні реформ ще нічого не зроблено, третина населення в успіх реформ не вірять.

Окрім того, зменшилась кількість громадян, що готові терпіти труднощі заради здійснення реформ.

Якщо в грудні 2014 року матеріальні труднощі заради успішного проведення реформ готові були терпіти 10,3 відсотка опитаних, то в липні 2015 року – 8 з половиною відсотків. Максимум рік у грудні 2014-го були готові потерпіти 33,5 відсотка респондентів, у липні 2015-го – 27,9 відсотка. Збільшилася також кількість тих, хто не готовий терпіти матеріальні труднощі, оскільки не вірить в успішність реформ. У грудні минулого року таких було 19 з половиною відсотків, цьогоріч у липні – 25,2 відсотка.

Більше половини опитаних не готові щось робити для того, аби втілювати реформи в життя.

Професор кафедри політології Національного університету «Києво-Могилянська академія» Олексій Гарань:

Далеко не всі люди будуть займати активну позицію і витратити час на якісь активні дії. Більшість простих людей достатньо пасивні. Але все ж, достатньо велика кількість і тих, хто може робити і робить щось для країни.

У західних суспільствах теж кількість людей, які беруть участь у діяльності громадських та волонтерських організацій, не надто велика. Тож можна сказати, що в Україні достатньо високі показники тих, хто готовий щось робити. Частина людей дійсно ухиляється, перекладає відповідальність на інших, але інша частина готова до активних дій.

**Координатор експертних груп «Реанімаційного пакету реформ»
Вадим Міський:**

Те, що вимагає суспільство, і за що підіймають свої прапори громадські організації, стає пріоритетом діяльності влади. І саме ці пріоритети допомагають глибше розуміти запит суспільства. На основі вимог суспільства громадський сектор має готувати пропозиції і тиснути на владу, адже українці схильні більше довіряти громадським організаціям.

Громадські та волонтерські організації мають високий імідж рушія реформ і, при цьому, практично не мають антирейтингу. Наразі немає достатньої комунікації з суспільством та залучення громадських організацій до підготовки рішень. Потрібна більша готовність з боку уряду залучати їх, і

тоді реформи, які проводить уряд, краще сприйматимуться населенням (*Чи готові українці докласти зусиль для втілення реформ? // Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27237187.html>). – 2015. – 10.09).*

Народный депутат Украины (БПП) Александр Спиваковский:

Сегодня для общества очевиден существующий «конфликт интересов», когда руководители коммунальных предприятия, являясь одновременно депутатами местных советов, участвуют в распределении бюджетных средств. Это создает огромное поле для коррупции и злоупотреблений бюджетными средствами.

Директор коммунального предприятия будет, в первую очередь, лоббировать интересы своего предприятия. А при проверках (в составе депутатской комиссии, – ред.) будет закрывать глаза на нарушения. Поэтому придется выбирать: либо ты депутат, либо – руководитель коммунального предприятия.

Введение запрета руководителям коммунальных предприятий совмещать депутатскую деятельность поможет сбалансировать полномочия местной власти, которые в условиях децентрализации будут существенно расширены, и не позволит местной элите превратиться в «феодалов» (*Спиваковский уверен, что парламент поддержит его законопроект «о конфликте интересов» // ХЕРСОН Онлайн (<http://khersonline.net/novosti/politika/45580-spivakovskiy-uveren-cto-parlament-podderzhit-ego-zakonoproekt-o-konflikte-interesov.html>). – 2015. – 10.09).*

Відновлення інфраструктури звільнених територій

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Проекти з відновлення регіону та ремонтні роботи

Посол України в Німеччині Андрей Мельник:

Сьогодні в Київ прибуває німецька делегація для погодження проектів по відновленню сходу в межах 300 млн. кредитних гарантій уряду ФРН (*Німецька делегація прибула для погодження інфраструктурних проектів на Донбасі // Відновлення Донбасу (<http://restoring-donbass.com/novosti/21013-nemetskaya-delegatsiya-pribyla-dlya-soglasovaniya-infrastrukturnyih-proektov-na-donbasse/>). – 2015. – 16.09).*

Генеральний секретар ОБСЄ Ламберто Заньєр:

ОБСЄ залучена во багато сфер в Україні, включаючи підтримку національного діалогу. Вскоро – розмінування сіл, щоб люди могли повернутися додому.

Должны быть созданы условия для людей, чтобы они могли вернуться домой, в частности представители СММ ОБСЄ облегчают восстановление подачи воды и газа в населенные пункты Донбасу (*ОБСЄ примет участие в розмінуванні українських сіл в зоні АТО // Відновлення Донбасу (<http://restoring-donbass.com/novosti/20718-obse-primet-uchastie-v-razminirovanii-ukrainskih-sel-v-zone-ato/>). – 2015. – 11.09).*

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Заместитель министра соцполитики Украины Виталий Мушнин:

В этом году на выплату помощи переселенцам в госбюджете были предусмотрены 3,4 млн грн. Это помощь для аренды жилья и проживания. Максимальный размер этой помощи составляет 2400 гривен на семью. Мы хотим продолжить выплату этой помощи. Вроде бы уже нашли понимание в Министерстве финансов на следующий год. Кроме того, мы сегодня пытаемся пересмотреть размер этой помощи. Поскольку он был определен еще в октябре 2014 года. Понятное дело, что после этого произошли изменения в экономической ситуации. Мы сегодня хотим выйти на повышенный уровень этой помощи.

В ведомстве планируют определить отдельный вид помощи – переселенцам-инвалидам. Мы планируем дифференцировать размеры этой помощи на проживание для конкретных категорий граждан, таких, как инвалиды. Потому что им для проживания нужны специальные, комфортные условия (*В Минсоцполитики собираются увеличить соцпомощь для переселенцев // Відновлення Донбасу ([Офіційна інформація](http://restoring-</i></p></div><div data-bbox=)*

donbass.com/novosti/21028-v-minsotspolitiki-sobirayutsya-uvelichit-sotspomocsh-dlya-pereselentsev/. – 2015. – 16.09).

Днепропетровская область одна из первых по количеству переселенцев из Донбасса. По данным ГСЧС, официально в регионе зарегистрировались 84,5 тысяч человек, при этом еще около 50 тысяч проживают без регистрации.

Транзитные городки построили в Днепропетровске, Днепродзержинске, Павлограде, Кривом Роге и Никополе. Всего почти 2500 мест. Половина мест – свободна.

Евросоюз выделил на ремонт помещений для переселенцев в Днепропетровской области 1,5 млн евро. За эти деньги областная власть отремонтирует 15 зданий, в которые уже в середине ноября обещают заселить жителей Донбасса.

Много капитальных зданий отремонтировали для переселенцев в Кривом Роге и даже без помощи международных организаций. Поэтому в этом городе мало человек в модульном городке (*В Днепропетровской области – 130 тыс. переселенцев: как регион справляется с новыми жителями // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/regions/dnepr/v-dnepropetrovskoy-oblasti-130-tys-pereselencev-kak-region-spravlyaetsya-s-novymi-zhityami--649631.html)*. – 2015. – 15.09).

Залізниці України та підприємства залізничного транспорту працевлаштували 480 працівників, які переїхали з тимчасово окупованих територій.

Найбільше працівників прийняли Південна та Одеська залізниці – 155 та 117 осіб відповідно. Придніпровська залізниця працевлаштувала 91 залізничника, Південно-Західна – 55, Львівська – 34, ДП «Українська залізнична швидкісна компанія» – 6, ДП «Головний обчислювальний центр» – 5, ДП УДЦТС «Ліски» – 2, апарат Укрзалізниці – 14 осіб.

Більшість вимушених переселенців отримали роботу, аналогічну тій, що виконували раніше. Серед працевлаштованих – машиністи та помічники машиністів, диспетчери, монтери колії, електромеханіки, ревізори, провідники та квиткові касири, лікарі залізничних медичних закладів, охоронники, інженери, економісти, комерційні агенти, ІТ-фахівці, керівники (*Залізниці України працевлаштували майже 500 залізничників – вимушених переселенців // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248474965&cat_id=244277212)*. – 2015. – 11.09).

9 сентября вступило в силу постановление Кабинета Министров Украины № 636, которое было принято 26 августа и касается некоторых прав и свобод внутренне перемещенных лиц.

Как отмечают юристы «Восстановления Донбасса», теперь адресную финансовую помощь переселенцам будут выплачивать вне зависимости от

количества автомобилей, которыми владеет их семья. Ранее при наличии двух и более транспортных средств в семье адресная помощь не назначалась.

В новом постановлении так же четко расписан механизм получения справки малолетними, несовершеннолетними детьми, которые перемещаются без сопровождения родителей. Как указано в документе, в таких случаях заявление подается законным представителем ребенка-сироты или ребенка, лишеного родительского попечения (опекуном, попечителем, приемным родителем, администрацией лечебного учреждения, учебного или детского заведения, в котором проживает ребенок) или же службой по делам детей по месту выявления ребенка без сопровождения законного представителя.

Позитивным для переселенцев стал тот факт, что в новом постановлении изменен принцип возобновления социальных выплат, которые полагаются ВПЛ. В случае продления срока действия справки они возобновляются с даты прекращения их начисления, а не с даты продления справки.

Вместе с тем, теперь для получения справки внутренне перемещенного лица, переселенцу необходимо задекларировать «непричастность к совершению преступления или соучастия в преступлениях» *(Кабмин улучшил схему получения помощи переселенцам, но потребовал «декларирование непричастности» // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/20680-kabmin-uluchshil-shemu-polucheniya-pomocshi-pereselentsam-no-potreboval-spravku-o-neprichastnosti/>). – 2015. – 11.09).*

У Сумській області з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО прибуло 16082 особи, у тому числі 3904 дитини, інвалідів та осіб похилого віку – 7130.

На території області налічується 620 вільних місць, з яких 123 – для розміщення працездатного населення (приватне та відомче житло).

Інші 497 місць передбачені для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей-інвалідів (школи-інтернати, будинки-інтернати), а також людей похилого віку, – поінформували у Сумському обласному штабі з питань пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

За даними штабу, за призначенням щомісячної адресної допомоги звернулася 10871 сім'я. Призначено допомогу 10639 сім'ям.

Загалом внутрішньо переміщеним особам виплачено 54,9 мільйона гривень. На території області міжнародними організаціями, місцевими органами влади, підприємствами, організаціями, волонтерами та приватними особами надано допомоги для 10550 осіб, на загальну суму більше 5 мільйонів гривень *(Сумщина прийняла понад 16 тисяч переселенців // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248472623&cat_id=244277216). – 2015. – 10.09).*

Заступник міністра соціальної політики Віталій Мушнін:

Міністерство соціальної політики призначило 27 радників з питань вимушених переселенців.

З близько 120 кандидатів на посаду радника міністра громадською організацією «Крим SOS» було відібрано 25 радників регіонального рівня і 2 – центрального.

Радники повинні будуть налагодити комунікацію між міністерством, регіональними управліннями соціального захисту та переселенцями.

Мінсоцполітики почало добір кандидатів на посади радників з питань вимушених переселенців 6 серпня.

Проект розрахований на 9 місяців (*У Розенка призначили аж 27 радників щодо вимушених переселенців // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/10/7080785/>). – 2015. – 10.09).*

Управління звільненими територіями

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Жебрівський:

25 жовтня перші вибори депутатського корпусу, а також сільських, селищних і міських голів відбудуться в трьох новостворених територіальних громадах Донецької області – Ожтябрьській сільській, Краснолиманській міській та Черкаській селищній.

Донецька область – серед лідерів із децентралізації в Україні.

Сьогодні все підготовлено для створення ще дев'яти громад, але частина з них розташована на лінії зіткнення. Для Донецької області дуже важлива не формальна децентралізація, а змістовна (...) (*У трьох новостворених громадах Донецької області 25 жовтня вперше відбудуться вибори // Конституційна комісія (<http://constitution.gov.ua/news/item/id/872>). – 2015. – 16.09).*

В с. Новотошковском Луганской области планируется открытие гуманитарно-логистического центра.

Центр должен открыться в ближайшие месяцы.

Гуманитарно-логистический центр будет располагаться на центральной торговой площади поселка, а отдельные отделения рядом – в двухэтажном здании Дома культуры. Здесь уже функционирует отделение «Ощадбанка», где граждане могут получать все виды банковских услуг. Планируется, что вскоре откроется отделение еще одного банка, миграционный отдел. На торговой площади обустраиваются торговые места, складские помещения для хранения продуктов, места для парковки автомобильного транспорта. Обеспечение охраны общественного порядка возлагается на отдельное спецподразделение милиции. Обустраивается и бомбоубежище на 300 человек (*В Новотошковском планируется открытие гуманитарно-логистического центра // 112.ua (<http://112.ua/ato/v-novotoshkovskom->*

planiruetsya-otkrytie-gumanitarno-logisticheskogo-centra-258250.html). – 2015. – 14.09).

Заместитель командующего штаба АТО Константин Соколов:

Пользуясь установившимся в последнее время режимом тишины, активизировались действия по строительству и организации еще одного логистического центра.

Открыть его планируют в районе пункта пропуска «Бугас» уже в конце сентября (*В конце сентября на линии соприкосновения откроется еще один логистический центр // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/20658-v-kontse-sentyabrya-na-linii-soprikosnoveniya-otkroetsya-ecshe-odin-logisticheskiy-tsentr/>). – 2015. – 10.09).*

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

При отборе сотрудников в новую полицию в Донецкой и Луганской областях будут два обязательных критерия: служба в армии и участие в АТО.

Министр внутренних дел Украины Арсен Аваков:

Что касается военных (при наборе в полицию, – ред.), в двух местах мы будем уделять внимание военным в значительно большей степени. Там будут несколько иные условия отбора в патрульную полицию. 26 сентября мы начинаем набор в патрульную полицию Славянска и Краматорска, затем – Северодонецка и Лисичанска, а потом – Мариуполя. Там военные компоненты будут иметь значение.

В то же время, в остальных регионах Украины указанные компоненты не являются главными при приеме на службу в полицию. На Донбассе полиция будет немного более жесткая, но вдвое вежливее (*26 сентября стартует набор в патрульную полицию Славянска, – Аваков // Новости Донбасса (<http://novosti.dn.ua/details/259700/>). – 2015. – 15.09*).

Общественная организация «Трибун» при поддержке «Европейской исследовательской ассоциации», МФ «Відродження» и Министерства образования и науки Украины проведет в период с 21-25 сентября в городе Северодонецке 1 фокус-группу с родителями детей-переселенцев.

Фокус-группа будет организована в рамках исследования «Общественный мониторинг реализации права детей – переселенцев на образование в общеобразовательных школах и профтехучилищах».

Целью проекта является изучение состояния соблюдения права на образование детей-переселенцев школьного возраста, выявление существующих и потенциальных проблем и конфликтов. По окончании исследования мы разработаем рекомендации для Министерства образования и науки Украины и управлений образования городов, где будет проходить общественный мониторинг, для предупреждения и преодоления выявленных проблем (*На Луганщине решили помочь детям-переселенцам // Трибун Луганск (<http://tribun.com.ua/28471>). – 2015. – 15.09*).

Переселенцы из Крыма и оккупированных регионов Донецкой и Луганской областей Украины могут оформить жилищную субсидию на новых местах проживания, в том числе, и в арендованном жилье.

Директор департамента социальной помощи Минсоцполитики Украины Виталий Музыченко:

У переселенцев на сегодняшний день есть возможность оформить жилищные субсидии путем предоставления в органы социальной защиты населения договора найма или аренды жилья по фактическому месту

проживания. Соответствующий договор не нужно нигде регистрировать, он не должен быть какой-то установленной формы. Его не нужно регистрировать у нотариуса или в других каких-то организациях (*Минсоцполитики Украины предлагает переселенцам оформить субсидии // Крым.Реалии (<http://ru.krymr.com/content/news/27248036.html>). – 2015. – 15.09*).

В Херсоне перечислили средства для помощи переселенцам.

Департаментом бюджета и финансов городского совета за счет средств городского бюджета профинансировано приобретение предметов первой необходимости для переселенцев из зоны АТО в сумме 574,5 тыс. грн (*В Херсоне перечислили средства для помощи переселенцам // Most (http://most.ks.ua/news/url/v_hersone_perechislili_sredstva_dlja_pomoschi_pereselentsam). – 2015. – 14.09*).

В Славянске (Донецкая область) представили эскиз будущего жилья для переселенцев и пообещали, что уже в следующем году 160 человек будут отмечать новоселье.

Отметим, что 10 сентября в Славянске на заседании рабочей группы по организации мероприятий по реализации проекта «Жилье для переселенцев» по грантовому финансированию ЕС был утвержден фор-эскиз (предпроект) реконструкции двух общежитий. По проекту отремонтированные здания смогут принять более 160 человек.

В конце прошлого года Славянск выиграл конкурс на реализацию проекта «Жилье для переселенцев» в рамках программы Европейского Союза «Поддержка общин, оказавшихся под влиянием конфликта в Украине», который предусматривает реконструкцию двух нежилых общежитий (*В Славянске переселенцам помогут жильем // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/20855-v-slavyanske-pereselentsam-pomogut-zhilem/>). – 2015. – 14.09*).

Програма малих грантів для започаткування або відновлення підприємницької діяльності оголошена в межах реалізації Проектів «Швидке реагування на соціальні та економічні проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні» та «Економічне і соціальне відновлення Донбасу». Дані проекти впроваджуються ПРООН за фінансової підтримки Уряду Японії і в партнерстві з Урядом України, регіональною та місцевою владою.

Програма розвитку ООН для внутрішньо переміщених осіб, які проживають в Дніпропетровській, Запорізькій, Київській, Одеській, Полтавській, Харківській, Луганській та Донецькій областях та місцеве населення Донецької та Луганської областей (з підконтрольних Уряду України територій) оголосила конкурс на здобуття малих грантів для започаткування та/або відновлення підприємницької діяльності.

Мета конкурсу – поліпшити життя внутрішньо переміщених осіб та місцевого населення Донецької та Луганської областей шляхом підтримки підприємницької діяльності та малого бізнесу.

Регіональний координатор проекту «Швидке реагування на соціальні та економічні проблеми ВПО в Україні» в Полтавській області
Надія Тімошенко:

В рамках проекту здійснюється навчання щодо підтримки підприємницької діяльності вимушено переміщених осіб. Це означає, що ті особи, які нині переїхали до Полтавщини і прагнуть започаткувати власну справу або відновити існуючий бізнес, вони мають можливість взяти участь у конкурсі і отримати грантову підтримку. Щоб розвиток їх бізнес-ідей був успішним, проводиться 5-денний тренінг з розвитку навичок підприємницької діяльності. Тож, крім конкретної допомоги вимушено переміщеним особам, реалізація проекту є суттєвою підтримкою для розвитку всього регіону і створення нових робочих місць.

Програма спрямована на інтеграцію у власне територіальні громади. Основне завдання, яке стоїть перед тренерами – розвинути у учасників управлінські навички у формуванні підприємницької діяльності, розібратися у самому ринку збуту, дізнатись, які сегменти варто обслуговувати саме цій категорії початківців-підприємців (*Вимушено переміщених осіб навчають підприємницької справи // Новини Полтавщини (<http://np.pl.ua/2015/09/vymusheno-peremischenyh-osib-navchayut-pidpryjemnytskij-spravi/>). – 2015. – 11.09).*

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНОЗНАЧИМИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Жители Трехизбенки возвращаются в свои дома (*Луганский Радар // <https://www.facebook.com/lugradar/posts/933008256757652>. – 2015. – 16.09*).

14 сентября Благотворительная организация «Благотворительный фонд «Восток-СОС» и общественные активисты провели акцию в защиту права голоса переселенцев. Акция прошла возле здания комитетов Верховной Рады Украины (ул.Грушевского, 18/2). Активисты выступили с требованиями к лидерам фракций и глав комитетов Верховной Рады Украины вынести на рассмотрение законопроект №2501а-1 об избирательных правах внутренне перемещенных лиц (*Восток-SOS – освобожденные города // <https://www.facebook.com/vostoksosOG/timeline/story?ut=43&wstart=0&wend=1443682799&hash=2459472626223541726&pagefilter=3>. – 2015. – 15.09*).

16.09.2015 р. у Северодонецькому музичному училищі ім. С. Прокоф'єва пройшли святкові заходи до Дня рятувальника України, в яких взяли участь заступники голови Луганської облдержадміністрації Юрій Клименко та Ольга Лішик.

Начальник Головного управління ДСНС України в Луганській області Ігор Савельєв:

Наше Управління було створене у Северодонецьку практично з нуля. Більше 60% техніки залишилося на непідконтрольній Україні території. Завдяки міжнародним організаціям й обласній адміністрації нам вдалося частково виправити ситуацію з оснащенням. (...) Найчастіше нам доводилося проводити евакуацію населення із прифронтових населених пунктів. Так, за минулий рік ми евакуювали більше 3 тис. людей із «гарячих точок» Луганщини, серед яких 470 – діти. Ми також активно займаємося доставкою гуманітарної допомоги. Зокрема, за минулий рік нами було доставлено 1,2 тис. тон такої допомоги (...) (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug/posts/470953879753584>. – 2015. – 16.09*).

Директор Департаменту масових комунікацій Луганської облдержадміністрації Денис Денищенко:

(...) На цей час розробляються плани протидії брехливій антиукраїнській пропаганді, насамперед, донесення об'єктивної правдивої інформації до наших земляків, які залишилися на окупованій території Луганщини. Також активно проводиться робота по встановленню нових теле- та радіопередатчиків.

Сьогодні вкрай потрібно відновити газету обласного значення, щоб до всіх найвіддаленіших куточків області доносити проукраїнську позицію.

Найближчими днями відбудуться зустрічі з головними редакторами міських та районих комунальних друкованих ЗМІ та керівниками підрозділів комунікацій з громадськістю з метою обговорити проблеми інформаційної безпеки (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug/photos/a.292244664291174.1073741828.288336554681985/470688403113465/?type=1>. – 2015. – 15.09*).

Лекарства, которые были привезены UNICEF для ВИЧ-инфицированных 17 августа и 3 сентября, уже до конца текущего месяца будут доставлены на неподконтрольные территории Донбасса (*Восстановление Донбасса // <https://www.facebook.com/VosstanovleniyeDonbassa/photos/a.547169122051898.1073741828.544530008982476/666837246751751/?type=1>. – 2015. – 15.09*).

Общественная организация Крымская диаспора проведет обучающие курсы для переселенцев по созданию сайта в интернете на базе платформы «WordPress». Курс будет проходить в г. Киев (*Восстановление Донбасса // <https://www.facebook.com/VosstanovleniyeDonbassa/photos/a.547169122051898.1073741828.544530008982476/666610883441054/?type=1>. – 2015. – 15.09*).

На запрошення Червоного Хреста Баварії і при активній участі Товариства Червоного Хреста України, Луганської обласної організації Товариства Червоного Хреста й Департаменту освіти і науки Луганської облдержадміністрації 20 дітей області, які постраждали внаслідок бойових дій, мали можливість відвідати Федеративну Республіку Німеччину з метою реабілітації. Діти проживали в літньому таборі «Gschwender Hof», що розташований у Баварських Альпах у місті Імменштадт на відстані приблизно 140 км від Мюнхена (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug/posts/470191749829797>. – 2015. – 14.09*).

Презентованы фор-эскизы жилья для переселенцев в Славянске, которое будет построено за деньги ЕС (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk/posts/898959210198981>. – 2015. – 11.09*).

11 вересня заступник голови Луганської облдержадміністрації Юрій Клименко зустрівся з представниками Державного науково-дослідницького і проектного інституту основної хімії «Ніохім». За дорученням Кабінету Міністрів України представники інституту приїхали розглянути та вивчити питання, пов'язані із виробництвом соди на території Луганської області, а саме в Лисичанську.

Директор інституту Ірина Довгалюк.

Ми приїхали, щоб подивитися наскільки вигідно вкладати нашої державі кошти у відродження виробництва соди на Луганщині. У Лисичанську було дуже велике підприємство з виробництва соди. Ми би

хотіли поїхати і на місці побачити, що нам краще робити – будувати поряд нове, чи відроджувати старі потужності.

Заступник голови Луганської облдержадміністрації Юрій Клименко:

В Україні практично відсутні підприємства з виробництва соди, тому будівництво подібного об'єкту важливе для всієї країни. Зі свого боку ми пропонуємо побудувати не тільки завод, а й індустріальний парк. Тобто ще низку підприємств, заводів, що будуть пов'язані циклом виробництва *(Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug/posts/469097859939186>. – 2015. – 14.09).*

Голова Донецької військово-цивільної адміністрації Павло Жебрівський:

Донецькій області обов'язково потрібно скористатися досвідом Польщі. Країна успішно впровадила децентралізацію і до створення територіальних громад підходила всебічно. Так, для кожної території був затверджений пакет соціокультурних потреб з урахуванням кількості населення та регіональних особливостей. Наприклад, для громади в 5 тисяч населення обов'язково передбачений басейн, від 30 тисяч – театр тощо.

Я вже доручив профільним департаментам і управлінням Донецької ОДА вивчити польський досвід і в місячний термін запропонувати перелік необхідних соціокультурних послуг в умовах області.

Децентралізація – це абсолютно європейський процес, коли громади беруть на себе відповідальність за облаштування свого життя. Кожна територіальна одиниця повинна мати своє обличчя.

Сьогодні на Донеччині складається враження, що не промисловість працює на людей, а люди на промисловість. Потрібно позбуватися цього «совкового насліддя». Зміна свідомості не відбудеться без зміни навколишнього світу. Соціокультурні стандарти, які кожна територія визначає та впроваджує для себе, – це важливий крок до викорінення хвороби патерналізму.

До речі, першою на мою пропозицію допомоги в організації нових стандартів життя на території новостворених громад відгукнулася Державна служби з надзвичайних ситуацій України. Сьогодні з ДСНС підписано меморандум про співпрацю *(Павло Жебрівський // <https://www.facebook.com/zhebrivskyi/posts/475275619321629>. – 2015. – 11.09).*

В Донецьке працюють практично всі школи міста, всі технікуми, училища і вузи. Однак, в вузах частина студентів по-прежнему предпочитає работать удаленно – получая задания от преподавателей по интернету *(Восстановление Донбасса // <https://www.facebook.com/VosstanovleniyeDonbassa/photos/a.547169122051898>. – 2015. – 11.09).*

Генеральный секретарь организации Ламберто Заньер:

Чтобы люди могли поскорее вернуться в свои дома, OSCE подключится к процессу разминирования населенных пунктов в зоне проведения антитеррористической операции (*Восстановление Донбасса // <https://www.facebook.com/VosstanovleniyeDonbassa/photos/a.547169122051898.1073741828.544530008982476/665386913563451/?type=1>*. – 2015. – 11.09).

Славянское управление по газоснабжению и газификации отчиталось о старте восстановительных работ в Дворце культуры им. В.И. Ленина. Уже в скором времени дети и творческие коллективы смогут вернуться в родной ДК.

Приступили к ремонту подвальной части помещения. Сейчас идут работы по восстановлению подвода воды. По мере возможности будут подвозиться стройматериалы и работы будут продолжаться. Вскоре здание будет способно принять те группы и творческие коллективы, которые раньше там занимались. Иными словами, восстановлением занимаемся. полноценного запуску ДК (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk/posts/898452100249692>*. – 2015. – 10.09).

10.09 в Луганській обласній ВЦА Голова Державного агентства з питань відновлення Донбасу Вадим Черниш, заступник Міністра регіонального розвитку України Едуард Кругляк, заступник Міністра соціальної політики Сергій Устименко провели зустріч з проблемних питань регіону з заступниками голови Луганської облдержадміністрації, керівниками райдержадміністрацій, районних військово-цивільних адміністрацій, структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Луганській області.

Під час наради були обговорені питання відсутності рішення про перерозподіл освітньої субвенції місцевим бюджетам Луганської області з державного бюджету з урахуванням кількості вимушених переселенців з територій, які тимчасово непідконтрольні українській владі, відсутності механізму фінансової компенсації збитків власникам земельних ділянок, які вилучаються для будівництва фортифікаційних споруд, відсутності механізму компенсації витрат на добування та транспортування питної води на тимчасово окуповану територію Луганської області та інші.

Директор КП «Попаснянський районний водоканал» Іван Вілков:

Наше комунальне підприємство більше ніж 90% видобутої води постачає на тимчасово окуповану територію, питання взаємодії з якою не передбачено діючим законодавством. Річна сума витрат на експлуатацію комплексу інженерно-технічних споруд становить 370 млн грн, сума збитків з яких складає 358 млн грн..

Заступник голови Луганської облдержадміністрації Юрій Клименко:

Щомісячно з обласного бюджету ми платимо 6 млн грн на покриття збитків водоканалу. На нашу думку, треба внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» шляхом визначення

відповідальної бюджетної програми, яка надасть право розробити механізм компенсації збитків за послугу централізованого водопостачання, наданого на тимчасово окуповану територію України.

**Голова Державного агентства з питань відновлення Донбасу
Вадим Черниш:**

Сьогоднішня нарада – один із етапів вивчення ситуації у Луганській області. Наша група працює вже давно. Ми їздимо по закладам і підприємствам регіону й зустрічаємося з великою кількістю людей. Ми вже напрацювали близько 60 питань по Луганській області. Сьогоднішня нарада – це спроба закріпити окрему інформацію, яка ще не була нам відома в загальному документі, що буде представлено Уряду та Прем'єр-міністру через віце-прем'єр-міністра, Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадія Зубка, оскільки він курує відновленням Донбасу. Тому напрацьована інформація з нашими пропозиціями, пропозиціями профільних міністерств, Луганської обласної військово-цивільної адміністрації буде доведена до відома усіх центральних органів влади
(Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug/posts/468800316635607>. – 2015. – 10.09).

10 вересня заступник голови Луганської облдержадміністрації Ольга Лішик зустрілася з головою Крайової Управи Ліги Українців Канади, головою дослідного інституту «Українка», членом дирекції Українського Культурного Центру, куратором школи української спадщини ім. Ю. Липи (Торонто, Канада) Орестом Стецівом, який вперше відвідав наш регіон.

Мета цієї зустрічі – продовження налагодження взаємовідносин та співробітництва між обласною владою і міжнародними організаціями й товариствами.

Обласна влада спромоглася до 1 вересня відремонтувати зруйновані школи (за виключенням однієї вщент знищеної) вздовж лінії розмежування, щоб для всіх луганських школярів свято Першого дзвоника відбулося.

Луганська облдержадміністрація робить усе можливе для відновлення житлових будинків, об'єктів соціальної сфери – це для неї пріоритетне завдання. Тим більш, що наші земляки-переселенці повертаються додому з різних куточків України та інших країн.

Заступник голови Луганської облдержадміністрації Ольга Лішик:

На підконтрольній території області зареєстровано 218 тис. вимушених переселенців, яких ми не спроможні забезпечити роботою. Бо ці території здебільшого аграрні, а промислові райони залишаються окупованими.

Наша місія – відбудувати те, що зруйновано на луганській землі в цій підступній війні проти України. Ми продемонструємо, що Луганська область відродилася. Ми зробимо все можливе для налагодження цивілізованого гідного життя луганчан. (...)

Облдержадміністрації вдалося успішно реалізувати проект щодо відпочинку та реабілітації дітей з Луганщини в інших областях України та в

європейських країнах. У першу чергу в такі подорожі відправляються маленькі луганчани з прифронтових районів, які пережили жахи війни. (...)

Обласна влада відкрита для співпраці з усіма міжнародними організаціями, благодійниками, які небайдужі та щирі в своїх намірах допомогти у відбудові Луганщини (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug/posts/468757499973222>. – 2015. – 10.09*).

ЭКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Руководитель инициативы «Восстановление Донбасса» Елена Петряева:

Социологическое исследование, проведенное нами совместно с компанией «TNS» – это способ систематизировать и проанализировать накопившийся комплекс проблем. Для того, чтобы выстраивать дальнейшую работу с переселенцами в самых острых вопросах, которые нуждаются в пристальном внимании, как органов государственной власти, так и общественности. Это первое комплексное исследование в Украине, которое рассказывает о проблемах переселенцев и отношении к ним местных жителей. И это реальное пособие к работе для государственных органов Украины.

По результатам исследования эксперты пришли к неутешительным выводам. 15% опрошенных переселенцев из Донбасса скрывают свой статус. Основные причины: опасение за свою жизнь и жизнь своих близких, или просто не считают нужным об этом говорить.

Кроме того в Киеве только 1,8% опрошенных готовы сдать квартиру переселенцам и только 4% готовы помогать с работой. При этом 57% киевлян готовы оказать приехавшим из Донбасса бытовую помощь – продуктами, вещами.

Социолог TNS Ukraine Александр Козырев:

9/10 местных жителей тепло и отзывчиво относятся к переселенцам. 12% местных жителей сами имеют опыт вынужденных переездов, что вероятно также сказывается на их отношении к переселенцам.

Но в то же время, по результатам исследования в августе 2015 года уже 10% местных жителей в регионах ответили, что переселенцы – это люди, которые осложняют их жизнь. Этот показатель вырос в течении года на 4% (в 2014 году на этот вопрос положительно отвечали 6%).

Результаты опроса показали, что 51% переселенцев готовы со временем вернуться на Донбасс, а более половины из них готовы участвовать в восстановлении разрушенной инфраструктуры региона (*Более 50% переселенцев не смогли адаптироваться на новом месте, – «Восстановление Донбасса» // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/21035-bolee-50-pereselentsev-ne-smogli-adaptirovatsya-na-novom-meste-vosstanovlenie-donbassa/>). – 2015. – 16.09).*

Народный депутат от БПП, первый заместитель председателя фракции Игорь Кононенко:

На этой пленарной неделе парламент проголосует за законопроект об участии в местных выборах переселенцев. (...)

Я не считаю, что это изменение правил игры – реальная ситуация, и наша задача, чтобы все-таки 100% или максимальное количество граждан приняли участие в местных выборах (*Рада на этой неделе решит*

разрешать ли переселенцам голосовать на местных выборах // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/20997-rada-na-etoj-nedele-reshit-razreshat-li-pereselentsam-golosovat-na-mestnyih-vyiborah/>). – 2015. – 15.09).

Напомним, что по последним данным Министерства социальной политики Украины на 14 сентября на учет взято 1 млн. 483 тыс. 119 внутренне перемещенных лиц, или 1 млн. 164 тыс. 338 семей из Донбасса и Крыма.

Генеральный директор Комітету виборців України (КВУ) Олексій Кошель:

(...) Голови Луганської та Донецької військово-цивільних адміністрацій повідомляли, що більшість людей, які отримали статус внутрішніх переселенців, повернулися на непідконтрольні території. І чіткого списку людей, які реально переселилися, немає.

Держава повинна провести перереєстрацію, щоб ми чітко знали, хто проживає на території, контрольованій Україною, а хто – ні. Після цього на виборах об'єднаних територіальних громад, на місцевих виборах 2017 року (якщо такі відбудуться) ми отримаємо змогу розглядати питання голосування переселенців відповідно до реєстрації та норм закону, що базується не на політичних гаслах, а на чітких критеріях (*Держава повинна провести перереєстрацію, щоб знати, хто проживає на підконтрольній Україні території, а хто – ні // АСН (<http://asn.in.ua/ua/news/opinions/12871-gosudarstvo-dolzno-provesti-pereregistraciju-chno.html>). – 2015. – 14.09).*

Наиболее актуальными вопросами среди переселенцев остаются оформление пенсий и социальной помощи внутренне перемещенным лицам, а также порядок и правила пересечения линии разграничения в зоне АТО. Такие данные, по итогам первого месяца работы приводит Центр консультативной помощи переселенцам, открытый «Восстановлением Донбасса» в городе Киеве.

Руководитель Центра консультативной помощи переселенцам Инна Мишина:

(...) Больше всего людей интересуют вопросы, связанные с оформлением пенсий переселенцам из неподконтрольных территорий. Таких обращений было 54. Кроме того, 12 обращений было связано с предоставлением адресной помощи переселенцам и условиями их оформления. Часто переселенцы обращались за помощью в поиске контактов государственных органов и структур. Всего таких запросов было 18 (*Оформление социальных выплат остается наиболее актуальным вопросом среди переселенцев – Восстановление Донбасса // Восстановление Донбасса (<http://restoring-donbass.com/novosti/20781-oformlenie-sotsialnyih-vyiplat-ostaetsya-naibolee-aktualnyim-voprosom-sredi-pereselentsev-vosstanovlenie-donbassa/>). – 2015. – 11.09).*

Комітет виборців виступив проти прийняття законопроектів, які надаватимуть внутрішньо переміщеним особам право голосувати за фактичним місцем реєстрації.

У Верховній Раді зараз є три законопроекти, якими пропонується надати переселенцям право голосу на наступних місцевих виборах.

Проте у КВУ вважають, що усі ці законопроекти суперечать Конституції, оскільки створюють для внутрішньо переміщених осіб «особливі» умови голосування за місцем фактичної проживання, хоча такої можливості будуть позбавлені «військовослужбовці строкової служби, громадяни України, які проживають за кордоном, а також громадяни, які за вироком суду перебувають у місцях позбавлення волі, оскільки вони не належать до жодної громади».

У КВУ заявляють, що місцеві вибори відрізняються від парламентських чи президентських, на яких мають право голосувати всі, бо органи місцевої влади обирають члени територіальних громад.

«Якщо узагальнити норми Конституції, законів... то член територіальної громади – це особа, яка має зареєстроване місце проживання (відмітка у паспорті громадянина України або тимчасовому посвідченні громадянина України) у межах відповідної територіальної громади», – заявили в КВУ.

У Комітеті вважають, що «законопроекти не пропонують механізмів визначення належності до територіальної громади за фактичним місцем проживання іншим громадянам, у тому числі тим, які на даний момент взагалі позбавлені права голосу на місцевих виборах».

«Для них залишається правило про належність до територіальної громади за реєстрацією місця проживання. Тобто пропонується створити певні винятки – привілеї для внутрішньо переміщених осіб, *хоча такі привілеї прямо заборонені статтею 24 Конституції*», – заявили в КВУ (*КВУ розкритикував законопроекти, які надають право переселенцям голосувати на місцевих виборах // Zaxid.net (http://zaxid.net/news/showNews.do?kvu_rozkritikuvav_zakonoproekti_yaki_nad_ayut_pravo_pereselentsyam_golosovati_na_mistsevih_viborah&objectId=1365271). – 2015. – 11.09).*

Колишній міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт:

Треба орієнтуватися, що мир досягатиметься крок за кроком. Те, що потрібно робити вже – це простягнути руку допомоги переселенцям. Я кажу про гуманітарну допомогу. Міжнародна спільнота допомагає, але, на мій погляд, може робити і більше (*У Європі бачать прогрес України, але радять старатися більше // Радіо Свобода (http://www.radiosvoboda.org/content/article/27240582.html). – 2015. – 11.09).*

Координатор експертних груп «реанімаційних пакету реформ» Вадим Міський:

Вибори в Маріуполі також будуть складними.

Маріуполь постраждав від інформаційної атаки, а також там склалося важке економічне становище.

Усвідомлений вибір можливий у більш стабільній економічній атмосфері, тим більше самі маріупольці просять вибори ньому проводити (*Експерт: вибори в Маріуполі ускладнить економічна ситуація // Голос Столиці* (http://newsradio.com.ua/2015_09_10/Ekspert-vibori-v-Mar-upol-uskladnit-ekonom-chna-situac-ja-9230/). – 2015. – 10.09).

Координатор Гражданской сети «ОПОРА» Ольга Айвазовская:

(...) Право на голосование является неотъемлемым правом «перемещенных лиц» согласно международному законодательству, а голосование на местных выборах не повлияет на результаты выборов, так как настроения переселенцев в основном соответствуют настроениям избирателей в соответствующих регионах.

Кроме того, желание голосовать изъявляет лишь незначительная часть переселенцев.

На прошлых парламентских выборах правом заявить о своем желании принять участие (в голосовании, – ред.) воспользовались только 30 тысяч переселенцев (...) (*Власти не готовы дать право голосовать переселенцам, потому что часть из них живут в «ЛДНР», – координатор ГС «ОПОРА» Айвазовская // Україна без корупції* (<http://www.corruption.net/novini/item/61331-vlasti-ne-gotovy-dat-pravo-golosovat-pereselentsam-potomu-chto-chast-iz-nikh-zhivut-v-ldnr-koordinator-gs-opora-ajvazovskaya>). – 2015. – 10.09).

Центризбирком просит силовые структуры уделить особое внимание безопасности членов избиркомов во время проведения местных выборов.

Координатор экспертных групп Реанимационного пакета реформ Вадим Миский:

В первую очередь, имеются в виду провокации, которые могут быть на прифронтовых территориях в восточных областях, так как на большей части территории Украины достаточно спокойно. Наиболее спокойная территория – это запад Донецкой области и север Луганской области. Выборы там состоятся полноценно, угроза каких-либо провокаций не является очень высокой. Также у нас есть зона антитеррористической операции, и понятно, что там выборы проводить невозможно. А есть прифронтовые территории, где уже есть украинская власть, но там тоже невозможно проводить выборы, потому что снаряд может в любой момент попасть в избирательный участок. Также есть территории, где уже нет прямой угрозы обстрелов, но есть существенная информационная угроза, ведь там у населения сохраняются определенные связи с родственниками, знакомыми, которые проживают на неподконтрольной Украине территории. Я бы сказал, что угроза провокаций прежде всего есть именно на этой территории.

Там есть много нюансов. Фактически, в 91 населенном пункте Донецкой области выборы не состоятся. Это, в частности, Дебальцево, Константиновка, Авдеевка, Артемовск, Марьинка. То есть это те города, где были ожесточенные бои. В Луганской области это Попасная, Счастье. То есть это те населенные пункты, которые у нас на слуху, там есть смысл не проводить выборы, потому что уровень провокаций может быть очень высоким. Зато в Мариуполе, в Лисичанске, очевидно, выборы состоятся.

Честно говоря, я думаю, что Центризбирком должен советоваться именно с военными экспертами, с Минобороны и интересоваться, есть ли угроза обстрелов, есть ли техническая возможность вообще организовать голосование в день выборов так, чтобы не было человеческих жертв. Если же есть такая возможность, то надо пройти вторую проверку, которую, к сожалению, Мариуполь не проходит. Осознанный выбор можно делать тогда, когда нет такого глубокого экономического кризиса. Сейчас вся Украина переживает экономический кризис, но в Мариуполе, на мой взгляд, это особенно чувствуется. Поэтому, если даже сами мариупольцы просят не проводить выборы, возможно, целесообразно их там отменить.

Я пока детально не ознакомлен планами Службы безопасности Украины. Но по логике, нужно увеличить количество людей, как-то зондировать ситуацию в городе и пытаться заранее выявлять попытки провокаций. Нужно также, чтобы работали оперативно-розыскные службы и, возможно, даже спецслужбы, которые занимаются упреждением этих ситуаций (*Относительно проведения местных выборов в Мариуполе надо принять взвешенное решение – Миский // Голос столиці (http://newsradio.com.ua/rus/2015_09_10/Mestnie-vibori-v-Mariupole-nuzhno-otmenit-Miskij-5555/). – 2015. – 10.09*).

Прогнози

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Очікуємо, що до кінця поточного року європейські партнери ратифікують Угоду про асоціацію України та ЄС і з 1 січня 2016 року повноцінна зона вільної торгівлі з Європейським союзом вступить в силу.

Сьогодні минає рік з того моменту, коли була ратифікована Угода про асоціацію з Європейським Союзом, і рік Україна робить поступові кроки щодо виконання цієї Угоди.

(...) Ринки для української продукції – це ринки Європейського Союзу, який український бізнес зараз знаходить в силу того, що Україна підписала Угоду. І конкурентноспроможність українських товарів повинна рости *(Глава Уряду: Угода про ЗВТ з ЄС набуде чинності з 1 січня 2016 року. Ми готові до ембарго з боку Росії // Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248483608&cat_id=244276429). – 2015. – 16.09).*

Колишній глава МЗС Польщі Радослав Сікорський:

Міграційна криза в Європі може вплинути на запровадження безвізового режиму між Україною і ЄС.

Деякі історії, безпосередньо не пов'язані з Україною, можуть кардинально змінити суспільні настрої. Суспільство стане гірше сприймати ідею вільного переміщення іноземців в Європі і в США.

Хоча я вважаю, що введення додаткових обмежень буде помилкою (...) *(Сікорський: міграційна криза може вплинути на скасування віз для України // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/16/7081586/>). – 2015. – 16.09).*

Єврокомісар по вопросам Европейской политики соседства и переговоров о расширении Йоганнес Хан:

Я не могу предсказать, когда может быть введен безвизовый режим для Украины. Но самый высокий уровень оптимизма заключается в том, что я могу сказать, что надеюсь на то, что мы получим положительный отчет о выполнении Плана по либерализации визового режима как можно скорее *(В ЕС отказались назвать сроки введения безвизового режима для украинцев // INSIDER (<http://www.theinsider.ua/rus/politics/55f2e76238ecf/>). – 2015. – 11.09).*

Все оценки по объему теневой экономики, как и объемах зарплат в конвертах, в Минфине считают субъективными и не берутся прогнозировать будущие успехи по детнизации.

Заместитель главы Министерства финансов Елена Макеева:

Во-первых, мы не верим в детенизацию с первого года, и страны, которые проводили реформы, успехом в детенизации похвастаться не могли. Во-вторых, самую теневую экономику очень сложно посчитать, поэтому все оценки будут субъективными, неподтвержденными, а значит рискованными.

В базовом сценарии бюджета на 2016 года это не учитывается.

Нет, мы просто не имеем права этого делать, это невозможно просчитать, а значит рискованно для бюджета. У нас базовый сценарий на 2016 год – без учета выхода бизнеса из тени.

Самое интересное, к нашей модели из-за низких ставок очень осторожно относится МВФ. Президент сказал, что мы не должны снижать налоговое давление за счет пенсионеров и социально незащищенных слоев населения. Между тем предложение опустить ставку НДС до 10% – это «минус» 50 млрд грн доходов местных бюджетов. По НДС шаг в 1% – 10 млрд грн, снижение до 15% – это еще 50 млрд грн (*Минфин пока не ждет выхода зарплат из тени // Україна без корупції (http://corruption.net/novini/item/61434-minfin-poka-ne-zhdet-vykhoda-zarplat-iz-teni). – 2015. – 11.09).*

Український дипломат і громадський діяч, экс-міністр закордонних справ Володимир Огризко:

Рішення ЄС про безвізовий режим для України може бути політичним, навіть, якщо певні критерії не будуть до кінця виконані.

Я не виключаю навіть такої ситуації, що в разі, якщо якісь певні елементи навіть і не будуть достатньою мірою виконані, я все-таки думаю, гору візьме політичне мислення, політичні рішення, які будуть позитивними відносно України.

У рішенні щодо надання Україні безвізового режиму ЄС керуватиметься також наміром підштовхнути внутрішні реформи в країні (*ЄС може дати безвізовий режим Україні як аванс до реформ, – Огризко // Телеканал новин «24» (http://24tv.ua/news/showNews.do?yes_mozhe_dati_bezvizoviy_rezhim_ukrayini_yak_avans_do_reform_ogrizko&objectId=610665). – 2015. – 11.09).*

Голова правління Центру протидії корупції, експерт антикорупційної групи Реанімаційного пакету реформ Віталій Шабунін:

Антикорупційне бюро запрацює в форматі слідства не раніше грудня цього року. Тобто раніше цього не буде точно. Ми покладаємо великі надії на цю організацію.

Ми переконані, що ці органи мають створити прецеденти, прецеденти покарання високопосадовців, які використовують бізнес, не завжди власний, формально з ними пов'язаний – для особистого збагачення шляхом розкрадання державних ресурсів: чи то землі, чи то надр, чи то прямо бюджетних коштів (*Антикорупційне бюро запрацює у форматі слідства не раніше грудня – експерт // Радіо Свобода (http://www.radiosvoboda.org/content/news/27236727.html). – 2015. – 10.09).*

Глава представительства Всемирного банка в Украине, Беларуси и Молдове Чимао Фан:

Экономика Украины демонстрирует признаки стабилизации и может начать восстановление уже в следующем году при условии продолжения структурных реформ.

Мы видим ранние признаки стабилизации. Фискальный дефицит удалось сократить, мы видим стабилизацию банковского сектора, отток капиталов удалось приостановить. Мы видим стабилизацию валютного курса. Резервы выросли – благодаря помощи международных организаций. То есть признаки стабилизации есть.

Однако важно, чтобы страна сохранила их. И это во многом зависит от политики властей. Ситуация очень уязвимая. Если мы хотим роста в следующем году, необходимо продолжать реформу банковского сектора, энергетического сектора, проводить судебную реформу, улучшать деловую среду. Это структурные реформы, которые бесконечно важны для Украины. Но я оптимистичен в том, что экономика действительно начнет выздоровление в следующем году (*Эксперты прогнозируют восстановление экономики Украины в 2016 // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/economics/enews/eksperty-prognoziruyut-vosstanovlenie-ekonomiki-ukrainy-v-2016-648329.html). – 2015. – 10.09).*

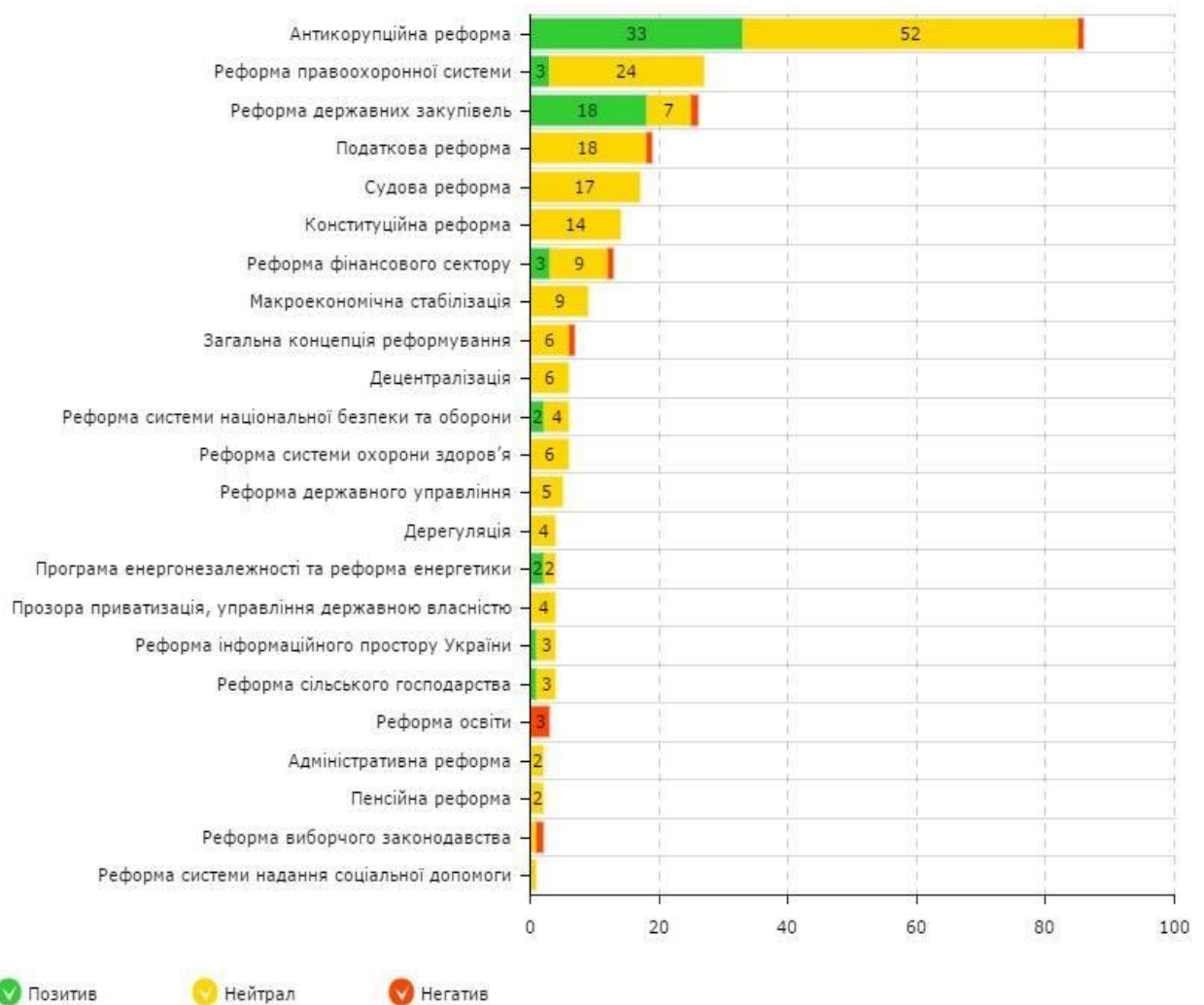
Міністр соціальної політики Павло Розенко:

Я все-таки не втрачаю оптимізму, щоб пенсійна реформа в тому вигляді, в якому ми її подали на розгляд Верховної Ради, була розглянута в цьому півріччі.

Частково накопичувальна система запрацює з 1 січня 2016 року, а в повному обсязі з 1 січня 2017 року (*Мінсоцполітики розраховує на проведення пенсійної реформи до 2016 року // UAZMI (http://uazmi.org/news/1329527488886460). – 2015. – 10.09).*

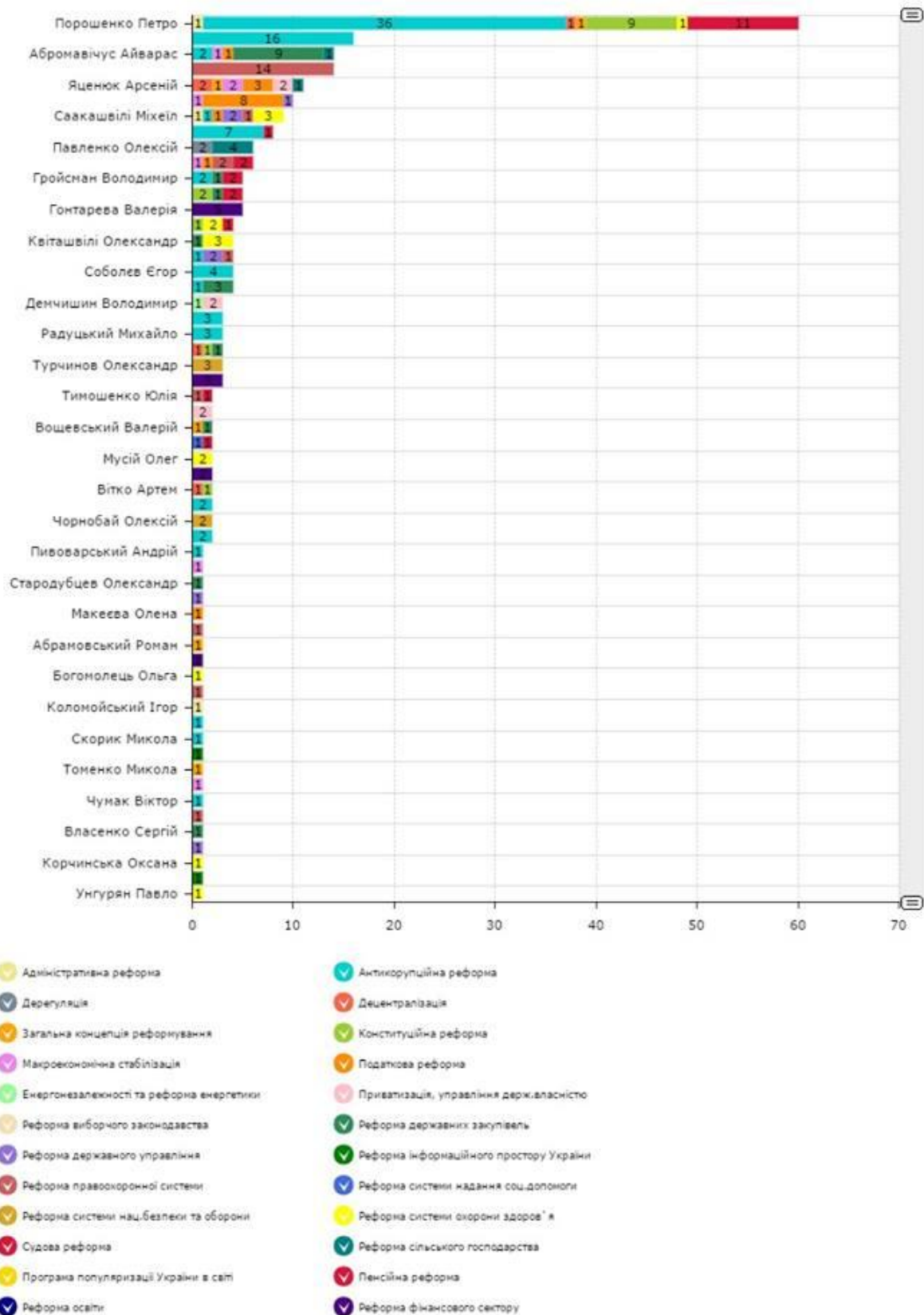
Інфографіка

Реформи в розрізі тональності згадування у топ-медіа 15 вересня 21

*(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
// <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/604307216338951>. – 2015. –
16.09).*

Медіаактивність політиків у топ-медіа, в розрізі реформ, 15 вересня 2015 року

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
 // <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/604307216338951>. – 2015. – 16.09).

ЗАКОНОПРОЕКТ «ПРО НАУКОВУ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ»

№ 2244А

МЕТА ЗАКОНОПРОЕКТУ – ВИВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРІОРИТЕТНУ ГАЛУЗЬ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ, ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ТА ДВИГУНА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ.

ЗАКОНОПРОЕКТ ГОТУВАВСЯ НА ОСНОВІ ТРЬОХ ПРИНЦИПІВ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАУКОЮ У НАПРЯМІ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАУКОВОЮ СФЕРОЮ

Створення Національної ради України з питань розвитку науки та технологій

Створити Національну наукову раду, що має повноваження для визначення стратегії розвитку української науки та визначення пріоритетних напрямків досліджень.

Національна наукова рада складатиметься з двох комітетів – наукового та адміністративного і працює за принципом тісної взаємодії представників наукового співтовариства з представниками уряду для ефективного впровадження прийнятих рішень. Участь у науковому комітеті іноземних експертів.

Надання працівникам академічних наукових установ права участі у процесах реформування НАН України та національних галузевих академії наук

Покарання за плагіат та корупцію в науковій сфері. Скасування довічних виплат для дійсних членів та членів-кор НАН та галузевих академії наук, обраних після набуття чинності нової редакції Закону

ДЕМОНОПОЛІЗАЦІЯ ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВОЇ СФЕРИ

Створення незалежного Національного фонду

Забезпечення базового фінансування науки на рівні 0,7 від ВВП. Забезпечення конкурсного фінансування науки на рівні 1% від ВВП.

Національний фонд досліджень забезпечує конкурсне фінансування фундаментальної, прикладної науки та інновацій, діє за прозорими схемами конкурсного присудження коштів з залученням іноземних експертів і міжнародною експертною оцінкою діяльності.

Доступ окремих дослідників, груп, колективів та мережі до конкурсних проектів.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ ТА СТРУКТУР ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ТА ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Створення мережі Державних ключових лабораторій

Забезпечення одним зі стратегічних напрямків участь України у загальноєвропейських наукових колабораціях та програмах міжнародного співробітництва.

Створення та розвиток національних дослідницьких інфраструктур та інтеграції їх до мережі Європейських дослідницьких інфраструктур.

Можливість збереження наукового стажу під час навчання та роботи за кордоном. Можливість проходження тривалого стажування (у т.ч. за кордоном) із збереженням робочого місця.

(Реанімаційний пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform/photos/a.303335963152576.1073741828.291274317692074/532389303580573/?type=1>. – 2015. – 16.09).

Запорізька область

Сучасний стан територіального устрою на базовому рівні

Проект перспективного плану формування територій громад

Кількість адміністративно-територіальних одиниць базового рівня

Загальна кількість рад – 299, з них:

- сільських – 263
- селищних – 22
- міських – 14

Об'єднаних територіальних громад схвалених обласною радою - 69

Об'єднаних територіальних громад включених до проекту розпорядження - 51

1

(Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад Запорізької та Одеської областей // Децентралізація влади (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/535>). – 2015.– 16.09).

Одеська область

Сучасний стан територіального устрою на базовому рівні

Проект перспективного плану формування територій громад

Кількість адміністративно-територіальних одиниць базового рівня

Загальна кількість рад – 490, з них:

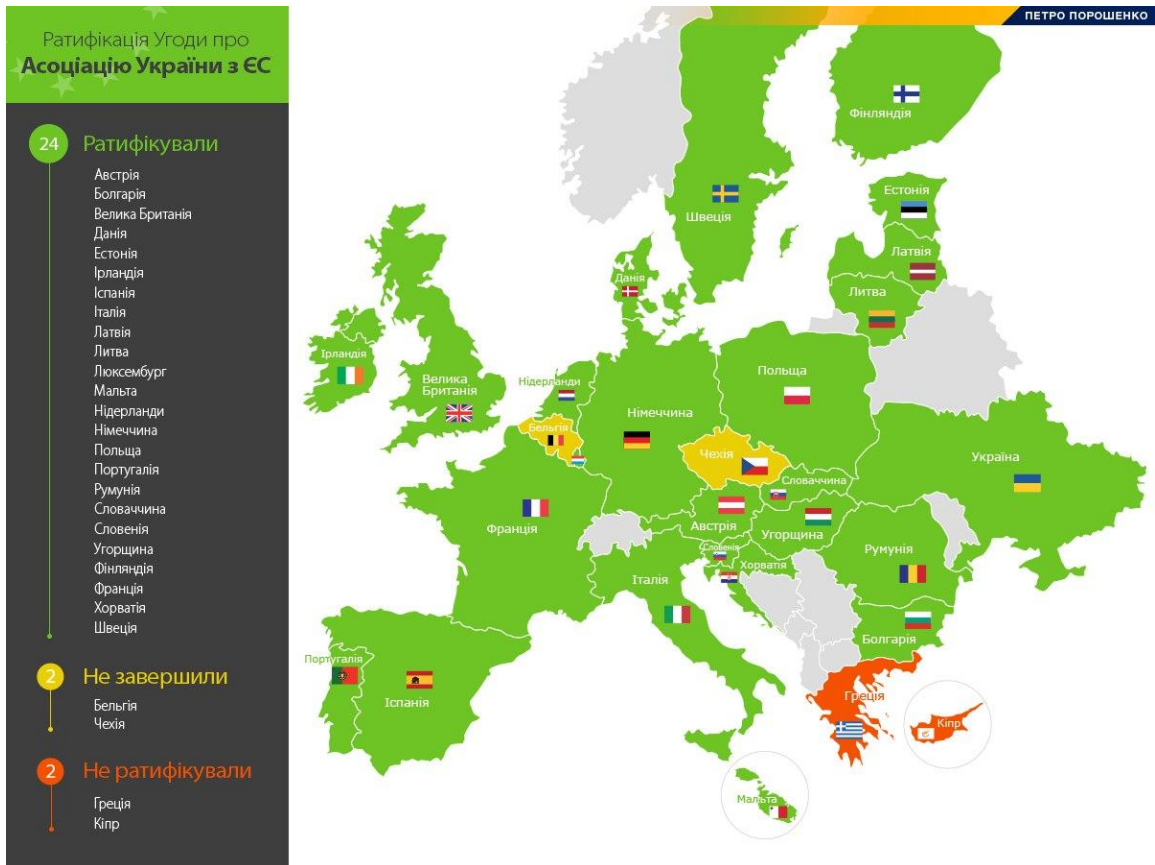
- сільських – 439
- селищних – 32
- міських – 19

Об'єднаних територіальних громад схвалених обласною радою - 29

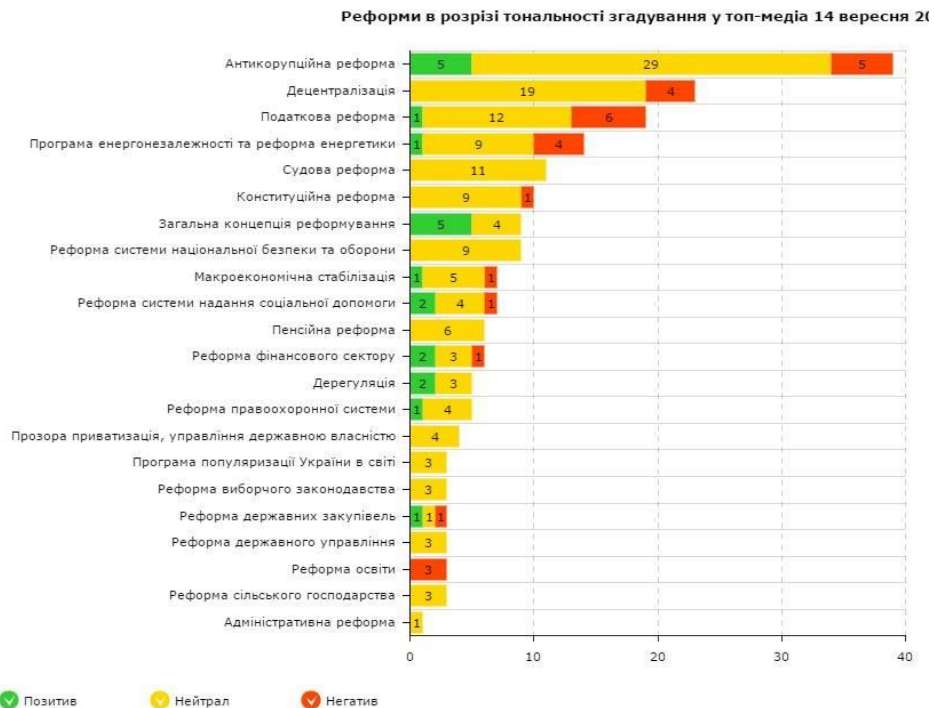
Об'єднаних територіальних громад включених до проекту розпорядження - 24

2

(Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад Запорізької та Одеської областей // Децентралізація влади (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/535>). – 2015.– 16.09).

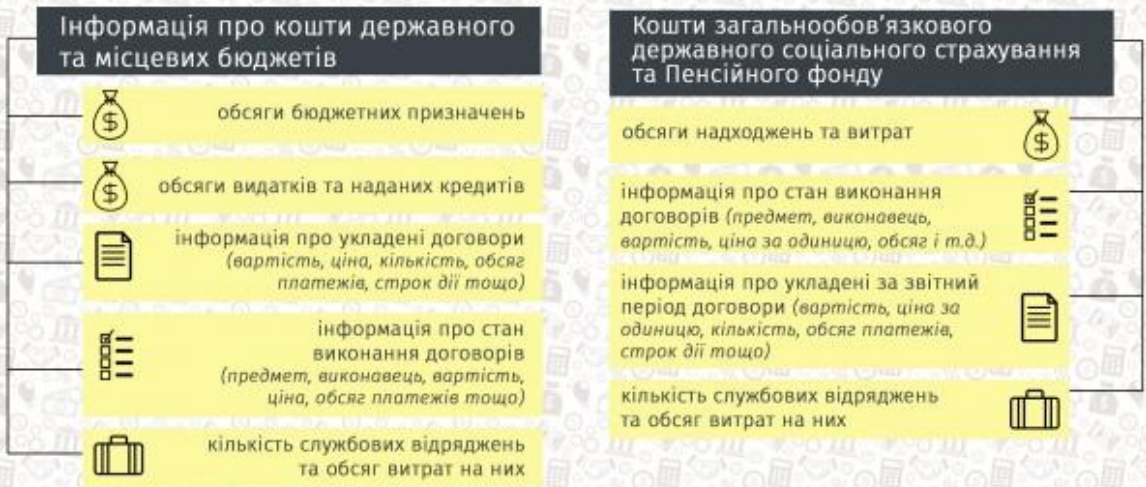

(КРИМ – УКРАЇНА // https://vk.com/crimea_this_ua?w=wall-2311758_877255&z=photo-2311758_379650097%2Falbum-2311758_00%2Frev.-2015.-16.09).

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/603968573039482>. – 2015. – 15.09).

Якої інформації стосується Закон „Про відкритість використання публічних коштів“ ч.1: кошти державного та місцевих бюджетів

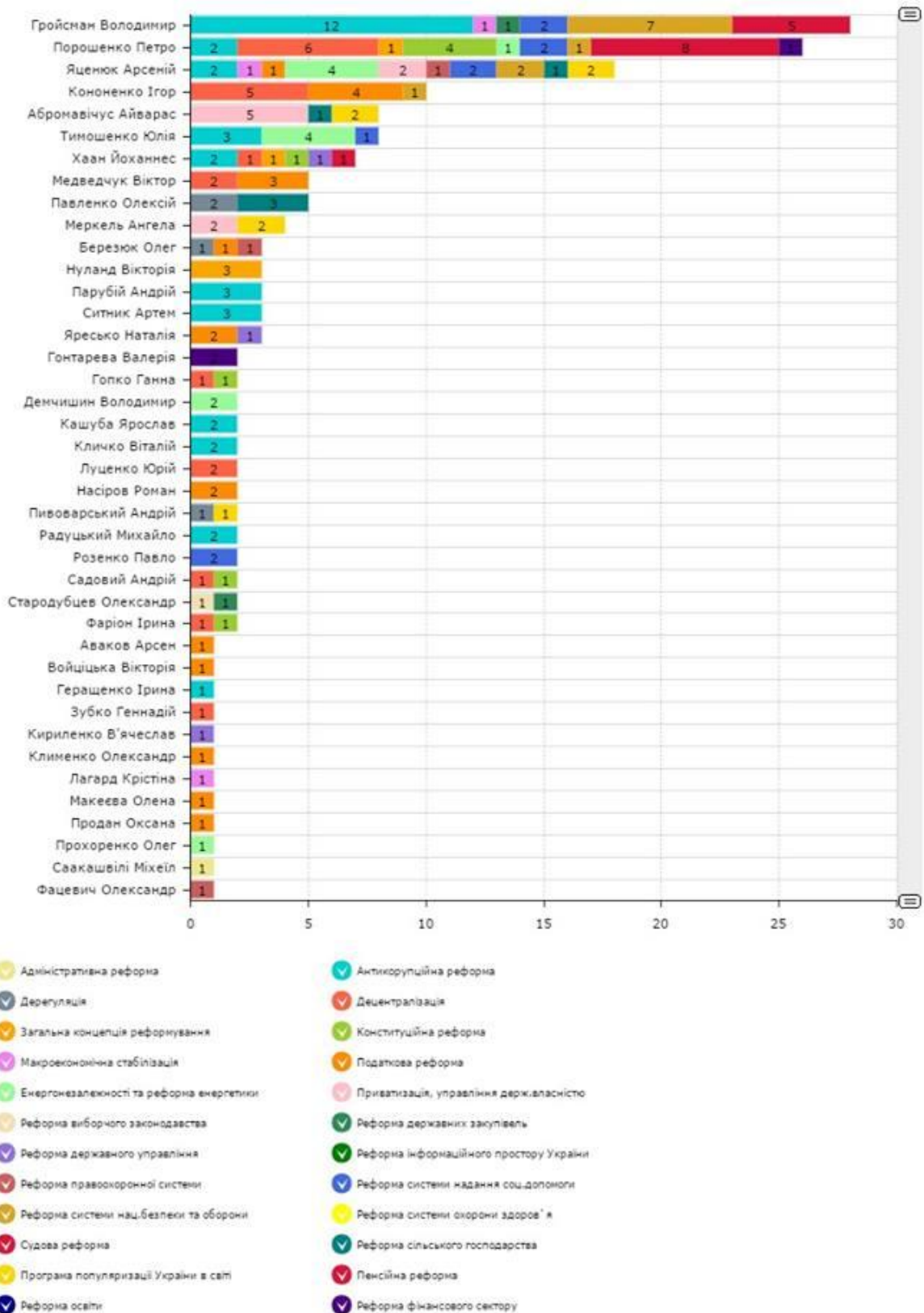

Інфографіка розроблена Центром політичних студій та аналітики за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

(Чи зможе влада подолати політичну корупцію? // Україна без корупції (<http://www.corruption.net/statti/item/62314-chy-zmozhe-vlada-podolaty-politychnu-koruptsiuu>). – 2015. – 15.09).

Медіаактивність політиків у топ-медіа, в розрізі реформ, 14 вересня 2015 року

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
// <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/603968573039482>. – 2015. – 15.09).

Реанімаційний пакет реформ Центр політичних студій та аналітики

проект закону **2123а**
«ПРО БОРТЬБУ З ПОЛІТИЧНОЮ КОРУПЦІЄЮ»

Порушення порядку фінансування

 політичних партій

 агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму

 передвиборної агітації

Підзвітність партій забезпечується:

 щорічним зовнішнім аудитом фінансової діяльності

 доступними для суспільства висновками аудиту

 детальним звітуванням партій про свої кошти та інше майно

обмеженням внесків і пожертв на користь партій:

- іноземними державами
- міжнародними організаціями
- іноземними юридичними особами
- іноземцями та особами без громадянства
- державними та комунальними підприємствами

 карається позбавленням волі

на строк до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років

Кримінальне та адміністративне покарання

 за фінансування партій підставними фізичними та юридичними особами

Контроль за фінансово діяльністю партій покладається на:

 Центральну виборчу комісію

 Рахункову палату

 Національне агентство з питань запобігання корупції

Виборчі фонди партій та кандидатів

 деталізовані

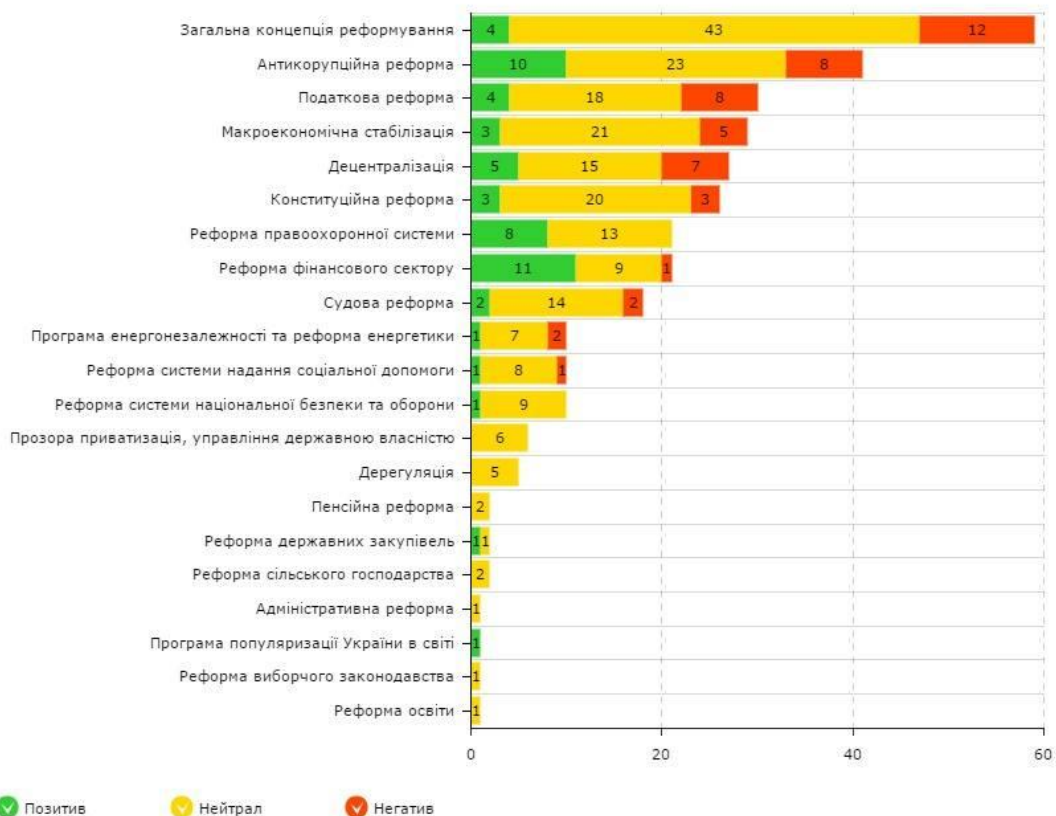
  прозорі

 підзвітні

 під громадським контролем

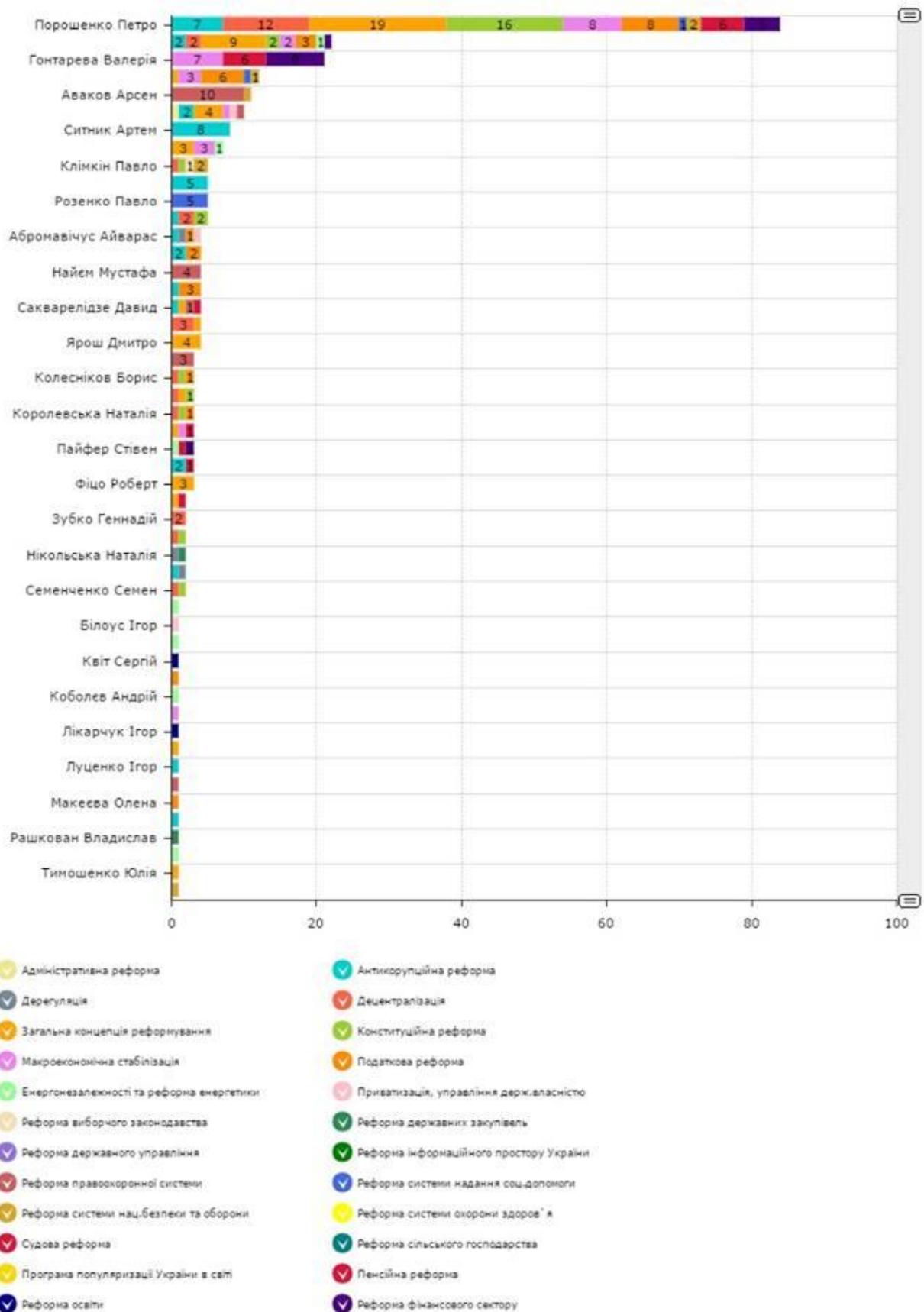
(Чи зможе влада подолати політичну корупцію? // Україна без корупції (http://www.corruption.net/statti/item/62314-chy-zmozhe-vlada-podolaty-politychnu-koruptsiuu). – 2015. – 15.09).

Реформи в розрізі тональності згадування у топ-медіа, 11-13 вересня

*(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
 // <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/603711696398503>. – 2015. –
 14.09).*

Медіаактивність політиків у топ-медіа, в розрізі реформ, 11-13 вересня 2015 року

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
// <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/603711696398503>. – 2015. – 14.09).

НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАСАД АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Пропозиції Transparency International Україна щодо структури національної доповіді

Інфографіку створено за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження»

Це основний документ аналізу політики, який повинен узагальнювати усі дані щодо корупції в державі та давати рекомендації щодо розвитку антикорупційної політики України.

Звіт готує Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)

Засади антикорупційної політики (Антикорупційна стратегія) визначаються Верховною Радою України

На основі доповіді НАЗК розробляє Антикорупційну стратегію України

Не пізніше 1 квітня НАЗК подає проект доповіді на розгляд Кабінету міністрів України

Не пізніше 1 червня Верховна Рада проводить парламентські слухання з питань ситуації щодо корупції та оприлюднює щорічну доповідь

(Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики // Transparency International (http://ti-ukraine.org/news/oficial/5477.html). – 2015. – 11.09).

Як Україна виконує міжнародні зобов'язання в галузі антикорупції?

Основним рушієм антикорупційних реформ в Україні залишаються рекомендації міжнародних організацій і тиск громадянського суспільства, а не політична воля державних інституцій. Рекомендації міжнародних експертів стосуються запровадження тих антикорупційних механізмів, ефективність яких уже була апробована в інших державах. Виконання міжнародних рекомендацій суттєво впливає на 1) привабливість країни для інвесторів; 2) одержання країною міжнародної фінансової допомоги; 3) швидкість інтегрування до європейського співтовариства.

Які важливі міжнародні конвенції щодо боротьби з корупцією ратифікувала Україна?

Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією
ратифіковано 16.03.2005
набула чинності 01.01.2006

Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією
ратифіковано 18.10.2006
набула чинності 01.03.2010

Конвенція ООН проти корупції
ратифіковано 18.10.2006
набула чинності 01.01.2010

Головні антикорупційні міжнародно-правові інструменти, в яких бере участь Україна:

Моніторинг виконання рекомендацій GRECO
7 років роботи
3 раунди оцінювання
25 рекомендацій надано
16 задовільно виконано

У 2014 році Україна досягла прогресу щодо:

- рекомендації III, яка стосувалась виключення корупційних правопорушень зі сфери адмін. відповідальності
- рекомендації XI, яка стосувалась прийняття нового режиму конфіскації та вилучення доходів і засобів злочинної діяльності

Стамбульський антик. план дій Антикорупційної мережі для Східної Європи та Центральної Азії ОЕСР
12 років роботи
3 раунди оцінювання
19 рекомендацій надано
3 Повністю виконано
5 виконано у цілому
10 виконано частково
1 не виконано

У 2014 році Україна досягла прогресу щодо:

- законодавчої реформи;
- залучення гром. суспільства в процеси антикорупційної політики
- інституції координації антикорупційної політики
- ліквідації низки прогалин в кримінальному законодавстві щодо хабарництва і корупційних правопорушень
- зменшення кількості органів з повноваженнями застосувати адміністративні санкції та розділення їх повноважень
- створення незалежного органу з антикорупційних розслідувань
- конфлікту інтересів і перегляду системи декларування, відповідальності за їх ненадання чи неповні/неправдиві дані в них; введення законодавчої бази для захисту викривачів
- встановленню діалогу з бізнесом щодо протидії корупції.

Які рекомендації варто втілити у 2015 р.?

Прийняти новий Закон про Рахункову Палату

Запровадити прозорість фінансів політичних партій

Втілити судову реформу

Адміністративно-процесуальний кодекс, реалізувати реформу держ.служби

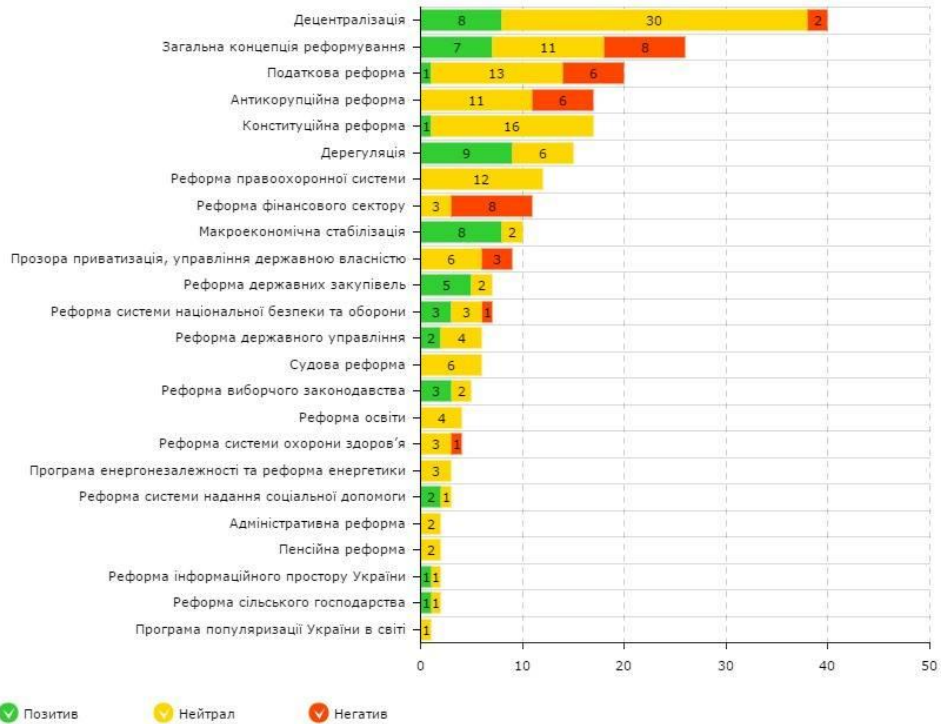
Забезпечити роботу Нац. антикорупційного бюро та Нац. агентства з питань запобігання корупції

Інфографіку створено за фінансової підтримки Міжнародного фонду "Відродження" та Європейського Союзу

(Як Україна виконує міжнародні зобов'язання в галузі анти корупції // Transparency International (<http://ti-ukraine.org/news/oficial/5479.html>). – 2015. – 11.09).

Реформи в розрізі тональності згадування у топ-медіа, 09 вересня 2015

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
// <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/602348933201446>. – 2015. – 11.09).

Реформа фінансового сектору: топ-25 законопроектів осіннього сезону

Банківський сектор

- 2286а захист кредиторів
- 2460а доступ до податкових реєстрів
- про реструктуризацію фінансової заборгованості*
- про кредитний реєстр НБУ*
- 2506а-2508а приватні виконавці

Ринки капіталів

- 2302а сквіз-аут
- 0956 корпоративні облигації та збори бондхолдерів
- 2300а скасування мораторію на перевірки НКЦПФР
- про корпоративні угоди*
- про регульовані ринки фін.інструментів*
- з Проекти: інституційна спроможність та фіннезалежність НКЦПФР*

Небанківський фінсектор

- 1797-1 про страхування
- про агрострахування*
- про ліцензування фін установ*
- про ініціювання банкрутства фін установ*
- про автострахування*

Захист прав споживачів

- 2455 споживче кредитування
- 2456 система захисту

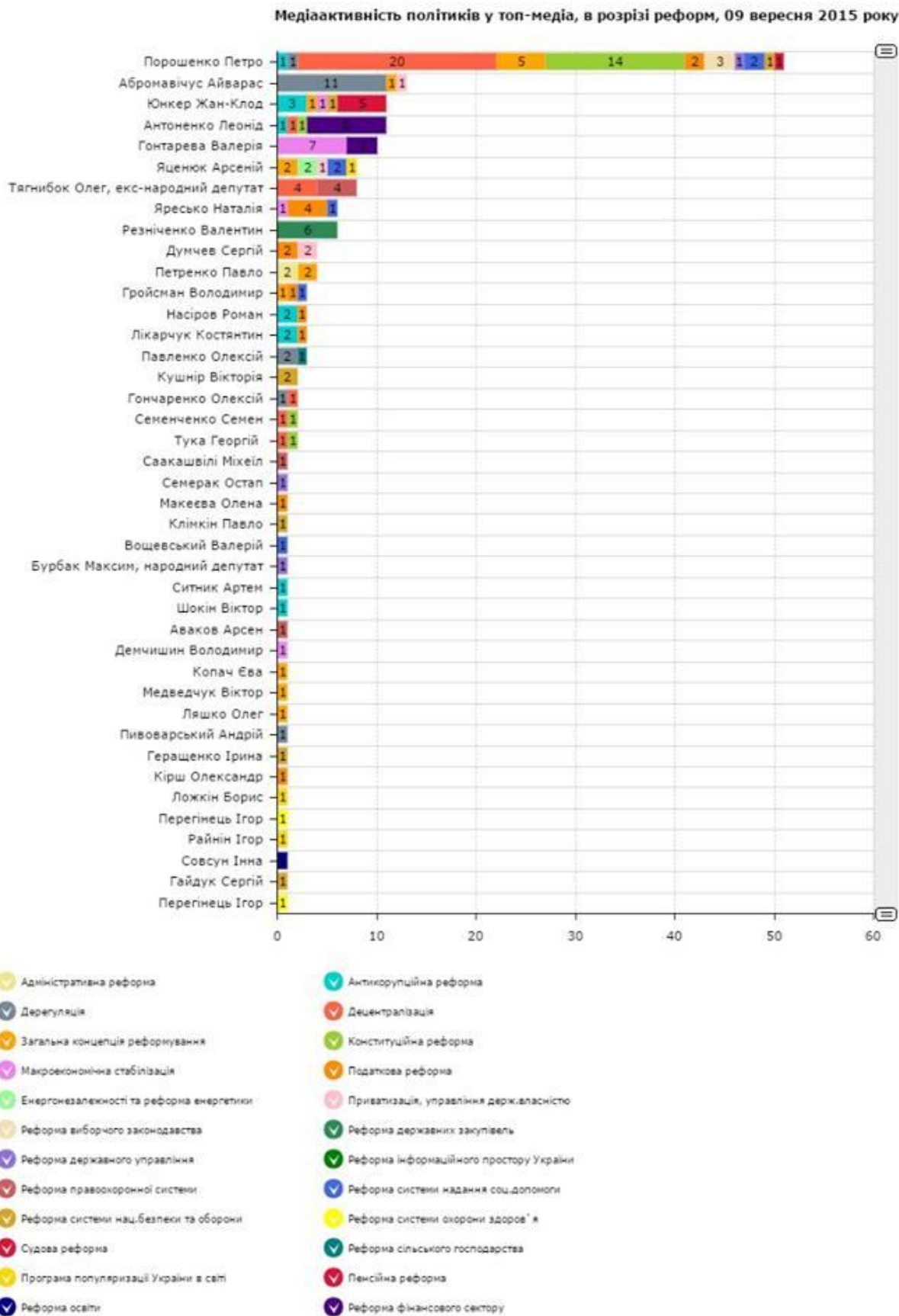
2413а-2414а спліт Нацкомфінпослуг

2767 пенсійна реформа

reforms.in.ua

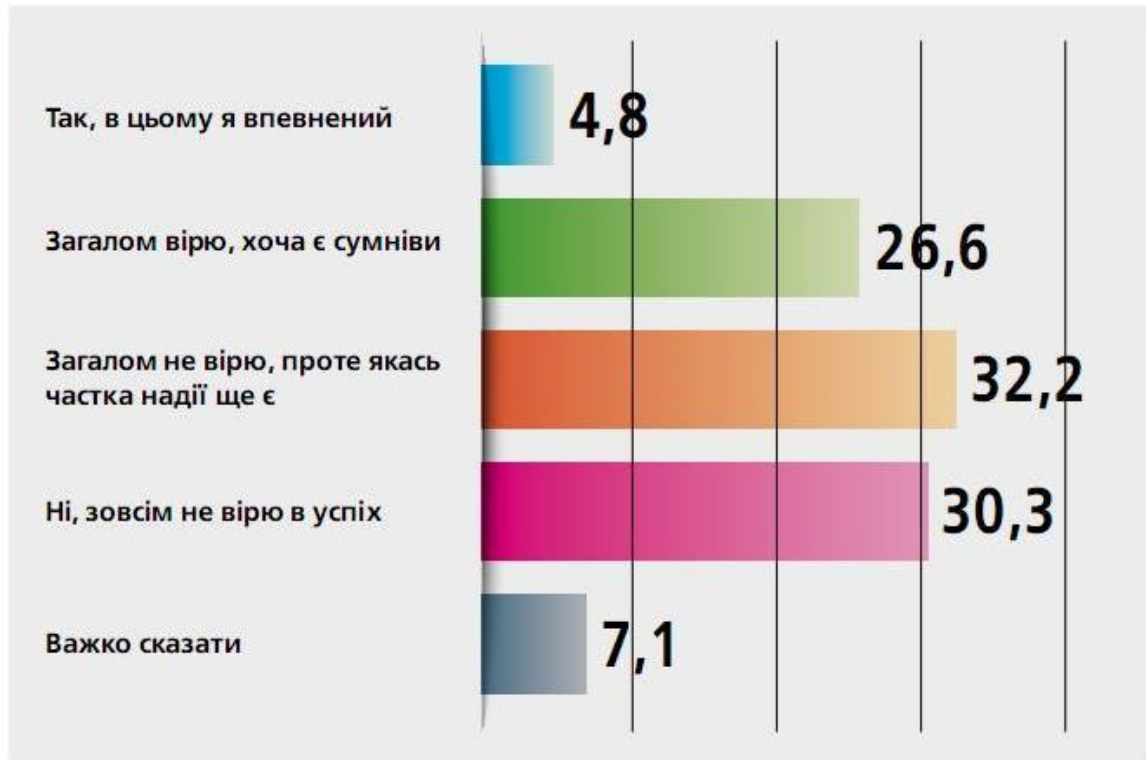
виділені зеленим - зобов'язання перед МВФ
* - проект в стадії розробки

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
// <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/602423366527336>. – 2015. – 11.09).

(Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ
// <https://www.facebook.com/UaReforms/posts/602348933201446>. – 2015. – 11.09).

Діаграма 1. Чи вірите Ви в успіх реформ в Україні?

(Реформи. Кого українці вважають гальмом? // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва (http://www.dif.org.ua/ua/mass_media/reformi_-kogo-ukrainci-.htm). – 2015. – 10.09).

Діаграма 3. Здійснення реформ, цілком імовірно, може призвести до тимчасового зниження рівня життя людей.
Чи згодні ви терпіти певні матеріальні труднощі? (%)

(Реформи. Кого українці вважають гальмом? // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва (http://www.dif.org.ua/ua/mass_media/reformi_-kogo-ukrainci-.htm). – 2015. – 10.09).

РЕФОРМА ФІНАНСОВОГО (БАНКІВСЬКОГО) СЕКТОРУ – РИНКИ КАПІТАЛУ

3 ОЦІНКА ВИКОНАННЯ

★ ★ ★ ★ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ВИКОНАНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- ЗУ «Про внесення змін до Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" щодо розкриття інформації» (розкриття даних щодо пов'язаних осіб)
- ЗУ «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків» (розкриття даних щодо рефінансування банків)
- ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб» (відповідальність про умисне банкрутство)
- ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов повернення строкових депозитів» (про забезпечення сталості та прогнозованої ресурсної бази для банків)
- ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розбудови інституційної спроможності Національного банку України» та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо розбудови інституційної спроможності Національного банку України» (щодо інституційної спроможності та фінансової незалежності НБУ)
- ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку» (технічне удосконалення процесів)

ЗАБЛОКОВАНІ ТА ВІДКЛАДЕНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Жодного пункту.

КРОКИ, ЗДІЙСНЕНІ ВСУПЕРЕЧ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДІ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Прийняття у третьому читанні ЗУ «Про реструктуризацію зобов'язань за кредитами в іноземній валюті» (реєстраційний №1558-1)

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ

- Реалізовано законодавче забезпечення розкриття даних щодо пов'язаних осіб фінансових установ та даних про рефінансування банків
- Досягнуто законодавчого забезпечення сталості та прогнозованої ресурсної бази для банків (строкові види депозитів)
- Посилено відповідальність про умисне банкрутство
- Забезпечено інституційну спроможність та фінансову незалежність НБУ
- Удосконалено процес гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку

ПРОПОЗИЦІЇ ЕКСПЕРТІВ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ ПРОПИСАНИХ В РОЗДІЛІ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ

- Коаліційна угода та Програма Уряду у розділі фінансового сектору не деталізовані та взагалі не містять чітких кроків по реформуванню.
- Проте НКР Нацради реформ було схвалено Комплексну програму розвитку фінансового сектору України до 2020 року, у якій враховано всі пропозиції експертів РПР, серед них найбільш пріоритетні:
- Прийняти Закон про страхування (1797-1 від 06.02.2015)
- Прийняти Закон про реструктуризацію боргів фізичної особи або визнання її банкрутом (2353а від 14.07.2015)
- Удосконалити проходження бюджетного процесу (Бюджетної резолюції)
- Забезпечити захист прав кредиторів та споживачів фінансових послуг (2286а від 03.07.15 Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення довіри між позичальниками та кредиторами, 2456 від 23.03.15 Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг, 2455 від 23.03.15 Про споживаче кредитування)
- Прийняти Закон «Про державне стратегічне планування»
- Прийняти Закон «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження трирічної бюджетної декларації»
- Прийняти Закон «Про систему валютного регулювання та валютного контролю»
- Прийняти Закон «Про похідні фінансові інструменти (деривативи)».

Реанімаційний пакет реформ

(Інфографіка. Оцінка виконання економічних реформ // Реанімаційний пакет реформ (<http://www.rpr.org.ua/ua/news/2015-09/0/370>). – 2015. – 10.09).

РЕФОРМА ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ

3 ОЦІНКА ВИКОНАННЯ

★ ★ ★ ★ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ВИКОНАНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Розділ 12. Реформа енергетики та енергонезалежність.
 - п. 1.2. – Прийнятий закон «Про ринок природного газу»,
 - п. 3.2. – Впровадження стандартів Ініціативи щодо прозорості видобувних галузей (ЕПТ),
 - п. 3.5. – Зміни до ЗУ «Про акціонерні товариства»,
 - п.п. 8.1., 8.4. – Стимулювання використання ВДЕ та енерго- ефективності,
- Розділ 14. Забезпечення громадян комунальними послугами.
 - п. 1. – Прийнятий закон «Про здійснення права власності у багатоквартирному будинку»,
 - п. 7.3. – Прийняття законопроектів №1313 та №1409 щодо впровадження механізму енергосервісних договорів.

ЗАБЛОКОВАНІ ТА ВІДКЛАДЕНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Розділ 12. Реформа енергетики та енергонезалежність.
 - п. 3 – Процес підвищення прозорості енергетичної галузі імітується,
 - п. 3.1. – Не прийнято закон про НКРЕКП,
 - п.3.3. – Реформування системи управління держпідприємствами розпочато частково - тільки в нафтогазовому комплексі,
 - п.5.2 – Не розпочато процес переходу на стимулююче тарифоутворення.

КРОКИ, ЗДІЙСНЕНІ ВСУПЕРЕЧ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДІ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Не було здійснено жодних кроків.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ

- Прийнято:
 - 1. Закон «Про ринок природного газу»
 - 2. Закон № 2010-д (Про підвищення інвестиційної привабливості «зеленої енергетики»)
 - 3. Законопроект №2214 (щодо стабілізації фінансового становища Нафтогазу)
 - 4. Законопроект № 1565 (Про здійснення права власності у багатоквартирному будинку)
 - 5. Законопроекти № 1313 та № 1409 (щодо впровадження механізму енергосервісних договорів)

ПРОПОЗИЦІЇ ЕКСПЕРТІВ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ ПРОПИСАНИХ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДІ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- 1. Переробити разом із залученням представників споживачів та прийняти оновлену «Енергетичну Стратегію України 2050»
- 2. Розробити та прийняти новий Закон «Про Національну Комісію, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг»
- 3. Доробити разом із залученням представників споживачів та ухвалити новий Закон «Про ринок електричної енергії»
- 4. Прийняти Закон № 2529-а (щодо земель енергетики)
- 5. Закінчити процеси реформування системи управління державними енергетичними підприємствами згідно вимог МФО – прийняти закони про корпоративізацію (Про особливості корпоративізації ДП НАЕК «Енергоатом», «Про особливості корпоративізації ДП «НЕК «Укренерго»)
- 6. Забезпечити підвищення рівня прозорості енергетичної галузі – МЕР, НКРЕКП, МЕРТ та Держкомстатистики організувати процес регулярної публікації даних згідно вимог ЄС (Регламент №1099/2008/ЄС, Директива 2008/92/ЄС, Регламент про подання та публікацію даних на ринках електроенергії та про внесення змін у додаток I до Регламенту № 714/2009/ЄС)
- 7. Розробити та прийняти Закон «Про енергоефективність будівель»
- 8. Розробити та прийняти новий законопроект «Про комунальні послуги».
- 9. Розробити та прийняти Закон «Про комерційний облік у сфері комунальних послуг»
- 10. Розробити нормативно-підзаконні акти для реалізації положень законопроекту №1313 (в т.ч. затвердити примірний енергосервісний договір)

Реанімаційний пакет реформ

(Інфографіка. Оцінка виконання економічних реформ // Реанімаційний пакет реформ (<http://www.rpr.org.ua/ua/news/2015-09/0/370>). – 2015. – 10.09).

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА

2 ОЦІНКА ВИКОНАННЯ

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ВИКОНАНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Кабінет Міністрів України вніс на розгляд Верховної Ради України законопроект № 2767 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій», у якому враховано пункт 8 Програми Уряду «Нова соціальна політика», а саме зміни в соціальній сфері:
- створення справедливої соціальної системи пенсійного забезпечення, скасування спеціальних пенсій шляхом;
- розроблення та сприяння прийняттю Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення», перехід на єдиний принцип нарахування пенсій (перше півріччя 2015 року);
- розвиток недержавного пенсійного страхування, запровадження накопичувальної системи пенсійного страхування шляхом;
- розроблення та сприяння прийняттю у новій редакції Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (перше півріччя 2015 року).
- Також законопроект № 2767 враховано пункт XIII Коаліційної угоди «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА РЕФОРМА»:
- 1.4. Встановлення єдиних принципів нарахування пенсій в Україні. Розроблення реального механізму осучаснення пенсій. Розвиток недержавного пенсійного страхування. Розробка нової редакції Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;
- 1.5. ... Поетапний перерозподіл розміру сплати єдиного соціального внеску між роботодавцем і найманим працівником.

ЗАБЛОКОВАНІ ТА ВІДКЛАДЕНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення у своєму висновку щодо законопроекту № 2767 рекомендував народним депутатам відправити документ на повторне перше читання, що, фактично, значно ускладнило проведення реформи. Через це реформа системи пенсійного забезпечення відклали на невизначений термін; кілька разів відкладалося голосування за законопроект № 2767, який включався до порядку денного засідання Верховної Ради.

КРОКИ, ЗДІЙСНЕНІ ВСУПЕРЕЧ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Не було здійснено жодних кроків.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ

- Законом № 213 від 2 березня 2015 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» з 1 червня 2015 року скасовано спеціальні пенсії.

ПРОПОЗИЦІЇ ЕКСПЕРТІВ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ШЛЕЙ ПРОПИСАНИХ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Прийняти за основу законопроект № 2767
- Під час підготовки законопроекту № 2767 до другого читання врахувати пропозиції РПР:
- 1) встановити, що умови участі у накопичувальній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування мають бути однаковими для всіх вікових категорій (у законопроекті встановлюється, що лише для осіб, які станом на 1 січня 2017 року досягнули 35 річного віку, накопичувальна система є обов'язковою, а для осіб від 36 до 55 років – обирається добро- вільно);
- 2) вилучити положення щодо державного Накопичувального пенсійного фонду;
- 3) пенсії призначені на пільгових умовах та за вислугу років, так звані доплати до пенсії повинні виплачуватись з Державного бюджету як соціальна допомога для осіб, які потребують підтримки держави як малозабезпечені категорії;
- 4) зміна дизайну II рівня системи пенсійного забезпечення: надання можливості обрання застрахованою особою агресив- ності інвестування, а також законодавчо затвердити можливість часткового використання коштів у випадках критичних захворювань, сплати відсотків за іпотечним кредитом та навчання дітей.

Реалізаційний пакет реформ

(Інфографіка. Оцінка виконання економічних реформ // Реанімаційний пакет реформ (<http://www.rpr.org.ua/ua/news/2015-09/0/370>). – 2015. – 10.09).

ПОДАТКОВА РЕФОРМА

5 ОЦІНКА ВИКОНАННЯ

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ВИКОНАНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Зменшення до 9 кількості податків, які відповідалі своїй економічній сутності
Коментар: виконано частково, більшість податків об'єднані штучно, залишені два збори, введені додаткові податки (вівськовий збір, імпортний збір).
- Забезпечення скорочення витрат часу та коштів платників податків на нарахування та сплату податків шляхом скорочення кількості та обсягів податкової звітності, розширення можливостей безперешкодного дистанційного зв'язування та сплати податків (електронні сервіси)
Коментар: реалізовано частково в частині впровадження електронного адміністрування ПДВ, не виконано в частині зменшення кількості та обсягів податкової звітності, не запущений електронний кабінет платників податків.
- Забезпечення прозорості та передбачуваності податкової системи
Коментар: реалізовано в частині передачі консультації Міністерства фінансів та створення публічної бази податкових консультацій. В частині в частині фінансової мажорити і вилучення не реалізовано.
- Забезпечення відповідності процедур контролю за трансфертним ціноутворенням у відповідності до принципів ОЕСР;
- Будівля від каральної моделі податкового контролю;
Коментар: реалізований податковий компроміс, скасування штрафних санкцій у разі сплати за податковими повідомленнями рішеннями, спрощена система адміністрування РРО, не реалізована персональна відповідальність посадових осіб контролюючих органів.
- Зменшення фіскального навантаження на фонд оплати праці, в тому числі, розміру єдиного соціального внеску до 18 % з застосуванням заборони на вигляд обов'язкового збереження розміру нарахувань та відрахувань з ФОП протягом року та поступовий перерозподіл фіскального навантаження на ФОП між роботодавцем та найманою особою;
- Модернізація податку на прибуток – розрахунок об'єкта оподаткування податком на прибуток виходячи із сформованого згідно МСФО або ПБУ/ЕО фінансового результату у фінансовій звітності;
Реформа податку на додану вартість (Закон України № 71-19 від 28.12.2014 р.)
Коментар: реалізовано в частині реформування системи адміністрування податкових накладних, не реалізовано в частині своєчасного і повного відшкодування.

ЗАБЛОКОВАНІ ТА ВІДКЛАДЕНІ ПУНКТИ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- 3.2. Забезпечення скорочення витрат часу та коштів платників податків на нарахування та сплату податків шляхом скорочення кількості та обсягів податкової звітності, розширення можливостей безперешкодного дистанційного зв'язування та сплати податків (електронні сервіси).
- 3.3.5. ліквідація корупційної складової в адмініструванні податків, у тому числі всівідів плати за земельні ділянки та екологічного податку.
- 3.5.1. підвищення однієї із 1000 до 2000 несподатковуваних мінімумів доходів громадян значного розміру коштів фактичного ненадходження до бюджету податків, зборів, єдиного соціального внеску та страхових внесків на пенсійне страхування для визначення наявності ознак складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 212 та 2121 Кримінального кодексу України;
- 3.5.3. виключення з доходної частини Державного бюджету України надходжень від штрафів та пені;
- 3.5.4. надання можливості для досягнення податкового компромісу (податкової угоди) у 2014 році та проведення податкової амністії капіталів після реформування податкової системи шляхом одностороннього добровільного декларування з 1 січня 2016 року;
- 3.5.7. встановлення особливості фінансової відповідальності працівників податкових та митних органів за їхні незаконні дії або бездіяльність, що призвели до втрат об'єктів підприємницької діяльності;
- 3.5.9. поширення дії Закону України «Про основи засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» на податкові органи.

КРОКИ, ЗДІЙСНЕНІ ВСУПЕРЕЧ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Закон України № 71-19 від 28.12.2014 р. не скасував електронне адміністрування ПДВ в частині депонування коштів на спецрахунок

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ

- Закон України № 71-19 від 28.12.2014 р.
- «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи»;
- Закон України 655-19 від 17.07.2015 р.
- Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо зменшення податкового тиску на платників податків
- Закон України 63-19 від 25.12.2014 р.
- Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей уточнення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість у разі застосування податкового компромісу
- Закон України 569-19 від 01.07.2015 р.
- Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій
- Закон України 77-19 від 28.12.2014 р.
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та ліквідації фонду оплати праці
- Закон України 219-19 від 02.03.2015 р.
- Про внесення змін до розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці

ПРОПОЗИЦІЇ ЕКСПЕРТІВ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ШЛЕЙ ПРОПИСАНИХ КОАЛІЦІЙНІЙ УГОДИ ТА ПРОГРАМИ УРЯДУ

- Прийняти закон щодо впровадження спеціального рахунку з гарантованим механізмом відшкодування ПДВ та зарахування до Державного бюджету лише сальдо (п. 3.11.1, п. 3.11.2 Коаліційної Угоди)
- Прийняти закон щодо впровадження електронного кабінету платника податків (п. 3.2 Коаліційної Угоди)
- Прийняти закон щодо удосконалення електронного адміністрування ПДВ (п. 3.11. Коаліційної Угоди)

(Інфографіка. Оцінка виконання економічних реформ // Реанімаційний пакет реформ (<http://www.rpr.org.ua/ua/news/2015-09/0/370>). – 2015. – 10.09).